

Godina XXIII - Broj 3

ZENICA, petak, 02.03.2018.god.

U S T A V N I S U D

27.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Načelnika Opštine Olovo za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, na osnovu člana IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 29.11.2017. godine, donio je

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da je čl. 5. i 6., članom 10. stav 7., članom 17. i članom 18. stav 6. Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, br.: 64/04 i 27/10) povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Opštine Olovo.
2. U skladu sa članom IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine određuje prijelaznu mjeru, kojom daje mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u „Službenim novinama Federacije BiH“, uskladi Zakon iz tačke 1. izreke ove presude sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09), do kada se navedene odredbe mogu primjenjivati.
3. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“, „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“ i „Službenom glasniku Opštine Olovo“.

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Načelnik Opštine Olovo (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) je aktom broj: 02-01-1-2014/16 od 29.08.2016. godine podnio zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Opštine Olovo (u daljem tekstu: zahtjev) koji je zaprimljen u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 05.09.2016. godine. Podnosilac zahtjeva tvrdi da je pravo na lokalnu samoupravu Opštine Olovo povrijeđeno Zakonom o slatkovodnom ribarstvu (u daljem tekstu: osporeni Zakon), koji je donio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, podnosilac zahtjeva je ovlašten pokrenuti postupak za zaštitu prava na lokalnu samoupravu pred Ustavnim sudom Federacije.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom ustavnosudskom predmetu su, na osnovu Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine i člana 9. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03) Načelnik Opštine Olovo kao podnosilac zahtjeva, te Parlament Federacije Bosne i Hercegovine kao donosilac osporenog Zakona.

3. Bitni navodi zahtjeva

U zahtjevu se polazi od činjenice da Opština Olovo leži na trima rijekama, a to su rijeke Krivaja, Bioštica i Stupčanica, te da vode i njihovi ekosistemi, čiji je sastavni dio i riblji fond, predstavljaju prirodno bogatstvo, ali i privredni resurs. Na toj osnovi se u zahtjevu ističe da

ribarstvo predstavlja značajan privredni potencijal za ovu Opštinu, te da očuvanje vodnog prirodnog bogatstva, razvoj ribarstva i po tom osnovu ostvareni prihodi, predstavljaju razvoju šansu za male i ekonomski nerazvijene opštine.

Podnosilac zahtjeva navodi da osporeni Zakon nije donesen u skladu sa nadležnostima iz člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o principima lokalne samouprave) kojim je, između ostalog, propisano da u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave ulaze: „utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinica lokalne samouprave i raspodjela sredstava ostvarenih na osnovu njihovoga korištenja“ (alineja 10).

Nadalje se ističe da prema odredbama osporenog Zakona ribolovna područja, odnosno dijelove ribolovnih područja, korisnicima (fizičkim i pravnim licima) ustupa kantonalno ministarstvo za poslove poljoprivrede, uz naknadu koju utvrđuje vlada kantona na čijoj teritoriji se ribolovno područje nalazi, a sredstva uplaćena po tom osnovu su prihod kantonalnog budžeta.

Zaključuje se da je osporenim Zakonom oduzeto pravo jedinici lokalne samouprave da utiče na stvaranje politike upravljanja ribljim fondom, jer kanton ustupa ribolovna područja i određuje visinu naknada, Federacija daje saglasnost na ribolovne osnove po pribavljenom mišljenju kantona, a kanton ubire naknade čija namjena nije utvrđena osporenim Zakonom.

Dalje se navodi kako je došlo do grube povrede Zakona o principima lokalne samouprave time što u postupku donošenja osporenog Zakona nije izvršeno konsultovanje sa jedinicama lokalne samouprave u smislu člana 56. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave, kojim je propisano da konsultovanje sa jedinicama lokalne samouprave, tj. sa gradovima i opštinama, federalna i kantonalne vlasti vrše posredstvom Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, što po mišljenju podnosioca zahtjeva predstavlja povredu odredbe člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kojom je predviđeno da će lokalne vlasti biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka u svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Podnosilac zahtjeva zatim citira odredbe čl. 5. i 6., člana 10. stav 7., člana 17. i člana 18. stav 6. osporenog Zakona, i tvrdi: „Citiranim odredbama osporenog Zakona na direktan način je oduzeto pravo jedinici lokalne samouprave da stvaraju, pa čak i da utiču na stvaranje politike upravljanja ribljim fondom – kanton određuje i ustupa ribolovna područja, određuje visinu naknade,

Federacija daje saglasnost za ribolovne osnove po pribavljenom mišljenju kantona, kanton ubire naknade (čija namjena Zakonom nije utvrđena) i sl.“

Iz svega iznesenog podnosilac zahtjeva predlaže, da Ustavni sud Federacije nakon provedenog postupka i utvrđenja činjenica, donese presudu kojom će utvrditi da je osporenim Zakonom povrijeđeno pravo Opštine Olovo na lokalnu samoupravu.

Uz zahtjev je dostavljen akt Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine broj: 244/16 od 31.03.2016. godine, u kojem se potvrđuje da ovaj Savez nije bio konsultovan u postupku donošenja osporenog Zakona.

4. Odgovor na zahtjev

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-24/16 od 14.09.2016. godine zatražio od Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da dostave odgovor na zahtjev podnosioca u roku od 30 dana. Ni jedan od parlamentarnih domova nije dostavio traženi odgovor.

5. Relevantno pravo

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član VI.2.(1)

(1) U opštini se ostvaruje lokalna samouprava.

Amandman XVIII

Član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

„Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opšta pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesaglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, preovladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum“.

Amandman XCVI

U članu IV.C.10. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti opštine i gradovi, kao i udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud

odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev opštinskog ili gradskog vijeća, načelnika opštine ili gradonačelnika grada, ili udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.“

Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

Član 2.

Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave

Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom.

Član 3.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, regulišu i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. (...).

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđena ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.
2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.
3. Javni poslovi će se, po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.
5. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

6. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Zakon o slatkovodnom ribarstvu - osporene odredbe („Službene novine Federacije BiH“, br.: 64/04 i 27/10)

Član 5.

Ribolovna područja, odnosno dijelove ribolovnih područja – ribolovne zone, određuje i ustupa na korištenje fizičkom i pravnom licu, odnosno udruženju ili organizaciji sportskih ribolovaca (u daljem tekstu: korisnik) kantonalno ministarstvo mjerodavno za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Član 6.

Ribolovno područje ili dio ribolovnog područja kantonalno ministarstvo ustupa na korištenje korisniku davanjem ribolovnog prava putem konkursa, uz nadoknadu i na osnovu predloženog programa upravljanja ribolovnim područjem.

Visinu nadoknade određuje Vlada kantona na čijoj teritoriji se nalazi ribolovno područje ili dio ribolovnog područja, a na prijedlog kantonalnog ministarstva.

Konkurs iz stava 1. ovoga člana javno objavljuje kantonalno ministarstvo.

Član 10. stav 6.

Saglasnost za ribarsku osnovu i godišnje programe, uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalnog ministarstva, ovjerava i izdaje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo).

Član 17.

Dozvolu za obavljanje privrednog ribolova fizičkim i pravnim licima uz nadoknadu izdaje kantonalno ministarstvo, na osnovu provedenog javnog konkursa u skladu sa odredbama ovoga zakona i Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/02).

Dozvola za privredni ribolov, kao i zahtjev za izdavanje dozvole mora sadržavati:

1. firmu obrtnika ili firmu pravnog lica kojima se izdaje dozvola za privredni ribolov;

2. naznaku dijela ribolovnog područja i/ili ribolovne zone u kojoj će se obavljati privredni ribolov;
3. vrstu i broj ribolovnih pribora i opreme kojima će se obavljati privredni ribolov;
4. ime ili registarsku oznaku plovila kojim će se obavljati ribolov.

Dozvola za privredni ribolov izdaje se na osnovu javnog konkursa, odnosno poziva na javni tender kojeg raspisuje kantonalno ministarstvo.

Dozvolu korisniku izdaje Vlada kantona na prijedlog kantonalne komisije za koncesije, korisniku koji ponudi najpovoljnije uslove za obavljanje privrednog ribolova (objekte, uređaje, sredstva, stručne kadrove i dr.).

Dosadašnji korisnik ima pod jednakim uslovima pravo prvenstva u dobivanju dozvole za privredni ribolov. Visinu nadoknade za obavljanje privrednog ribolova određuje kantonalno ministarstvo.

Prije izdavanja dozvole za privredni ribolov kantonalno ministarstvo i korisnik zaključuju ugovor o obavljanju privrednog ribolova koji mora sadržavati sve elemente iz čl.16. i 17. ovoga Zakona i člana 29. Zakona o koncesijama, ali može sadržavati i druge elemente obligacijsko-pravnog karaktera.

Dozvola se izdaje na rok od deset godina.

Protiv rješenja kojim se dozvola uskraćuje može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu.

Član 18. stav 6.

Sredstva uplaćena na ime nadoknade za privredni ribolov prihod su kantonalnog budžeta.

Zakon o vodama

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06)

I. Osnovne odredbe

Član 1.

Predmet Zakona

- (1) Ovim Zakonom uređuje se način upravljanja vodama unutar teritorije Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).
- (2) Upravljanje vodama obuhvata: zaštitu voda, korištenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda i uređenje vodotoka i drugih voda.

- (3) Ovim Zakonom uređuju se: vodno dobro i javno vodno dobro, vodni objekti, pravna lica i druge institucije nadležne za pojedina pitanja upravljanja vodama i druga problematika vezana za vode u Federaciji.

Član 2.

Svrha Zakona

- (1) Svrha ovog Zakona je osiguranje upravljanja vodama s ciljem:

1. smanjenja zagađenja voda, postizanja dobrog stanja voda i sprječavanja degradacije voda;
2. postizanja održivog korištenja voda;
3. osiguranja pravičnog pristupa vodama;
4. poticanja društvenog i privrednog razvoja;
5. zaštite ekosistema;
6. smanjenja rizika od poplava i drugih negativnih uticaja voda;
7. osiguranja učešća javnosti u donošenju odluka koje se odnose na vode;
8. sprječavanja i rješavanja sukoba vezanih za zaštitu i korištenje voda;
9. ispunjavanja obaveza iz međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Bosnu i Hercegovinu.

II. Osnovni principi i definicije

Član 3.

Opšti principi

- (1) Vode su opšte dobro i kao takve su pod posebnom zaštitom Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, grada i opštine.

- (2) Upravljanje vodama zasniva se na principima:

1. nekomercijalnosti, prema kojem voda u osnovi nije komercijalni proizvod, već naslijeđe koje se mora čuvati, štititi i shodno tome postupati;
2. cjelovitosti, koje uzima u obzir prirodne procese i dinamiku voda te međusobnu povezanost i međuzavisnost vodnih i uz vodu vezanih ekosistema;
3. dugoročne zaštite kvaliteta i racionalne upotrebe raspoloživih količina vode;
4. osiguranja zaštite od štetnog djelovanja voda koje proizilazi iz potreba za zaštitu stanovništva i njihove imovine, uzimajući u obzir djelovanje prirodnih procesa;

5. ekonomskog vrednovanja voda koje uključuje troškove opterećenja, zaštite i uređenja voda i zaštite od štetnog djelovanja voda;
6. učešća javnosti kod donošenja planova upravljanja vodama;
7. uzimanja u obzir najboljih raspoloživih tehnologija i novih naučnih dostignuća o prirodnim zakonitostima i najboljih okolišnih praksi.

III. Razvrstavanje površinskih voda, vodno dobro i vodni objekti

Član 5.

Razvrstavanje površinskih voda

(1) Površinske vode se, prema značaju kojeg imaju za upravljanje vodama, razvrstavaju u vode I. kategorije i vode II. kategorije.

(2) Vode I kategorije su:

A) na Vodnom području Save

(....)

8. Krivaja

(....)

Prirodna jezera i močvarna područja

1. Boračko jezero
2. Blidinje
3. Hutovo blato

Sve preostale vode su vode II. kategorije.

Član 7.

Vodno dobro

(1) Vodno dobro, prema ovom Zakonu, jeste skup zemljišnih čestica koje obuhvataju:

1. zemljište na kojem je površinska voda trajno ili povremeno prisutna i zbog toga se oblikuju posebni hidrološki, geomorfološki i biološki odnosi koji određuju vodne i od vode zavisne ekosisteme;
2. osnovno korito tekućih voda, uključujući otoke i obale do izrazite geomorfološke promjene;
3. priobalni pojas širine 15 metara od granice obale (izrazite morfološke promjene) za površinske vode

I. kategorije, odnosno priobalni pojas širine 5 metara od granice obale (izrazite morfološke promjene) za površinske vode II. kategorije;

4. zemljište potopljeno stajaćim vodama, uključujući obalu do najvišeg zabilježenog vodostaja;
5. napuštena riječna korita koje voda povremeno plavi, močvare i zemljišta koja su potopljena vodom zbog zahvata u prostoru;
6. uređeni inundacioni pojasi;
7. zemljište ispod i pored vodnih objekata iz člana 14. stav 1. tačka 1. ovog Zakona.

(2) Bez obzira na odredbe stava 1. tačka 3. ovog člana, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) može odrediti drugačiju širinu zemljišta priobalnog pojasa, ako je to potrebno zbog: zaštite voda, zaštite od štetnog djelovanja voda, omogućavanja opšte upotrebe voda i djelovanja nadležnih institucija kojima su dodijeljena javna ovlaštenja prema ovom Zakonu.

(3) Vodno dobro može biti u vlasništvu Federacije, kantona, grada, opštine, pravnog ili fizičkog lica.

(4) U slučaju prodaje zemljišne čestice u vlasništvu pravnog ili fizičkog lica koja pripada vodnom dobru pravo preče kupnje ima Federacija, kanton, grad, odnosno opština.

Član 8.

Određivanje granice vodnog dobra

(1) Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: federalni ministar) donosi propis o načinu određivanja granice vodnog dobra iz člana 7. stav 1. ovog Zakona i o postupku utvrđivanja pripadnosti zemljišne čestice javnom vodnom dobru iz člana 9. st. 1. i 2. ovog Zakona.

(2) Granicu pojedinačnog vodnog dobra određuje, na osnovu propisa iz stava 1. ovog člana, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) za površinske vode I. kategorije, a za površinske vode II. kategorije kantonalno ministarstvo nadležno za vode.

(3) Granica vodnog dobra upisuje se u zemljišni katastar.

Član 9.

Javno vodno dobro

(1) Javno vodno dobro čine zemljišne čestice iz člana 7. stav 1. ovog Zakona koje su do dana stupanja na snagu

ovog Zakona bile upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro, državno vlasništvo ili vlasništvo grada ili opštine, odnosno koje su na osnovu zakona postale državno vlasništvo.

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se osnove lokalne samouprave, samoupravni djelokrug, upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti, izvori finansiranja lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Član 16.

Opštine imaju pravo da u obavljanju svojih dužnosti međusobno sarađuju sa drugim opštinama radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa, i u tom cilju mogu se udruživati u zajednice opština za određeno područje, u skladu sa ustavom i zakonom.

Opštine mogu pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih jedinica i sarađivati sa odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država u skladu sa Ustavom, federalnim zakonom i vanjskom politikom Federacije.

Član 17.

Opštine se mogu udruživati u Savez opština Federacije Bosne i Hercegovine radi unaprjeđivanja i zaštite njihovih zajedničkih interesa.

Savez opština iz stava 1. ovog člana može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih jedinica i sarađivati sa odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država u skladu sa Ustavom, federalnim zakonom i vanjskom politikom Federacije.

Napomena: ovaj Zakon je prestao da važi, derogiran je odredbom člana 58. Zakona o principima lokalne samouprave čije se relevantne odredbe navode u nastavku.

Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09)

Član 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, regulišu i upravljaju javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom, i ima pravo baviti se

(2) Javnim vodnim dobrom smatraju se, sve do dokaza suprotnog, i one zemljišne čestice iz člana 7. stav 1. ovog Zakona koje do dana stupanja na snagu ovog Zakona nisu bile upisane u zemljišne knjige, odnosno koje su upisane u zemljišne knjige, ali niko nije naveden kao njihov vlasnik.

(3) Javno vodno dobro definisano u stavu 1. ovog člana je dobro od opšteg interesa i u vlasništvu je:

1. Federacije za sve površinske vode I. kategorije, u smislu ovog Zakona,
2. grada i opštine za sve površinske vode II. kategorije, u smislu ovog Zakona, ako to nije drugačije uređeno posebnim kantonalnim propisom.

(4) Ovlaštenja upravljanja javnim vodnim dobrom vrše organi vlasti, pravna lica i druge institucije u obimu i na način propisan ovim Zakonom ili drugim aktima nadležnog organa kojima je preneseno pravo upravljanja javnim vodnim dobrom.

Član 10.

(1) Rješenjem federalnog ministra utvrđuje se pripadnost vodnog dobra javnom vodnom dobru za površinske vode I. kategorije, prema propisu iz člana 8. stav 1. ovog Zakona.

(2) Rješenjem kantonalnog ministra nadležnog za vode utvrđuje se pripadnost vodnog dobra javnom vodnom dobru za površinske vode II. kategorije, prema propisu iz člana 8. stav 1. ovog Zakona.

(3) Javno vodno dobro ne može biti predmet prometa, ali može, pod posebnim uslovima određenim ovim Zakonom ili na zakonu zasnovanom podzakonskom propisu, biti predmet ograničenog prava korištenja u formi zakupa.

(4) Federalni ministar donosi propis o načinu i uslovima ograničenog prava korištenja vodnog dobra iz stava 3. ovog člana.

Zakon o osnovama lokalne samouprave

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 06/95)

svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njezine nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno ulaze:

- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje (alineja 3);

- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave (alineja 9);

- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjela sredstava na osnovu njihovog korištenja (alineja 10).

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Član 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolazu, u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan će se dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivati od lokalnih taksi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija biće praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza opština i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu uticati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi, koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

XI. Saradnja jedinica lokalne samouprave

Član 51.

U cilju zaštite zajedničkog interesa, kao i promoviisanja i unaprjeđenja lokalne samouprave, gradovi i opštine mogu formirati saveze na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije BiH.

Savez na nivou Federacije ima pravo:

1. djelovati kao zakonski zastupnik svojih članica pred vlastima Federacije BiH;
2. pripremati prijedloge zakona i amandmane na prijedloge zakona u cilju poboljšanja zakona i propisa koji regulišu rad jedinica lokalne samouprave;
3. davati mišljenja i prijedloge u vezi sa raspodjelom javnih prihoda u dijelu koji se odnosi na finansiranje jedinica lokalne samouprave;
4. uspostavljati kontakte i saradnju sa sličnim organizacijama u zemlji i inostranstvu, te postati član međunarodnih asocijacija.

Prava navedena u ovom članu mogu biti korištena ako Savez na nivou Federacije BiH okuplja više od dvije trećine gradova i opština u Federaciji BiH.

Član 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije jedinice lokalne samouprave i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza opština i gradova.

Član 58. st. 1. i 2.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osnovama lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95).

Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni su dužni uskladiti svoje zakone sa ovim Zakonom te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim Zakonom, u roku od 6 mjeseci od dana njegovoga stupanja na snagu.

6. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nesporna je činjenica da Opština Olovo leži na trima rijekama, a to su rijeke Krivaja, Bioštica i Stupčanica, kao što je izvan spora i to da vode i njihovi ekosistemi, čiji je sastavni dio i riblji fond, predstavljaju prirodno bogatstvo i potencijalni privredni resurs. Stoga se u zahtjevu i ističe da očuvanje vodnog prirodnog bogatstva, razvoj ribarstva i po tom osnovu ostvareni prihodi predstavljaju razvojnu šansu za male i ekonomski nerazvijene opštine, kakva je i Opština Olovo u Zeničko-dobojskom kantonu Federacije Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu mjesto i značaj jedinica lokalne samouprave u svjetlu ustavnih i zakonskih odredbi, kao i principe utvrđene u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, nesumnjivo je da odredbe osporenog Zakona vrlo značajno i neposredno utiču na realizaciju utvrđenih nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u konkretnom slučaju na stvaranje politike upravljanja prirodnim resursima i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja, a posljedično i na donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje. Na toj osnovi, podnosilac zahtjeva i tvrdi da se osporenim Zakonom povrjeđuje pravo na lokalnu samoupravu Opštine Olovo i predlaže da Ustavni sud Federacije svojom presudom to i utvrdi.

Pritom se bazična argumentacija koju podnosilac zahtjeva iznosi, zasniva na tome da kod donošenja osporenog Zakona, Opština Olovo kao jedinica lokalne samouprave nije konsultovana na način propisan odredbom člana 56. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave, kojom je u pravni poredak Federacije Bosne i Hercegovine implementiran pravni standard iz člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, a prema

kojem lokalne vlasti trebaju biti konsultovane „u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču“.

Razmatrajući ovu argumentaciju, Ustavni sud Federacije utvrdio je sljedeće činjenice:

- osporeni Zakon donesen je nakon što je u identičnom tekstu usvojen u oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u devetom mjesecu 2004. godine (u Predstavničkom domu 07.09.2004. godine i u Domu naroda 14.09.2004. godine), kako to stoji i u Ukazu o njegovom proglašenju koji je, kao i sam osporeni Zakon objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 64/04. od 20.11.2004. godine;

- u vrijeme stupanja na snagu osporenog Zakona, 28.11.2004. godine, Zakon o principima lokalne samouprave, na koji se podnosilac zahtjeva poziva nije postojao. On je naime donesen u sedmom mjesecu 2006. godine, objavljen je u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 49/06 i prema vlastitim tranzitornim odredbama stupio je na snagu 07.09.2006. godine, pa je tada i nastala zakonska obaveza za federalnu vlast i kantonalne vlasti da, po članu 56. tog Zakona, u postupku donošenja propisa koji se direktno tiču jedinica lokalne samouprave, iste konsultuju i to putem Saveza opština i gradova;

- u vrijeme donošenja osporenog Zakona, na snazi je bio Zakon o osnovama lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95), koji je donijela Ustavotvorna skupština Federacije Bosne i Hercegovine 19.09.1995. godine, a koji nije propisivao obaveznu formu konsultovanja jedinica lokalne samouprave, već samo fakultativnu mogućnost udruživanja opština „u savez opština Federacije Bosne i Hercegovine radi unaprjeđivanja i zaštite njihovih zajedničkih interesa“, kako je to izričito propisivao njegov član 17. stav 1.

Ove činjenice *eo ipso* depasiraju tvrdnju podnosioca zahtjeva da je kod donošenja osporenog Zakona „došlo do grube povrede Zakona o principima lokalne samouprave“, jer nije proveden postupak konsultovanja putem Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, jer u to vrijeme Zakon o principima lokalne samouprave nije ni postojao, dakle taj mehanizam konsultovanja jedinica lokalne samouprave nije ni bio propisan. U tome svjetlu, zahtjevu priloženi akt Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine broj: 244/16 od 31.03.2016. godine je, kako u njemu i stoji, informacija, ali u ovom slučaju ne i dokaz o povredi procedure prilikom donošenja osporenog Zakona. Podnosilac zahtjeva naime gubi iz vida

činjenicu da procedura donošenja osporenog Zakona naprosto nije mogla biti protivna zakonu koji u to vrijeme nije ni postojao.

Ali uprkos tome, Ustavni sud Federacije stao je na stanovište da samo ove, premda egzaktno činjenice, nisu dovoljne za utvrđenje da u ovom slučaju nema povrede prava na lokalnu samoupravu. Smatrajući da se u predmetima ove vrste u, krajnjoj liniji, radi o ustavnopravnom kapacitetu jedinica lokalne samouprave, ali i o stvarnim životnim potrebama i interesima građana koji u njima žive, Ustavni sud Federacije odlučio je da problem o kojem je ovdje riječ, mora biti stavljen u širi pravni kontekst.

Naime, i onda kada se sa sigurnošću mogu odbaciti tvrdnje da je osporeni Zakon donesen protivno tada nepostojećem Zakonu o principima lokalne samouprave, moraju se sa jednakom pažnjom razmotriti još dva pravca u kojima podnosilac zahtjeva argumentira i nastoji dokazati povredu prava na lokalnu samoupravu.

Najprije, treba se osvrnuti na činjenicu da je u vrijeme donošenja osporenog Zakona sastavni dio ustavnopravnog poretka Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine već bila Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, na koju se i podnosilac zahtjeva u dva navrata poziva, tvrdeći da osporeni Zakon protuslovi odredbama člana 4. st. 3. i člana 6. te Povelje.

Riječ je o odredbama kojima se proklamuje da će se „javni poslovi, prema pravilu, vršiti prije svega od onih vlasti koje su najbliže građanima“ i da će se „prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast voditi računa o obimu i prirodi posla, kao i zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti“ (stav 3.), te da će „lokalne vlasti biti konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču“ (stav 6.).

Premda se Evropska povelja o lokalnoj samoupravi kao instrument međunarodnog prava naravno ne smije izgubiti iz vida, treba imati na umu i to da ona nije instrument unifikacije, već instrument harmonizacije nacionalnih zakonodavstava, pa je direktno pozivanje podnosioca zahtjeva na njene odredbe, Ustavni sud Federacije morao sa posebnom pažnjom preispitati.

Da Evropska povelja nije unifikacioni instrument, vidljivo je već na terminološkoj razini. Njen naziv u autentičnom tekstu na engleskom jeziku glasi „*European Charter of Local Self-government*“, što je vrlo jasno postavlja na odgovarajuće mjesto u nomenklaturi multilateralnih međunarodnih instrumenata, u kojoj postoji jasna

distinkcija između onih u čijem je nazivu upotrijebljen izraz „*Bill*“ ili „*Charter*“, u odnosu na one u čijem je nazivu upotrijebljen izraz „*Treaty*“, „*Agreement*“, „*Convention*“, „*Pact*“ ili „*Covenant*“, s obzirom na pravnu prirodu i način pravnog dejstva tih instrumenata u državama potpisnicama.

Zapravo, riječ je o tome koliki stepen internacionalne saglasnosti je postignut i fiksiran konkretnim međunarodnim instrumentom: ako je to najviši stepen internacionalne saglasnosti koji podrazumijeva izjednačavanje (unifikaciju) nacionalnih zakonodavstava ili pak izravnu primjenu odredbi samog međunarodnog instrumenta umjesto domaćeg zakona, on će se u pravilu zvati „*International Treaty*“, „*International Agreement*“, „*Convention*“ ili „*International Pact*“, a ako je u pitanju samo uspostavljanje principa i standarda čije provođenje je prepušteno zakonodavnim vlastima članica, uz širu mogućnost stavljanja rezervi i optiranja, onda „*Charter*“, kao što je to ovdje slučaj.

Pored samog naziva „Povelja“ (*Charter*), a ne ugovor, (*Treaty, Agreement*), konvencija (*Convention*), ili pakt (*Pact*), o pravnoj prirodi Evropske povelje nedvosmisleno svjedoče brojni pripremni dokumenti za njeno donošenje i usvajanje, kao i tumačenja iznesena nakon njenog donošenja, a u kojima je opšte mjesto upravo ukazivanje na to da je cilj i smisao donošenja Evropske povelje u tome da se, „umanji nedostatak zajedničkih evropskih standarda za određivanje i očuvanje prava lokalnih vlasti koje su najbliže građanima i da im se da mogućnost efektivnog učešća u odlučivanju o onim pitanjima koja se odnose na njihovo svakodnevno okruženje“. Ili, kako to izričito stoji u publikaciji „Evropska povelja o lokalnoj samoupravi“ Vijeća Evrope: „Povelja obavezuje potpisnice na primjenu osnovnih pravila kojima se garantuje politička, administrativna i finansijska samostalnost organa vlasti i koja se kao neporeciva vrijednost mora implementirati u Bosni i Hercegovini, jer je to evropski standard“.

O pravnom karakteru Evropske povelje, kao međunarodnog multilateralnog pravnog instrumenta, najasnije govore same njene odredbe, prije svih odredba člana 2. dijela prvog, koja je naslovljena sa „Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave“ a koja glasi: „Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom“.

Na takav ili sličan način započinju odredbe međunarodnih pravnih instrumenata koji ne pretenduju na direktnu primjenu, već na utvrđivanje standarda prihvatljivih za što veći broj država članica, koje će te standarde ugraditi u

svoja zakonodavstva na način koji će konvenirati njihovim različitim ustavnim sistemima i organizaciji vlasti. Odredbe takvih međunarodnih pravnih instrumenata zato i imaju u sebi notu „pravnog impresionizma“ jer koriste uopštene, katkada i deskriptivne pravne pojmove i kategorije, pomoću kojih se nastoje artikulirati demokratski dostignuti pravni ili pravno-politički standardi, koji će biti što šire prihvatljivi u međunarodnoj zajednici, kako bi se ostvarila harmonizacija i približavanje nacionalnih zakonodavstava tim standardima koji imaju internacionalnu važnost i legitimitet.

To jednako vrijedi i u pogledu odredbe člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Tačno je da u njoj stoji kako će „lokalne vlasti biti konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču“. Ali, posve je očigledno da je riječ o artikulaciji pravnog standarda, koji će zakonodavci u zemljama članicama odgovarajućim zakonskim ili čak ustavnim odredbama pretvoriti u imperativnu pravnu normu. Jer, Povelja kaže „u najvećoj mogućoj mjeri“, a zakon treba da tu mjeru odredi i definiše. Povelja kaže „pravovremeno“, a zakon treba da kaže kad je ili u kojem rasponu to pravovremeno. Povelja kaže „na odgovarajući način“, a zakon treba da utvrdi koji će to način (i) biti. Povelja kaže „u procesu planiranja i donošenja odluka“, ali zakon mora da kaže koja je to procesna faza u kojoj konsultacije trebaju biti obavljene. Povelja kaže „o svim stvarima koje ih se direktno tiču“, ali zakon treba da propiše koje se to stvari direktno tiču lokalnih zajednica. U protivnom bi se pomenuti pravni standardi iz Povelje tumačili onako kako to kome odgovara, a cilj s kojim je ona donesena nipošto nije stvaranje takve pravne nesigurnosti. Naprotiv. Prema tome između pomenutog člana 4. stav 6. Povelje, kao i većine ostalih njenih članova s jedne i samih pravnih subjekata s druge strane, neophodni intermedij je u skladu s Poveljom donesena obavezujuća pravna norma zakona, a gdje je to moguće i ustav zemlje potpisnice.

Prema tome, tumačeći relevantno pravo koje je važno u vrijeme donošenja i stupanja na snagu osporenog Zakona, Ustavni sud Federacije je utvrdio da se ne mogu uvažiti argumenti podnosioca zahtjeva o tome da se povreda prava na lokalnu samoupravu može utvrditi u odnosu na pominjani član Evropske povelje, zato što je osporeni Zakon donesen bez konsultacija putem Saveza opština i gradova. Takav način konsultacija i postojanje tog konsultacionog tijela ne predviđa Evropska povelja o lokalnoj samoupravi. Kao što je gore rečeno Povelja kaže samo to, da konsultacije trebaju biti provedene „na odgovarajući način“. A da je taj odgovarajući način upravo onaj putem Saveza opština i gradova Federacije

Bosne i Hercegovine, propisao je Zakon o principima lokalne samouprave, koji je stupio na snagu gotovo dvije godine nakon što je na snagu stupio osporeni Zakon.

Uprkos tome, Ustavni sud Federacije smatra da se ne može i ne smije ignorisati činjenica da su standardi afirmacije i zaštite prava na lokalnu samoupravu, u odnosu na vrijeme kada je osporeni Zakon donesen i kada je na snazi bio Zakon o osnovama lokalne samouprave iz 1995. godine, podignuti na mnogo viši nivo potpunijom implementacijom standarda utvrđenih Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi u kasnije donesenom i danas važećem Zakonu o principima lokalne samouprave koji je, kako je gore pomenuto, stupio na snagu u septembru 2006. godine, na što podnosilac zahtjeva s pravom ukazuje.

Stoga je Ustavni sud Federacije u razmatranje uzeo argumente, kojima on izravno i precizno ukazuje na pojedine odredbe osporenog Zakona, a kojima se, prema njegovom mišljenju „na direktan način“ oduzima pravo jedinicama lokalne samouprave „da stvaraju, pa čak i da utiču na stvaranje politike upravljanja ribljim fondom“. Jer iz tih odredbi je vidljivo, da Federacija daje saglasnost na ribolovne osnove po pribavljenom mišljenju kantona, da kanton određuje i ustupa ribolovna područja, određuje visinu naknada i ubire te naknade.

Cijeneći te argumente u gore postavljenom pravnom kontekstu, Ustavni sud Federacije utvrdio je da, premda formalno-pravno ne stoje prigovori glede načina na koji je osporeni Zakon donesen 2004. godine, on tim i takvim svojim odredbama, koje ne ostavljaju prostora za ostvarivanje prava na lokalnu samoupravu u mjeri i na način kako je to propisano Zakonom o principima lokalne samouprave koji je na snazi od 2006. godine, vrijeđa pravo Opštine Olovo na lokalnu samoupravu. Pritom je uzeto u obzir i opšti pravni princip, po kojem je najviši stepen povrede nekog prava, onemogućavanje njegovog vršenja.

Naime, ako Ustav utvrđuje da se u opštini ostvaruje lokalna samouprava i ako je zakonom propisan obim vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave u skladu sa internacionalno etabliranim principima iz Evropske povelje, onda svaki propis koji sužava taj obim prava vrijeđa pravo na lokalnu samoupravu, bez obzira na to što je, kao u ovom slučaju, donesen ranije u odnosu na novodostignute standarde. Jer, pravo na lokalnu samoupravu nije samo subjektivno pravo u uobičajenom značenju tog pojma, već je obim tog prava istovremeno i mjera ustavnopravnog položaja i kapaciteta jedinica lokalne samouprave. Stoga ranije doneseni propisi koji se na to odnose, i koji su u pogledu obima prava na lokalnu

samoupravu bili restriktivniji u odnosu na novodostignute standarde, trebaju biti izmijenjeni i dopunjeni tj. usklađeni sa tim standardima.

Šta više, zakonodavne vlasti Federacije i kantona bile su prema Zakonu o principima lokalne samouprave dužne provesti usklađivanje svojih zakona sa tim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave i to u roku od 6 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Ta dužnost je *expressis verbis* propisana tranzitornim odredbama tog Zakona, preciznije odredbom člana 58. stav 2.

Ograničavajući se međutim na pitanje povrede prava na lokalnu samoupravu, što je u ovom slučaju predmet zahtjeva, Ustavni sud Federacije smatra da se povreda tog prava ne može utvrditi u odnosu na čitav osporeni Zakon, jer ne stoje argumenti podnosioca zahtjeva o neregularnosti u proceduri njegovog donošenja, kako je gore već istaknuto i obrazloženo.

Stoga se kod odlučivanja u ovoj ustavnosudskoj stvari, Ustavni sud Federacije fokusirao na onaj dio zahtjeva u kojem podnosilac konkretno i precizno ukazuje na pojedine odredbe osporenog Zakona, i tvrdi da je tim odredbama „na direktan način „oduzeto pravo jedinicama lokalne samouprave da stvaraju, pa čak i da samo sudjeluju u stvaranju politike upravljanja ribljim fondom“.

Naime, u nastojanju da konkretizuje svoj generalni stav prema kojem se lokalna samouprava u osporenom Zakonu ni u kojem kontekstu ne spominje, podnosilac tvrdi da negacija prava na lokalnu samoupravu direktno proističe iz odredbi čl. 5. i 6., člana 10. stav 7., člana 17. i člana 18. stav 6. osporenog Zakona, koje onemogućuju jedinicama lokalne samouprave da ostvaruju vlastite nadležnosti utvrđene odredbom člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave.

Pomenuti član 8. Zakona o principima lokalne samouprave propisuje da „jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njezine nadležnosti niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona“. Pri tome „ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i okvirima utvrđenim ustavom i zakonom“. A u te vlastite nadležnosti prema samom slovu Zakona, uz niz drugih, izričito se navodi i „utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovoga korištenja“.

Ako se prema Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine „u opštini ostvaruje lokalna samouprava“ i ako je mjera te samouprave nakon donošenja osporenog Zakona podignuta na višu razinu dosljednom implementacijom standarda Evropske povelje u Zakonu o principima lokalne samouprave, a očigledno je da jeste, onda odredbe čl. 5. i 6., člana 10. stav 7., člana 17. i člana 18. stav 6. osporenog Zakona, na koje se u zahtjevu *explicite* ukazuje, moraju biti promatrane u tom svjetlu. A iz tih odredbi vidljivo je da:

- ribolovna područja odnosno dijelove ribolovnih područja (ribolovne zone) određuje i ustupa na korištenje kantonalno ministarstvo (član 5.);

- visinu naknade za korištenje određuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva koje i objavljuje konkurs i zaključuje ugovor sa izabranim korisnikom (član 6.)

- saglasnost za ribarsku osnovu i godišnje programe ovjerava i izdaje Federalno ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalnog ministarstva (član 10. stav 7.);

- dozvolu za privredni ribolov izdaje kantonalno ministarstvo koje i raspisuje javni tender (član 17. st. 1. i 2.);

- dozvolu korisniku izdaje vlada kantona na prijedlog kantonalne komisije za koncesije (član 17. stav 3.)

- visinu naknade za privredni ribolov određuje kantonalno ministarstvo koje i zaključuje ugovor sa izabranim korisnikom (član 17. st. 4. i 5.)

- sredstva uplaćena na ime naknade za privredni ribolov prihod su kantonalnog budžeta (član 18. stav 6.)

Ustavni sud Federacije smatra da ovakva rješenja, koja potpuno ignorišu jedinice lokalne samouprave baš tamo gdje bi ih se prema principima Evropske povelje trebalo „pitati“ (utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja), nisu u skladu sa stepenom afirmacije lokalne samouprave koji je dostignut i utvrđen Zakonom o principima lokalne samouprave u skladu sa Evropskom poveljom, te da su osnovani argumenti podnosioca zahtjeva koji se odnose na gore pomenute odredbe osporenog Zakona.

Na osnovu iznesenih činjeničnih i pravnih utvrđenja, Ustavni sud Federacije odlučio je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije je donio jednoglasno u sastavu: Vesna Budimir, predsjednica Suda, Aleksandra Martinović, Mirjana Čučković, dr. sc. Šahbaz Džihanović, prof. dr. Edin Muminović, dr. sc. Kata Senjak i Mladen Srđić, sudije Suda.

Broj: U-24/16
Sarajevo, 29.11.2017. godine

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Vesna Budimir, s.r.

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Начелник Општине Олово (у даљем тексту: подносилац захтјева) је актом број: 02-01-1-2014/16 од 29.08.2016. године поднио захтјев за заштиту права на локалну самоуправу Општине Олово (у даљем тексту: захтјев) који је запримљен у Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) дана 05.09.2016. године. Подносилац захтјева тврди да је право на локалну самоуправу Општине Олово повријеђено Законом о слатководном рибарству (у даљем тексту: оспорени Закон), који је донио Парламент Федерације Босне и Херцеговине.

У складу са Амандманом ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, подносилац захтјева је овлашћен покренути поступак за заштиту права на локалну самоуправу пред Уставним судом Федерације.

2. Странке у поступку

Странке у поступку у овом уставносудском предмету су, на основу Амандмана ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине и члана 9. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 6/95 и 37/03) Начелник Општине Олово као подносилац захтјева, те Парламент Федерације Босне и Херцеговине као доносилац оспореног Закона.

3. Битни наводи захтјева

У захтјеву се полази од чињенице да Општина Олово лежи на трима ријекама, а то су ријеке Криваја, Биштица и Ступчаница, те да воде и њихови екосистеми, чији је саставни дио и рибљи фонд, представљају природно богатство, али и привредни ресурс. На тој основи се у захтјеву истиче да рибарство представља значајан привредни потенцијал за ову Општину, те да очување водног природног богатства, развој рибарства и по том основу остварени приходи, представљају развојну шансу за мале и економски неразвијене општине.

Подносилац захтјева наводи да оспорени Закон није донесен у складу са надлежностима из члана 8. Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о принципима локалне самоуправе) којим је, између осталог, прописано да у властите надлежности јединица локалне самоуправе улазе: „утврђивање

27.

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Начелника Општине Олово за заштиту права на локалну самоуправу у вези са Законом о слатководном рибарству, на основу члана IV.Ц.3.10.(3) Устава Федерације Босне и Херцеговине у вези са Амандманом ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 29.11.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

1. Утврђује се да је чл. 5. и 6., чланом 10. став 7., чланом 17. и чланом 18. став 6. Закона о слатководном рибарству („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 64/04 и 27/10) повријеђено право на локалну самоуправу Општине Олово.
2. У складу са чланом IV.Ц.12.6) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одређује пријелазну мјеру, којом даје могућност Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, да у року од шест мјесеци од дана објављивања ове пресуде у „Службеним новинама Федерације БиХ“, усклади Закон из тачке 1. изреке ове пресуде са Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и 51/09), до када се наведене одредбе могу примјењивати.
3. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“, „Службеним новинама Зеничко-добојског кантона“ и „Службеном гласнику Општине Олово“.

политике управљања природним ресурсима јединица локалне самоуправе и расподела средстава остварених на основу њиховог коришћења“ (алинеја 10).

Надаље се истиче да према одредбама оспореног Закона риболовна подручја, односно дијелове риболовних подручја, корисницима (физичким и правним лицима) уступа кантонално министарство за послове пољопривреде, уз накнаду коју утврђује влада кантона на чијој територији се риболовно подручје налази, а средства уплаћена по том основу су приход кантоналног буџета.

Закључује се да је оспореним Законом одузето право јединици локалне самоуправе да утиче на стварање политике управљања рибљим фондом, јер кантон уступа риболовна подручја и одређује висину накнада, Федерација даје сагласност на риболовне основе по прибављеном мишљењу кантона, а кантон убире накнаде чија намјена није утврђена оспореним Законом.

Даље се наводи како је дошло до грубе повреде Закона о принципима локалне самоуправе тиме што у поступку доношења оспореног Закона није извршено консултовање са јединицама локалне самоуправе у смислу члана 56. став 2. Закона о принципима локалне самоуправе, којим је прописано да консултовање са јединицама локалне самоуправе, тј. са градовима и општинама, федерална и кантоналне власти врше посредством Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине, што по мишљењу подносиоца захтјева представља повреду одредбе члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи, којом је предвиђено да ће локалне власти бити консултоване, у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука у свим стварима које их се директно тичу.

Подносилац захтјева затим цитира одредбе чл. 5. и 6., члана 10. став 7., члана 17. и члана 18. став 6. оспореног Закона, и тврди: „Цитираним одредбама оспореног Закона на директан начин је одузето право јединици локалне самоуправе да стварају, па чак и да утичу на стварање политике управљања рибљим фондом – кантон одређује и уступа риболовна подручја, одређује висину накнаде, Федерација даје сагласност за риболовне основе по прибављеном мишљењу кантона, кантон убире накнаде (чија намјена Законом није утврђена) и сл.“

Из свега изнесеног подносилац захтјева предлаже, да Уставни суд Федерације наконведеног поступка и утврђења чињеница, донесе пресуду којом

ће утврдити да је оспореним Законом повријеђено право Општине Олово на локалну самоуправу.

Уз захтјев је достављен акт Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине број: 244/16 од 31.03.2016. године, у којем се потврђује да овај Савез није био консултован у поступку доношења оспореног Закона.

4. Одговор на захтјев

У складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације је актом број: У-24/16 од 14.09.2016. године затражио од Представничког дома и Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине да доставе одговор на захтјев подносиоца у року од 30 дана. Ни један од парламентарних домова није доставио тражени одговор.

5. Релевантно право

Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан VI.2.(1)

(1) У општини се остварује локална самоуправа.

Амандман XVIII

Члан VII.3. Устава Федерације Босне и Херцеговине мијења се и гласи:

„Међународни уговори и други споразуми који су на снази у Босни и Херцеговини и Федерацији, те општа правила међународног права чине дио законодавства Федерације. У случају несагласности међународног уговора, односно споразума и законодавства, преовладава међународни уговор, односно споразум“.

Амандман XCVI

У члану IV.Ц.10. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Заштиту права на локалну самоуправу осигурава Уставни суд. Такав поступак пред Уставним судом могу покренути општине и градови, као и удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине. Уставни суд одлучује о споровима између јединица локалне самоуправе и кантона или Федерације на захтјев општинског или градског вијећа, начелника општине или градоначелника града, или удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине.“

Европска повеља о локалној самоуправи**Члан 2.**

Уставна и законска основа локалне самоуправе

Принцип локалне самоуправе бит ће утврђен законодавством земље потписнице и гдје је то могуће – уставом.

Члан 3.

Концепт локалне самоуправе

1. Локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност локалних власти да, у границама закона, регулишу и руководе знатним дијелом јавних послова, на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва. (...).

Члан 4.

Дјелокруг локалне самоуправе

1. Основна права и дужности локалних власти бит ће утврђена уставом или статутом, тиме се, међутим, не спрјечава преношење на локалне власти права и одговорности за специфичне задатке, у складу са законом.
2. Локалне власти ће, у границама закона, имати пуно дискреционо право да проводе своје иницијативе у вези са стварима које нису искључене из њихове надлежности, нити стављене у надлежност неке друге власти.
3. Јавни послови ће се, по правилу, вршити прије свега од стране оних власти које су најближе грађанима. Приликом преношења одговорности на неку другу власт водит ће се рачуна о обиму и природи посла, као и о захтјевима ефикасности и економичности.
4. Права повјерена локалним властима ће по правилу бити пуна и искључива. Она не смију бити ускраћена или ограничена од стране неке друге централне или регионалне власти, осим у случајевима предвиђеним законом.
5. У случајевима преношења овлашћења са централних или регионалних на локалне власти, локалним властима ће, у што је могуће већој мјери, бити дозвољено да прилагођавају њихово провођење у локалним условима.
6. Локалне власти ће бити консултоване, у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу.

Закон о слатководном рибарству - оспорене одредбе („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 64/04 и 27/10)**Члан 5.**

Риболовна подручја, односно дијелове риболовних подручја – риболовне зоне, одређује и уступа на коришћење физичком и правном лицу, односно удружењу или организацији спортистиких риболоваца (у даљем тексту: корисник) кантонално министарство мјеродавно за послове пољопривреде (у даљем тексту: кантонално министарство).

Члан 6.

Риболовно подручје или дио риболовног подручја кантонално министарство уступа на коришћење кориснику давањем риболовног права путем конкурса, уз надокнаду и на основу предоченог програма управљања риболовним подручјем.

Висину надокнаде одређује Влада кантона на чијој територији се налази риболовно подручје или дио риболовног подручја, а на приједлог кантоналног министарства.

Конкурс из става 1. овога члана јавно објављује кантонално министарство.

Члан 10. став 6.

Сагласност за рибарску основу и годишње програме, уз претходно прибављено мишљење кантоналног министарства, овјерава и издаје Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство).

Члан 17.

Дозволу за обављање привредног риболова физичким и правним лицима уз надокнаду издаје кантонално министарство, на основуведеног јавног конкурса у складу са одредбама овога закона и Закона о концесијама („Службене новине Федерације БиХ“, број: 40/02).

Дозвола за привредни риболов, као и захтјев за издавање дозволе мора садржавати:

1. фирму обртника или фирму правног лица којима се издаје дозвола за привредни риболов;
2. назнаку дијела риболовног подручја и/или риболовне зоне у којој ће се обављати привредни риболов;

3. врсту и број риболовних прибора и опреме којима ће се обављати привредни риболов;
4. име или регистарску ознаку пловила којим ће се обављати риболов.

Дозвола за привредни риболов издаје се на основу јавног конкурса, односно позива на јавни тендер којег расписује кантонално министарство.

Дозволу кориснику издаје Влада кантона на приједлог кантоналне комисије за концесије, кориснику који понуди најповољније услове за обављање привредног риболова (објекте, уређаје, средства, стручне кадрове и др.).

Досадашњи корисник има под једнаким условима право првенства у добивању дозволе за привредни риболов. Висину надокнаде за обављање привредног риболова одређује кантонално министарство.

Прије издавања дозволе за привредни риболов кантонално министарство и корисник закључују уговор о обављању привредног риболова који мора садржавати све елементе из чл.16. и 17. овога Закона и члана 29. Закона о концесијама, али може садржавати и друге елементе облигацијско-правног карактера.

Дозвола се издаје на рок од десет година.

Против рјешења којим се дозвола ускраћује може се изјавити жалба Федералном министарству.

Члан 18. став 6.

Средства уплаћена на име надокнаде за привредни риболов приход су кантоналног буџета.

Закон о водама

(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 70/06)

I. Основне одредбе

Члан 1.

Предмет Закона

- (1) Овим Законом уређује се начин управљања водама унутар територије Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) Управљање водама обухвата: заштиту вода, коришћење вода, заштиту од штетног дјеловања вода и уређење водотока и других вода.

- (3) Овим Законом уређују се: водно добро и јавно водно добро, водни објекти, правна лица и друге институције надлежне за поједина питања управљања водама и друга проблематика везана за воде у Федерацији.

Члан 2.

Сврха Закона

- (2) Сврха овог Закона је осигурање управљања водама с циљем:

1. смањења загађења вода, постизања доброг стања вода и спречавања деградације вода;
2. постизања одрживог коришћења вода;
3. осигурања правичног приступа водама;
4. потицања друштвеног и привредног развоја;
5. заштите екосистема;
6. смањења ризика од поплава и других негативних утицаја вода;
7. осигурања учешћа јавности у доношењу одлука које се односе на воде;
8. спречавања и рјешавања сукоба везаних за заштиту и коришћење вода;
9. испуњавања обавеза из међународних уговора који су обавезујући за Босну и Херцеговину.

II. Основни принципи и дефиниције

Члан 3.

Општи принципи

- (1) Воде су опште добро и као такве су под посебном заштитом Босне и Херцеговине, Федерације, кантона, града и општине.

- (2) Управљање водама заснива се на принципима:

1. некомерцијалности, према којем вода у основи није комерцијални производ, већ наслијеђе које се мора чувати, штитити и сходно томе поступати;
2. цјеловитости, које узима у обзир природне процесе и динамику вода те међусобну повезаност и међузависност водних и уз воду везаних екосистема;
3. дугорочне заштите квалитета и рационалне употребе расположивих количина воде;

4. осигурања заштите од штетног дјеловања вода које произилази из потреба за заштити становништва и њихове имовине, узимајући у обзир дјеловање природних процеса;
5. економског вредновања вода које укључује трошкове оптерећења, заштите и уређења вода и заштите од штетног дјеловања вода;
6. учешћа јавности код доношења планова управљања водама;
7. узимања у обзир најбољих расположивих технологија и нових научних достигнућа о природним законитостима и најбољих околишних пракси.

III. Разврставање површинских вода, водно добро и водни објекти

Члан 5.

Разврставање површинских вода

(1) Површинске воде се, према значају којег имају за управљање водама, разврставају у воде I. категорије и воде II. категорије.

(2) Воде I категорије су:

А) на Водном подручју Саве

(....)

8. Криваја

(....)

Природна језера и мочварна подручја

1. Борачко језеро
2. Блудиње
3. Хутово блато

Све преостале воде су воде II. категорије.

Члан 7.

Водно добро

(1) Водно добро, према овом Закону, јесте скуп земљишних честица које обухватају:

1. земљиште на којем је површинска вода трајно или повремено присутна и због тога се обликују

посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који одређују водне и од воде зависне екосистеме;

2. основно корито текућих вода, укључујући отоке и обале до изразите геоморфолошке промјене;

3. приобални појас ширине 15 метара од границе обале (изразите морфолошке промјене) за површинске воде I. категорије, односно приобални појас ширине 5 метара од границе обале (изразите морфолошке промјене) за површинске воде II. категорије;

4. земљиште потопљено стајаћим водама, укључујући обалу до највишег забиљеженог водостаја;

5. напуштена ријечна корита које вода повремено плави, мочваре и земљишта која су потопљена водом због захвата у простору;

6. уређени инундациони појас;

7. земљиште испод и поред водних објеката из члана 14. став 1. тачка 1. овог Закона.

(2) Без обзира на одредбе става 1. тачка 3. овог члана, Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) може одредити другачију ширину земљишта приобалног појаса, ако је то потребно због: заштите вода, заштите од штетног дјеловања вода, омогућавања опште употребе вода и дјеловања надлежних институција којима су додијељена јавна овлашћења према овом Закону.

(3) Водно добро може бити у власништву Федерације, кантона, града, општине, правног или физичког лица.

(4) У случају продаје земљишне честице у власништву правног или физичког лица која припада водном добру право прече купње има Федерација, кантон, град, односно општина.

Члан 8.

Одређивање границе водног добра

(1) Федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: федерални министар) доноси пропис о начину одређивања границе водног добра из члана 7. став 1. овог Закона и о поступку утврђивања припадности земљишне честице јавном водном добру из члана 9. ст. 1. и 2. овог Закона.

(2) Границу појединачног водног добра одређује, на основу прописа из става 1. овог члана, Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство) за површинске воде I. категорије, а за површинске воде II. категорије кантонално министарство надлежно за воде.

(3) Граница водног добра уписује се у земљишни катастар.

Члан 9.

Јавно водно добро

(1) Јавно водно добро чине земљишне честице из члана 7. став 1. овог Закона које су до дана ступања на снагу овог Закона биле уписане у земљишним књигама као јавно добро, државно власништво или власништво града или општине, односно које су на основу закона постале државно власништво.

(2) Јавним водним добром сматрају се, све до доказа супротног, и оне земљишне честице из члана 7. став 1. овог Закона које до дана ступања на снагу овог Закона нису биле уписане у земљишне књиге, односно које су уписане у земљишне књиге, али нико није наведен као њихов власник.

(3) Јавно водно добро дефинисано у ставу 1. овог члана је добро од општег интереса и у власништву је:

1. Федерације за све површинске воде I. категорије, у смислу овог Закона,
2. града и општине за све површинске воде II. категорије, у смислу овог Закона, ако то није другачије уређено посебним кантоналним прописом.

(4) Овлашћења управљања јавним водним добром врше органи власти, правна лица и друге институције у обиму и на начин прописан овим Законом или другим актима надлежног органа којима је пренесено право управљања јавним водним добром.

Члан 10.

(1) Рјешењем федералног министра утврђује се припадност водног добра јавном водном добру за површинске воде I. категорије, према пропису из члана 8. став 1. овог Закона.

(2) Рјешењем кантоналног министра надлежног за воде утврђује се припадност водног добра јавном

водном добру за површинске воде II. категорије, према пропису из члана 8. став 1. овог Закона.

(3) Јавно водно добро не може бити предмет промета, али може, под посебним условима одређеним овим Законом или на закону заснованом подзаконском пропису, бити предмет ограниченог права коришћења у форми закупа.

(4) Федерални министар доноси пропис о начину и условима ограниченог права коришћења водног добра из става 3. овог члана.

Закон о основама локалне самоуправе

(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 06/95)

Члан 1.

Овим законом уређују се основе локалне самоуправе, самоуправни дјелокруг, управни надзор над радом локалних власти, извори финансирања локалне самоуправе и друга питања од значаја за функционисање локалне самоуправе.

Члан 16.

Општине имају право да у обављању својих дужности међусобно сарађују са другим општинама ради обављања послова од заједничког интереса, и у том циљу могу се удруживати у заједнице општина за одређено подручје, у складу са уставом и законом.

Општине могу приступити међународним удружењима локалних јединица и сарађивати са одговарајућим локалним јединицама других држава у складу са Уставом, федералним законом и вањском политиком Федерације.

Члан 17.

Општине се могу удруживати у Савез општина Федерације Босне и Херцеговине ради унапређивања и заштите њихових заједничких интереса.

Савез општина из става 1. овог члана може приступити међународним удружењима локалних јединица и сарађивати са одговарајућим локалним јединицама других држава у складу са Уставом, федералним законом и вањском политиком Федерације.

Напомена: овај Закон је престао да важи, дерогиран је одредбом члана 58. Закона о принципима локалне самоуправе чије се релевантне одредбе наводе у наставку.

**Закон о принципима локалне самоуправе у
Федерацији Босне и Херцеговине**

(„Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и
51/09)

Члан 2.

Локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност јединица локалне самоуправе да, у границама закона, регулишу и управљају јавним пословима на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва.

Члан 8.

Јединица локалне самоуправе има властите надлежности, установљене уставом и законом, и има право бавити се свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њезине надлежности, нити додијељена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона.

Она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, која не могу бити ограничена или ускраћена од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и у оквирима утврђеним уставом и законом.

У властите надлежности јединице локалне самоуправе посебно улазе:

- доношење програма и планова развоја јединице локалне самоуправе и стварање услова за привредни развој и запошљавање (алинеја 3);

- утврђивање политике управљања и располагања имовином јединице локалне самоуправе (алинеја 9);

- утврђивање политике управљања природним ресурсима јединице локалне самоуправе и расподјела средстава на основу њиховог коришћења (алинеја 10).

Члан 10.

Послови федералних и кантоналних власти могу бити повјерени јединици локалне самоуправе законом након консултовања органа локалних власти којима се наведени послови повјеравају, узимајући у обзир принцип супсидијарности и способности локалних власти и њихове администрације да те послове ефикасно обављају.

Члан 33.

Јединице локалне самоуправе имају право на покретну и непокретну имовину и на одговарајуће изворе финансирања којима слободно располажу, у

оквиру својих овласти, као и на средства за обављање делегираних или пренесених послова из оквира права и дужности виших тијела власти.

Члан 34.

Јединице локалне самоуправе имају право на одговарајуће сопствене финансијске изворе којима локални органи могу слободно располагати у оквиру своје надлежности у складу са законом.

Један ће се дио финансијских извора јединица локалне самоуправе остваривати од локалних такси и накнада чију стопу јединица локалне самоуправе утврђује у оквиру закона.

Финансијска средства јединица локалне самоуправе бит ће сразмјерна њиховим надлежностима које су им додијељене законом. Сваки пренос нових функција биће праћен финансијским средствима потребним за њихово ефикасно извршавање.

Законодавац је дужан прибавити мишљење од Савеза општина и градова о свим питањима која се односе на додјелу средстава, као и о свим промјенама закона које могу утицати на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе.

У складу са утврђеном фискалном политиком, законом се утврђују врсте пореза, накнада, доприноса и такси, који у цијелости или дјелимично припадају јединицама локалне самоуправе као изворни приходи.

XI. Сарадња јединица локалне самоуправе**Члан 51.**

У циљу заштите заједничког интереса, као и промовисања и унапређења локалне самоуправе, градови и општине могу формирати савезе на нивоу Босне и Херцеговине и Федерације БиХ.

Савез на нивоу Федерације има право:

1. дјеловати као законски заступник својих чланица пред властима Федерације БиХ;
2. припремати приједлоге закона и амандмане на приједлоге закона у циљу побољшања закона и прописа који регулишу рад јединица локалне самоуправе;
3. давати мишљења и приједлоге у вези са распо-
дјелом јавних прихода у дијелу који се односи на финансирање јединица локалне самоуправе;

4. успостављати контакте и сарадњу са сличним организацијама у земљи и иностранству, те постати члан међународних асоцијација.

Права наведена у овом члану могу бити коришћена ако Савез на нивоу Федерације БиХ окупља више од двије трећине градова и општина у Федерацији БиХ.

Члан 53.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су да размотре иницијативе, приједлоге и сугестије јединице локалне самоуправе и о свом ставу и предузетим активностима обавијестити јединице локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, приједлога или сугестије.

Члан 56.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су у највећој могућој мјери консултовати јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Консултовање, у смислу из претходног става овог члана, федералне, односно кантоналне власти врше путем савеза општина и градова.

Члан 58. ст. 1. и 2.

Даном ступања на снагу овога Закона престаје важити Закон о основама локалне самоуправе („Службене новине Федерације БиХ“, број: 6/95).

Федерација Босне и Херцеговине и кантони су дужни ускладити своје законе са овим Законом те извршити пренос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе овим Законом, у року од 6 мјесеци од дана његовога ступања на снагу.

6. Чињенично стање и став Уставног суда Федерације

Неспорна је чињеница да Општина Олово лежи на трима ријекама, а то су ријеке Криваја, Биошница и Ступчаница, као што је изван спора и то да воде и њихови екосистеми, чији је саставни дио и рибљи фонд, представљају природно богатство и потенцијални привредни ресурс. Стога се у захтјеву и истиче да очување водног природног богатства, развој рибарства и по том основу остварени приходи представљају развојну шансу за мале и економски

неразвијене општине, каква је и Општина Олово у Зеничко-добојском кантону Федерације Босне и Херцеговине.

Имајући у виду мјесто и значај јединица локалне самоуправе у свјетлу уставних и законских одредби, као и принципе утврђене у Европској повељи о локалној самоуправи, несумњиво је да одредбе оспореног Закона врло значајно и непосредно утичу на реализацију утврђених надлежности јединица локалне самоуправе, у конкретном случају на стварање политике управљања природним ресурсима и расподеле средстава остварених на основу њиховог коришћења, а посљедице и на доношење програма и планова развоја јединице локалне самоуправе и стварање услова за привредни развој и запошљавање. На тој основи, подносилац захтјева и тврди да се оспореним Законом поврјеђује право на локалну самоуправу Општине Олово и предлаже да Уставни суд Федерације својом пресудом то и утврди.

Притом се базична аргументација коју подносилац захтјева износи, заснива на томе да код доношења оспореног Закона, Општина Олово као јединица локалне самоуправе није консултована на начин прописан одредбом члана 56. став 2. Закона о принципима локалне самоуправе, којом је у правни поредак Федерације Босне и Херцеговине имплементиран правни стандард из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи, а према којем локалне власти требају бити консултоване „у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу“.

Разматрајући ову аргументацију, Уставни суд Федерације утврдио је следеће чињенице:

- оспорени Закон донесен је након што је у идентичном тексту усвојен у оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине у деветом мјесецу 2004. године (у Представничком дому 07.09.2004. године и у Дому народа 14.09.2004. године), како то стоји и у Указу о његовом проглашењу који је, као и сам оспорени Закон објављен у „Службеним новинама Федерације БиХ“, број: 64/04. од 20.11.2004. године;
- у вријеме ступања на снагу оспореног Закона, 28.11.2004. године, Закон о принципима локалне самоуправе, на који се подносилац захтјева позива није постојао. Он је наиме донесен у седмом мјесецу 2006. године, објављен је у „Службеним новинама Федерације БиХ“, број: 49/06 и према

властитим транзиторним одредбама ступио је на снагу 07.09.2006. године, па је тада и настала законска обавеза за федералну власт и кантоналне власти да, по члану 56. тог Закона, у поступку доношења прописа који се директно тичу јединица локалне самоуправе, исте консултују и то путем Савеза општина и градова;

- у вријеме доношења оспореног Закона, на снази је био Закон о основама локалне самоуправе („Службене новине Федерације БиХ“, број: 6/95), који је донијела Уставотворна скупштина Федерације Босне и Херцеговине 19.09.1995. године, а који није прописивао обавезну форму консултовања јединица локалне самоуправе, већ само факултативну могућност удруживања општина „у савез општина Федерације Босне и Херцеговине ради унапеђивања и заштите њихових заједничких интереса“, како је то изричито прописивао његов члан 17. став 1.

Ове чињенице *eo ipso* депласирају тврдњу подносиоца захтјева да је код доношења оспореног Закона „дошло до грубе повреде Закона о принципима локалне самоуправе“, јер није проведен поступак консултовања путем Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине, јер у то вријеме Закон о принципима локалне самоуправе није ни постојао, дакле тај механизам консултовања јединица локалне самоуправе није ни био прописан. У томе свјетлу, захтјеву приложени акт Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине број: 244/16 од 31.03.2016. године је, како у њему и стоји, информација, али у овом случају не и доказ о повреди процедуре приликом доношења оспореног Закона. Подносилац захтјева наике губи из вида чињеницу да процедура доношења оспореног Закона напосто није могла бити противна закону који у то вријеме није ни постојао.

Али упркос томе, Уставни суд Федерације стао је на становиште да само ове, премда егзактне чињенице, нису довољне за утврђење да у овом случају нема повреде права на локалну самоуправу. Сматрајући да се у предметима ове врсте у, крајњој линији, ради о уставноправном капацитету јединица локалне самоуправе, али и о стварним животним потребама и интересима грађана који у њима живе, Уставни суд Федерације одлучио је да проблем о којем је овдје ријеч, мора бити стављен у шири правни контекст.

Наике, и онда када се са сигурношћу могу одбацити тврдње да је оспорени Закон донесен противно тада непостојећем Закону о принципима локалне самоуправе, морају се са једнаком пажњом

размотрити још два правца у којима подносилац захтјева аргументира и настоји доказати повреду права на локалну самоуправу.

Најприје, треба се осврнути на чињеницу да је у вријеме доношења оспореног Закона саставни дио уставноправног поретка Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине већ била Европска повеља о локалној самоуправи, на коју се и подносилац захтјева у два наврата позива, тврдећи да оспорени Закон протуслови одредбама члана 4. ст. 3. и члана 6. те Повеље.

Ријеч је о одредбама којима се прокламује да ће се „јавни послови, према правилу, вршити прије свега од оних власти које су најближе грађанима“ и да ће се „приликом преношења одговорности на неку другу власт водити рачуна о обиму и природи посла, као и захтјевима ефикасности и економичности“ (став 3.), те да ће „локалне власти бити консултоване у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу“ (став 6.).

Премда се Европска повеља о локалној самоуправи као инструмент међународног права наравно не смије изгубити из вида, треба имати на уму и то да она није инструмент унификације, већ инструмент хармонизације националних законодавстава, па је директно позивање подносиоца захтјева на њене одредбе, Уставни суд Федерације морао са посебном пажњом преиспитати.

Да Европска повеља није унификациони инструмент, видљиво је већ на терминолошкој разини. Њен назив у аутентичном тексту на енглеском језику гласи „*European Charter of Local Self-government*“, што је врло јасно поставља на одговарајуће мјесто у номенклатури мултилатералних међународних инструмената, у којој постоји јасна дистинкција између оних у чијем је називу употребљен израз „*Bill*“ или „*Charter*“, у односу на оне у чијем је називу употребљен израз „*Treaty*“, „*Agreement*“, „*Convention*“, „*Pact*“ или „*Covenant*“, с обзиром на правну природу и начин правног дејства тих инструмената у државама потписницама.

Заправо, ријеч је о томе колики степен интернационалне сагласности је постигнут и фиксиран конкретним међународним инструментом: ако је то највиши степен интернационалне сагласности који подразумева изједначавање (унификацију) националних законодавстава или пак изравну примјену одредби самог међународног инструмента умјесто домаћег закона, он ће се у правилу звати „*International*

Treaty“, „International Agreement“, „Convention“ или, „International Pact“, а ако је у питању само успостављање принципа и стандарда чије провођење је препуштено законодавним властима чланица, уз ширу могућност стављања резерви и оптирања, онда „Charter“, као што је то овдје случај.

Поред самог назива „Повеља“ (*Charter*), а не уговор, (*Treaty, Agreement*), конвенција (*Convention*), или пакт (*Pact*), о правној природи Европске повеље недвосмислено свједоче бројни припремни документи за њено доношење и усвајање, као и тумачења изнесена након њеног доношења, а у којима је опште мјесто управо указивање на то да је циљ и смисао доношења Европске повеље у томе да се, „умањи недостатак заједничких европских стандарда за одређивање и очување права локалних власти које су најближе грађанима и да им се да могућност ефективног учешћа у одлучивању о оним питањима која се односе на њихово свакодневно окружење“. Или, како то изричито стоји у публикацији „Европска повеља о локалној самоуправи“ Вијећа Европе: „Повеља обавезује потписнице на примјену основних правила којима се гарантује политичка, административна и финансијска самосталност органа власти и која се као непорецива вриједност мора имплементирати у Босни и Херцеговини, јер је то европски стандард“.

О правном карактеру Европске повеље, као међународног мултилатералног правног инструмента, најјасније говоре саме њене одредбе, прије свих одредба члана 2. дијела првог, која је насловљена са „Уставна и законска основа локалне самоуправе“ а која гласи: „Принцип локалне самоуправе бит ће утврђен законодавством земље потписнице и гдје је то могуће – уставом“.

На такав или сличан начин започињу одредбе међународних правних инструмената који не претендују на директну примјену, већ на утврђивање стандарда прихватљивих за што већи број држава чланица, које ће те стандарде уградити у своја законодавства на начин који ће конвенирати њиховим различитим уставним системима и организацији власти. Одредбе таквих међународних правних инструмената зато и имају у себи ноту „правног импресионизма“ јер користе уопштене, каткада и дескриптивне правне појмове и категорије, помоћу којих се настоје артикулирати демократски достигнути правни или правно-политички стандарди, који ће бити што шире прихватљиви у међународној заједници, како би се остварила хармонизација и приближавање националних законодавстава тим стандардима који имају интернационалну важност и легитимитет.

То једнако вриједи и у погледу одредбе члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи. Тачно је да у њој стоји како ће „локалне власти бити консултоване у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу“. Али, посве је очигледно да је ријеч о артикулацији правног стандарда, који ће законодавци у земљама чланицама одговарајућим законским или чак уставним одредбама претворити у императивну правну норму. Јер, Повеља каже „у највећој могућој мјери“, а закон треба да ту мјеру одреди и дефинише. Повеља каже „правовремено“, а закон треба да каже кад је или у којем распону то правовремено. Повеља каже „на одговарајући начин“, а закон треба да утврди који ће то начин (и) бити. Повеља каже „у процесу планирања и доношења одлука“, али закон мора да каже која је то процесна фаза у којој консултације требају бити обављене. Повеља каже „о свим стварима које их се директно тичу“, али закон треба да пропише које се то ствари директно тичу локалних заједница. У противном би се поменути правни стандарди из Повеље тумачили онако како то коме одговара, а циљ с којим је она донесена нипошто није стварање такве правне несигурности. Напротив. Према томе између поменутог члана 4. став 6. Повеље, као и већине осталих њених чланова с једне и самих правних субјеката с друге стране, неопходни интермедиј је у складу с Повељом донесена обавезујућа правна норма закона, а гдје је то могуће и устав земље потписнице.

Према томе, тумачећи релевантно право које је важило у вријеме доношења и ступања на снагу оспореног Закона, Уставни суд Федерације је утврдио да се не могу уважити аргументи подносиоца захтјева о томе да се повреда права на локалну самоуправу може утврдити у односу на помињани члан Европске повеље, зато што је оспорени Закон донесен без консултација путем Савеза општина и градова. Такав начин консултација и постојање тог консултационог тијела не предвиђа Европска повеља о локалној самоуправи. Као што је горе речено Повеља каже само то, да консултације требају бити проведене „на одговарајући начин“. А да је тај одговарајући начин управо онај путем Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине, прописао је Закон о принципима локалне самоуправе, који је ступио на снагу готово двије године након што је на снагу ступио оспорени Закон.

Упркос томе, Уставни суд Федерације сматра да се не може и не смије игнорисати чињеница да су стандарди афирмације и заштите права на локалну самоуправу, у односу на вријеме када је оспорени Закон донесен и када је на снази био Закон о основама

локалне самоуправе из 1995. године, подигнути на много виши ниво потпунијом имплементацијом стандарда утврђених Европском повељом о локалној самоуправи у касније донесеном и данас важећем Закону о принципима локалне самоуправе који је, како је горе поменуто, ступио на снагу у септембру 2006. године, на што подносилац захтјева с правом указује.

Стога је Уставни суд Федерације у разматрање узео аргументе, којима он изравно и прецизно указује на поједине одредбе оспореног Закона, а којима се, према његовом мишљењу „на директан начин“ одузима право јединицама локалне самоуправе „да стварају, па чак и да утичу на стварање политике управљања рибљим фондом“. Јер из тих одредби је видљиво, да Федерација даје сагласност на риболовне основе по прибављеном мишљењу кантона, да кантон одређује и уступа риболовна подручја, одређује висину накнада и убире те накнаде.

Цијенећи те аргументе у горе постављеном правном контексту, Уставни суд Федерације утврдио је да, премда формално-правно не стоје приговори гледе начина на који је оспорени Закон донесен 2004. године, он тим и таквим својим одредбама, које не остављају простора за остваривање права на локалну самоуправу у мјери и на начин како је то прописано Законом о принципима локалне самоуправе који је на снази од 2006. године, вријеђа право Општине Олово на локалну самоуправу. Притом је узето у обзир и општи правни принцип, по којем је највиши степен повреде неког права, онемогућавање његовог вршења.

Наиме, ако Устав утврђује да се у општини остварује локална самоуправа и ако је законом прописан обим властитих надлежности јединица локалне самоуправе у складу са интернационално етаблираним принципима из Европске повеље, онда сваки пропис који сужава тај обим права вријеђа право на локалну самоуправу, без обзира на то што је, као у овом случају, донесен раније у односу на новодостигнуте стандарде. Јер, право на локалну самоуправу није само субјективно право у уобичајеном значењу тог појма, већ је обим тог права истовремено и мјера уставноправног положаја и капацитета јединица локалне самоуправе. Стога раније донесени прописи који се на то односе, и који су у погледу обима права на локалну самоуправу били рестриктивнији у односу на новодостигнуте стандарде, требају бити измијењени и допуњени тј. усклађени са тим стандардима.

Шта више, законодавне власти Федерације и кантона биле су према Закону о принципима локалне самоуправе дужне провести усклађивање својих

закона са тим Законом, те извршити пренос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе и то у року од 6 мјесеци од дана његовог ступања на снагу. Та дужност је *expressis verbis* прописана транзиторним одредбама тог Закона, прецизније одредбом члана 58. став 2.

Ограничавајући се међутим на питање повреде права на локалну самоуправу, што је у овом случају предмет захтјева, Уставни суд Федерације сматра да се повреда тог права не може утврдити у односу на читав оспорени Закон, јер не стоје аргументи подносиоца захтјева о нерегуларности у процедури његовог доношења, како је горе већ истакнуто и образложено.

Стога се код одлучивања у овој уставносудској ствари, Уставни суд Федерације фокусирао на онај дио захтјева у којем подносилац конкретно и прецизно указује на поједине одредбе оспореног Закона, и тврди да је тим одредбама „на директан начин“ одузето право јединицама локалне самоуправе да стварају, па чак и да само судјелују у стварању политике управљања рибљим фондом“.

Наиме, у настојању да конкретизује свој генерални став према којем се локална самоуправа у оспореном Закону ни у којем контексту не спомиње, подносилац тврди да негација права на локалну самоуправу директно проистиче из одредби чл. 5. и 6., члана 10. став 7., члана 17. и члана 18. став 6. оспореног Закона, које онемогућују јединицама локалне самоуправе да остварују властите надлежности утврђене одредбом члана 8. Закона о принципима локалне самоуправе.

Поменути члан 8. Закона о принципима локалне самоуправе прописује да „јединица локалне самоуправе има властите надлежности установљене уставом и законом и има право бавити се свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њезине надлежности нити додијељена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона“. При томе „она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, која не могу бити ограничена или ускраћена од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и оквирима утврђеним уставом и законом“. А у те властите надлежности према самом слову Закона, уз низ других, изричито се наводи и „утврђивање политике управљања природним ресурсима јединице локалне самоуправе и расподјеле средстава остварених на основу њиховога коришћења“.

Ако се према Уставу Федерације Босне и Херцеговине „у општини остварује локална самоуп-

права“ и ако је мјера те самоуправе након доношења оспореног Закона подигнута на вишу разину досљедном имплементацијом стандарда Европске повеље у Закону о принципима локалне самоуправе, а очигледно је да јесте, онда одредбе чл. 5. и 6., члана 10. став 7., члана 17. и члана 18. став 6. оспореног Закона, на које се у захтјеву *explicite* указује, морају бити проматране у том свјетлу. А из тих одредби видљиво је да:

- риболовна подручја односно дијелове риболовних подручја (риболовне зоне) одређује и уступа на коришћење кантонално министарство (члан 5.);

- висину накнаде за коришћење одређује влада кантона на приједлог кантоналног министарства које и објављује конкурс и закључује уговор са изабраним корисником (члан 6.)

- сагласност за рибарску основу и годишње програме овјерава и издаје Федерално министарство пољопривреде водопривреде и шумарства уз претходно прибављено мишљење кантоналног министарства (члан 10. став 7.);

- дозволу за привредни риболов издаје кантонално министарство које и расписује јавни тендер (члан 17. ст. 1. и 2.);

- дозволу кориснику издаје влада кантона на приједлог кантоналне комисије за концесије (члан 17. став 3.)

- висину накнаде за привредни риболов одређује кантонално министарство које и закључује уговор са изабраним корисником (члан 17. ст. 4. и 5.)

- средства уплаћена на име накнаде за привредни риболов приход су кантоналног буџета (члан 18. став 6.).

Уставни суд Федерације сматра да оваква рјешења, која потпуно игноришу јединице локалне самоуправе баш тамо гдје би их се према принципима Европске повеље требало „питати“ (утврђивање политике управљања природним ресурсима и расподјеле средстава остварених на основу њиховог коришћења), нису у складу са степеном афирмације локалне самоуправе који је достигнут и утврђен Законом о принципима локалне самоуправе у складу са Европском повељом, те да су основани аргументи подносиоца захтјева који се односе на горе поменуте одредбе оспореног Закона.

На основу изнесених чињеничних и правних утврђења, Уставни суд Федерације одлучио је као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације је донио једногласно у саставу: Весна Будимир, предсједница Суда, Александра Мартиновић, Мирјана Чучковић, др. сц. Шахбаз Џихановић, проф. др. Един Муминовић, др сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије Суда.

Број: У-24/16

Сарајево, 29.11.2017. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

28.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Gradonačelnika Grada Zenica za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa članom 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Federacije Bosne i Hercegovine i članom 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona, na osnovu člana IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 29.11.2017. godine donio je

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da je odredbama člana 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09) i člana 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br.: 49/06 i 5/11), povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu, jer su tim odredbama Gradu Zenica nametnute obaveze, a da pritom nije regulisan način prijenosa finansijskih sredstava potrebnih za njihovo efikasno vršenje.
2. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“, „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“ i „Službenim novinama Grada Zenica“.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Gradonačelnik Grada Zenica podnio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 15.03.2017. godine pod brojem: 02-01-5007/17 zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa članom 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (u daljem tekstu: osporeni član federalnog Zakona) i članom 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (u daljem tekstu: osporeni član kantonalnog Zakona). Zahtjev je u Ustavnom sudu Federacije zaprimljen dana 20.03.2017. godine.

2. Stranke u postupku

Stranke u ovom postupku su, u smislu Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Gradonačelnik Grada Zenica (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), te Parlament Federacije Bosne i Hercegovine i Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao donosioci zakona čije su odredbe osporene.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnosilac zahtjeva navodi da odredbe o regulisanju plata i naknada u osporenim članovima federalnog i kantonalnog zakona povrjeđuju pravo jedinice lokalne samouprave jer identično propisuju da zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva, visina sredstava za plate starješina profesionalne vatrogasne jedinice, njihove zamjenike i vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici tijela uprave civilne zaštite Federacije, kantona, opštine i grada, kao i za inspektore navedene u zakonu određuju kao za državne službenike i namještenike, uvećane za 30%, a da ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim jedinicama imaju dodatak na platu do 20% i da se radna mjesta za koja se predviđaju navedena uvećanja plata utvrđuju u pravilniku o platama i naknadama organa uprave civilne zaštite opštine i kantona, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu jedinicu utvrđena pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji tih organa. Ovakve zakonske odredbe prisiljavaju Grad Zenicu da vrši isplate uvećanih plata nezavisno od svojih mogućnosti, a na štetu ostalih izvršilaca koji primaju platu kao budžetski korisnici što djeluje destimulativno na poslove koje obavljaju. Ističe, da kod donošenja pomenutih zakona nisu obavljene konsultacije sa Gradom Zenica kao jedinicom lokalne samouprave, niti putem Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Savez opština i gradova), čime su, po njegovom mišljenju, prekršene odredbe člana 4. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, te odredbe člana 8. stav 2. i čl. 10., 11., 53.,

56. i 58. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09 – u daljem tekstu: Zakon o principima lokalne samouprave).

U nastavku podsjeća i na odredbe čl. 10. i 11. istog Zakona, kojima je propisana mogućnost da poslovi federalne i kantonalne vlasti mogu biti povjereni jedinicama lokalne samouprave i naglašava „nakon konsultacija, pri čemu će prijenos poslova biti praćen i dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje“.

Ukazuje i na to, da je u članu 12. Statuta Grada Zenica doduše utvrđeno da Grad „pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje te vlasti povjere Gradu u skladu sa zakonom, uvažavajući sposobnosti Grada da te poslove efikasno obavlja, te da izvršavanje ovih nadležnosti ovisi od nivoa dodijeljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti“. Ali on konstatuje da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, a potom i Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao donosioci zakona čije su odredbe osporene, u odnosu na Grad Zenicu, kao jedinicu lokalne samouprave, u postupku donošenja predmetnih zakona nisu proveli propisane procedure konsultacija, a niti su prilikom propisivanja spornih uvećanja plata u procentu od 20% odnosno 30% izvršili prijenos potrebnih finansijskih sredstava kako bi Gradu Zenica kao jedinici lokalne samouprave osigurali novčana sredstva za provođenje tih odredbi.

Predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom će se utvrditi da su osporeni članovi federalnog i kantonalnog zakona doneseni bez saglasnosti Grada Zenica, što je u suprotnosti sa Zakonom o principima lokalne samouprave čime je povrijeđeno pravo tog Grada na lokalnu samoupravu. Osim toga, predlaže da Ustavni sud Federacije naloži Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da usklade odredbe svojih zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave, te da utvrdi da Grad Zenica nije bio u obavezi primjenjivati osporene članove federalnog i kantonalnog zakona od dana njihovog donošenja, a da te obaveze za Grad Zenica prestaju i za ubuduće.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Na osnovu člana 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03), Ustavni sud Federacije je dana 28.04.2017. godine pozvao

oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Skupštinu Zeničko-dobojskog kantona da odgovore na sadržaj zahtjeva u roku od 30 dana, a istoga dana i u istom roku je tražio izjašnjenje od Saveza opština i gradova da li je i na koji način učestvovao u postupku konsultacija prije donošenja pomenutih zakona u ime Grada Zenica.

U odgovoru broj: 01/02-02-6762-5/17 od 18.05.2017. godine Predsjedavajući Skupštine Zeničko-dobojskog kantona obavještava ovaj Sud da je postupio u skladu sa članom 172. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona – novi prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/12) i dopis Ustavnog suda Federacije dostavio na odgovor Zakonodavno-pravnoj komisiji i sekretaru Skupštine koji prikupljaju potrebne podatke i akte za ovaj Sud i utvrđuju odgovor. Uz ovaj dopis priloženo je 18 priloga, a među njima i odgovor Zakonodavno-pravne komisije Skupštine Zeničko-dobojskog kantona broj: 01/02-02-6762-4/17 od 18.05.2017. godine sa obrazloženjem da je Vlada ovoga kantona na 178. sjednici od 27.04.2010. godine, na prijedlog kantonalne Uprave civilne zaštite, donijela Zaključak kojim je utvrdila Nacrt kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i isti uputila u skupštinsku proceduru, a nakon razmatranja i prihvatanja istog od strane ove Skupštine, donesenog Zaključka broj: 01-02-15446/10 od 26.05.2010. godine i provedene javne rasprave, na četvrtoj sjednici te Skupštine od 24.03.2011. godine donesen je Zaključak kojim je utvrđen Prijedlog pomenutoga zakona. Iz toga zaključuju da je ovaj Zakon usvojen u redovnoj proceduri i uz ispunjavanje svih formalno-pravnih uslova za njegovo donošenje, obzirom da je sadržavao obrazloženja za donošenje, pozitivna mišljenja Ministarstva za pravosuđe i upravu, Ministarstva finansija i Sekretarijata za zakonodavstvo, kao i izvještaj o provedenoj raspravi po Nacrtu. Iz dokaza dostavljenih u prilogu dopisa Kantonalne uprave civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona broj: 16-02-21317-5/16 od 08.05.2017. godine vidi se da je javna rasprava o Nacrtu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu bila provedena u svim jedinicama lokalne samouprave, pa i u Gradu Zenica dana 01.07.2017. godine, a evidentno je da tom prilikom nije bilo primjedbi na osporene članove federalnog i kantonalnog zakona. Stoga smatraju da nisu osnovani navodi podnosioca zahtjeva da su isti doneseni bez prethodne konsultacije sa Gradom Zenica. Kao dokaz da je predlagatelj navedenog Zakona vodio računa o uključivanju jedinica lokalne samouprave u postupak donošenja istog, navodi se rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Nacrta zakona o zaštiti od požara i požarstvu broj: 02-34-30652/09 od 26.11.2009. godine u čijem sastavu su bila i tri predstavnika Grada Zenica. Smatraju da osporenim članom kantonalnog zakona nije povrijeđeno pravo Grada Zenica na lokalnu samoupravu

čiji su predstavnici pravovremeno i na odgovarajući način konsultovani, te da je na ovaj način respektovan princip iz člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i izričita odredba člana 56. Zakona o principima lokalne samouprave.

Napominje se i to da osporeni član kantonalnog zakona ne propisuje iznos osnovice ili visine plate nego samo procentualnu razliku plate za ljude koji se bave vatrogastvom u svojim opštinama kojima je ostavljeno da odluče o osnivanju profesionalnih vatrogasnih jedinica i da donesu pravilnike o njihovoj unutrašnjoj organizaciji. Kantonalni Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu donesen je na osnovu člana 37. stava 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i člana 165. federalnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu koji propisuje da su kanton, opština i grad „dužni svojim propisom utvrditi nadležnost svojih organa vlasti u oblasti zaštite od požara i vatrogastva i druga pitanja koja su za kanton, opštinu i grad predviđena ovim zakonom, kao i pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, a važna su za organizaciju i efikasno funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva na području kantona, opštine i grada“.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona bila je dužna donijeti osporeni član kantonalnog zakona na osnovu člana 14. tačka 1. pomenutog federalnog Zakona koji propisuje da kanton, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva „svojim propisom uređuje organizaciju i način funkcionisanja zaštite od požara i vatrogastvo na području kantona od značaja za kanton, u skladu sa ovim zakonom“. Propisujući osporeni član kantonalnog zakona, ova kantonalna skupština je samo postupila u skladu sa članom 114. pomenutog federalnog zakona, a postupak donošenja pomenutog kantonalnog zakona proveden je u skladu sa tada važećim Poslovnikom Skupštine Zeničko-dobojskog kantona. Što se tiče navoda podnosioca zahtjeva da je Grad Zenica „prisiljen“ da izvrši uplate uvećanih plata, podsjećaju da je u čl. 11., 14. i 16. navedenog federalnog zakona propisano da su zaštita od požara i vatrogastvo djelatnosti od posebnog interesa za Federaciju, kanton, grad i opštinu i da se sufinansiraju iz budžetskih sredstava Federacije, kantona i opština. Ističu da su zaštita od požara i požarstvo sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine, i da je ta oblast uređena posebnim Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.:39/03, 22/06 i 43/10). Imajući u vidu sve navedeno, predlažu da Ustavni sud presudom utvrdi da osporenim odredbama federalnog i kantonalnog zakona nije povrijeđeno pravo Grada Zenica na lokalnu samoupravu. Uz odgovor su priložili 20 dokaza i to: 1)

dopis Kantonalnog pravobranilaštva Zenica, broj M-39/17 od 09.05.2017. godine; 2) dopis Kantonalne uprave civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona, broj: 16-02-21317/16 od 07.03.2017. godine; 3) Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona sa evidencijom prisustva članova Radne grupe; 4) Dostava obavijesti o terminu održavanja javne rasprave po Nacrtu zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (tabelarni prikaz po opštinama, sa datumom i vremenom održavanja javne rasprave); 5) Zapisnik sa javne rasprave o Nacrtu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu održane dana 28.06.2010. godine u prostorijama Opštine Tešanj; 6) Prijedlog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-26/10 od 19.10.2010. godine; 7) Zaključak Vlade Zeničko-dobojskog kantona o skidanju sa dnevnog reda tačke: Prijedlog Zaključka o utvrđivanju Prijedloga Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, radi dorade; 8) Zahtjev Kantonalne uprave civilne zaštite da se dostave Zapisnik, izvod iz Zapisnika ili stenogram sa 195. i 201. sjednice Vlade Zeničko-dobojskog kantona; 9) Prijedlog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-28/10 od 07.12.2010. godine sa zahtjevom da se ovaj prijedlog uvrsti kao tačka dnevnog reda jedne od narednih sjednica Vlade; 10) Zahtjev za stavljanjem Prijedloga Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-29/10 od 10.03.2011. godine; 11) Prijedlog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-30/10 od 15.03.2011. godine sa svim priložima, obrazloženjem Prijedloga zakona, Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi, Zaključcima Skupštine sa 42. sjednice, Mišljenjima ministarstava, kao i Prijedlog Zaključka Vlade kojim se utvrđuje Nacrt Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona; 12) Zaključak Vlade Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02-02-8235/11 od 24.03.2011. godine; 13) Amandman na izjašnjenje, broj: 01-02-8235-2/11 od 08.04.2011. godine; 14) poziv na sjednicu Vlade za izjašnjenje po Amandmanima, broj: 02-01-9625/11 od 08.04.2011. godine; 15) Zaključak Vlade Zeničko-dobojskog kantona o odbacivanju amandmana, broj: 02-02-9643/11 od 11.04.2011. godine; 16) Izvještaj Komisije za pravosuđe i upravu, broj: 01-06-9026-1/11 od 08.04.2011. godine; 17) Obavijest službama civilne zaštite o usvajanju Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-31/09 od 12.04.2011. godine; 18) Obavijest službama civilne zaštite o objavljivanju Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-32/09 od 25.04.2011. godine; 19) Obavijest načelnicima opština Zeničko-dobojskog kantona za obavezu usklađivanje propisa opštine sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-34/09 od 15.11.2011. godine i 20) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11).

Savez opština i gradova je dopisom, broj: 332/17 od 26.05.2017. godine obavijestio Ustavni sud Federacije da nije bio konsultovan u postupku donošenja federalnog i kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu.

Domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Ustavnom sudu Federacije nisu dostavili tražene odgovore.

5. Relevantno pravo

A) Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman XCVI

U članu IV.C.10. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti opštine i gradovi, kao i udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev opštinskog ili gradskog vijeća, načelnika opštine ili gradonačelnika grada, ili udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.“

B) Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.
2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.
3. Javni poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neke drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge – centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

5. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih i regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

6. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 34. st. 3. i 4.

(.....)

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će razmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki će prijenos novih funkcija biti praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo učinkovito izvršavanje.

C) Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09)

Član 8.

1) Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza opština i gradova o svim pitanjima što se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona što mogu uticati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

(.....)

Član 53.

2) Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

3) U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

Član 56.

...

- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa; ...

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

4) Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza opština i gradova.

Član 58.

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/95).

Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti svoje statute sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

D) Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10)

Član 2. stav 2.

Poslovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća su od opšteg značaja za Federaciju.

E) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09)

Član 1.

Ovim se zakonom uređuje organizacija i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva, planiranje i provedba mjera zaštite od požara, organizacija i funkcionisanje vatrogastva i gašenje požara (vatrogasne intervencije), stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica i vatrogasaca, finansiranje i druga pitanja bitna za organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacije).

Član 3.

Zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća (u daljem tekstu: prirodne i druge nesreće) u Federaciji koji je uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03 i 22/06), zbog čega se zaštita od požara i vatrogastvo organizuju i funkcionišu u okviru tog sistema, a vrši se na način propisan ovim zakonom.

Član 114.

Zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva iz člana 68. ovog zakona, visina sredstava za plate zapovjednike profesionalne vatrogasne jedinice, njihove zamjenike i

vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici tijela uprave civilne zaštite Federacije, kantona, opštine i grada, kao i za inspektore iz člana 146. stav 1., člana 148. stav 1. i člana 151. stav 3. ovog zakona, određuju se kao za državne službenike i namještenike, uvećana za 30%, a ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim jedinicama imaju dodatak na platu do 20%.

Radna mjesta iz stava 1. ovog člana za koja pripada uvećanje plate za 30%, odnosno do 20%, utvrđuju se u pravilniku o platama i naknadama tijela uprave civilne zaštite Federacije, kantona, opštine i grada, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu jedinicu utvrđena u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji tih tijela.

F) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu

(„Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se organizacija i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva, planiranje i provođenje mjera zaštite od požara, organizacija i funkcionisanje vatrogastva i gašenje požara (vatrogasne intervencije) stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica i vatrogasaca, finansiranje i druga pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton).

Član 3. (Sistem zaštite i spašavanja)

Zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća (u daljem tekstu: prirodne i druge nesreće) u Kantonu, koji je uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10) i Zakonom o nadležnostima kantonalnih organa Zeničko-dobojskog kantona u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/08) (u daljem tekstu: Zakon o nadležnostima kantonalnih organa u oblasti zaštite i spašavanja), pa se radi toga zaštita od požara i vatrogastvo organizuju i funkcionišu u okviru tog sistema, a vrše se na način predviđen ovim zakonom.

Član 106.
(Plate i naknade)

- (1) Zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva iz člana 61. ovog zakona, visina sredstava za plate zapovjednike profesionalne vatrogasne jedinice, njihove zamjenike i vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici organa uprave civilne zaštite opštine i Kantona, kao i za inspektore iz člana 136. stav (1) i člana 139. stav (2) ovog zakona, određuju se kao za državne službenike i namještenike, uvećana za 30%, a ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim jedinicama imaju dodatak na platu do 20%.
- (2) Radna mjesta iz stava (1) ovog člana za koja pripada uvećenje plate za 30% odnosno do 20%, utvrđuju se u pravilniku o platama i naknadama organa uprave civilne zaštite opštine i kantona, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu jedinicu utvrđena u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji tih organa.

6. Sudska praksa

Presude Ustavnog suda Federacije: broj: U-8/16 od 25.10.2016. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 96/16) i broj: U-9/16 od 30.11.2016. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/17).

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog Suda Federacije

Podnosilac zahtjeva tvrdi da povreda prava na lokalnu samoupravu Grada Zenica u ovom slučaju proističe iz odredaba dvaju zakona: iz odredbe čl. 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu koji je donesen na federalnom nivou, te iz odredbe člana 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona.

Izložena argumentacija počiva na dva osnova. Najprije na tome da su i jedan i drugi zakon doneseni bez konsultacija sa jedinicama lokalne samouprave, što po mišljenju podnosioca zahtjeva protuslovi principima iz Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i izričitim odredbama Zakona o principima lokalne samouprave. A sa druge strane, tvrdi se da osporene odredbe nameću jedinicama lokalne samouprave dodatne obaveze i odgovornosti bez transfera potrebnih finansijskih sredstava koja su uslov za valjano izvršenje tih dodatnih obaveza, odnosno preuzimanje tih dodatnih odgovornosti, čime su opet povrijeđeni principi Evropske povelje i pomenutog Zakona, samo ovog puta ne u proceduralnom, već u materijalnom smislu.

Preciznije: podnosilac u zahtjevu tvrdi, da je osporenim članovima federalnog i kantonalnog Zakona, povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu, jer se tim odredbama nameće obaveza Gradu Zenica da, zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova u vatrogastvu, isplaćuje uvećane plate. Za zapovjednike profesionalne vatrogasne jedinice, njihove zamjenike i vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici organa uprave civilne zaštite opštine i kantona, te za inspektore navedene u osporenim članovima federalnog i kantonalnog Zakona, propisano je uvećanje za 30%, a za ostale službenike i namještenike na poslovima profesionalne vatrogasne jedinice, za 20%, a da pritom nije regulisan način dodjele dodatnih sredstava za realizaciju osporenih odredbi. Nadalje, ističe da Grad Zenica, nije konsultovan u postupku donošenja pomenutih zakona, u smislu čl. 56 i 58. Zakona o principima lokalne samouprave, pa smatra da je zahtjev potpuno osnovan.

Rješavajući ovaj predmet, Ustavni sud Federacije razma-trao je zahtjev podnosioca, odgovor na zahtjev Skupštine Zeničko-dobojskog kantona i priloženu dokumentaciju, obavijest Saveza opština i gradova, te relevantne odredbe Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, principe Evro-pske povelje o lokalnoj samoupravi, odredbe federalnog i kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, Zakona o principima lokalne samouprave te odgovarajuće odredbe Statuta Grada Zenica. Parlament Federacije Bosne i Hercegovine se nije izjasnio na navode zahtjeva podnosioca, premda je to u postupku zatraženo od oba parlamentarna doma.

Federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, u članu 1. propisano je da se tim Zakonom uređuje organizovanje i funkcionisanje vatrogasne službe, planiranje i provedba mjera zaštite od požara, gašenja požara (vatrogasne intervencije), stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica i vatrogasaca, finansiranje i druga pitanja bitna za organizovanje i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji Bosne i Hercegovine. U članu 3. istog Zakona propisano je da zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih mogućih nesreća u Federaciji, koji je uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10), zbog čega se zaštita od požara i vatrogastvo organiziraju i funkcionišu u okviru tog sistema, a vrše se na način predviđen tim Zakonom. Stoga je, radi bolje i efikasnije organizacije zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, izvršena podjela prava i dužnosti tijela Federacije, kantona, opštine i grada, sa tačno određenim nadležnostima. Analogno ovome, federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu je propisano

da se finansijska sredstva za potrebe zaštite od požara i za potrebe vatrogastva iz nadležnosti Federacije osiguravaju u budžetu Federacije (član 11.), a za potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti kantona u budžetu kantona (član 14.), te iz nadležnosti opštine i grada u budžetu opštine, odnosno grada (član 16.). Slično ovome, federalnim Zakonom je propisan radno-pravni status vatrogasaca i njihove naknade (član 104.), gdje je propisano da se na radne odnose vatrogasaca koji se nalaze u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici kantona, opštine i grada primjenjuju propisi o radnim odnosima, koji važe za državne službenike i namještenike tijela državne službe i to: za vatrogasce koji imaju visoku stručnu spremu, najmanje VII. stepen i primjenjuju se odredbe Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12), a za vatrogasce koji imaju višu ili srednju stručnu spremu i imaju status namještenika, primjenjuju se odredbe Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/05) te pitanja koja su određena ovim zakonom. Identične odredbe o radno pravnom statusu vatrogasca i naknadama sadrži i kantonalni Zakon (čl. 96.- 106.).

Iz naprijed izloženog može se zaključiti, da je u vezi sa organizovanjem i funkcionisanjem zaštite od požara i vatrogastva, planiranjem i provedbom mjera zaštite od požara, zapošljavanjem, stručnim usavršavanjem zaposlenih lica i vatrogasaca, te u vezi sa finansiranjem i ostalim pitanjima bitnim za organizovanje i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji Bosne i Hercegovine izvršena jasna podjela u pogledu nadležnosti u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, kao i u pogledu finansiranja tih nadležnosti, između Federacije, kantona, te opština i gradova.

Prema navodima podnosioca zahtjeva razlog za pokretanje postupka zaštite prava na lokalnu samoupravu je upravo to što su Federacija Bosne i Hercegovine, a kasnije i Skupština Zeničko-dobojskog kantona, osporenim odredbama federalnog, a potom i kantonalnog Zakona, „poremetili“ tu razdiobu nadležnosti, utvrđivanjem novih funkcija i odgovornosti za jedinice lokalne samouprave, a bez dodjele neophodnih dodatnih finansijskih sredstava za tu svrhu, uz to i bez adekvatne konsultacije s tim jedinicama.

Kako je gore već napomenuto, osporenim odredbama propisano je da se, zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva, visina plate za starije profesionalne vatrogasne jedinice, njihovih zamjenika i vatrogasaca u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici tijela uprave civilne

zaštite Federacije, kantona, opštine i grada, kao i za inspektore, određuje kao za državne službenike i namještenike, uvećana za 30%, a da ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim jedinicama imaju dodatak na platu do 20%. Pritom, Federacija i Kanton, kao viši organi vlasti u odnosu na jedinice lokalne samouprave, u postupku donošenja pomenutih zakona nisu, prema relevantnim principima iz člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i prema odredbama člana 56. Zakona o principima lokalne samouprave, proveli propisane procedure konsultacija, niti su prilikom propisivanja navedenih uvećanja na ime dodatka na platu za 30%, odnosno, dodatka na platu do 20%, predvidjeli i definisali način na koji bi jedinicama lokalne samouprave osigurali odgovarajuća finansijska sredstva za isplatu propisanog uvećanja plata zaposlenicima na poslovima u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici i tijelima uprave civilne zaštite. Ustavni sud Federacije smatra da zbog toga osporene odredbe remete princip proporcionalnosti između nadležnosti jedinica lokalne samouprave koje su im dodijeljene zakonom i finansijskih sredstava koja su im na raspolaganju, koje je utvrđeno Evropskom poveljom i propisano odredbom člana 34. st. 3. Zakona o principima lokalne samouprave. Jer, prema tom principu i pomenutoj obavezujućoj zakonskoj odredbi svaki prijenos novih funkcija na jedinice lokalne samouprave ima biti praćen „finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo učinkovito izvršavanje“. Stoga je u osporenim odredbama morao biti predviđen način transfera tih dodatnih sredstava. Iz ovog aspekta posmatranja, obje osporene odredbe povrjeđuju pravo na lokalnu samoupravu.

Kada je riječ o argumentu koji se tiče izostanka konsultacija sa jedinicama lokalne samouprave kod donošenja osporenih odredbi, izvjesno je da ni u jednom ni u drugom slučaju nisu provedene konsultacije putem Saveza opština i gradova, što potvrđuje ranije navedena obavijest tog Saveza.

Činjenica je, međutim, da je kod donošenja kantonalnog Zakona, konsultacija sa jedinicama lokalne samouprave, pa i sa Gradom Zenica bilo na uobičajen način – putem javne rasprave.

Naime, uz odgovor na zahtjev Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, priložena je pomno pripremljena i hronološki uređena potpuna dokumentacija vezana za postupak donošenja kantonalnog Zakona. Iz te dokumentacije može se utvrditi da je Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 178. sjednici od dana 27.04.2010. godine, na prijedlog Kantonalne uprave civilne zaštite donijela Zaključak kojim je utvrđen Nacrt zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i upućen u skupštinsku proceduru.

Nakon što je taj Nacrt prihvaćen Zaključkom Skupštine broj: 01-02-15446/10 od 26.05.2010. godine isti je upućen u javnu raspravu koja je organizovana u svim opštinama Zeničko-dobojskog kantona, pa tako i u tadašnjoj Opštini Zenica, i to dana 01.07.2010. godine. Iz zapisnika sa te višesatne javne rasprave koja je održana u prostorijama tadašnje Opštine Zenica, evidentno je da predstavnici te Opštine nisu imali primjedbi na osporenu odredbu člana 106. Nacrta zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu. Iz priložene dokumentacije vidljivo je takođe i to, da je Uprava civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona formirala radnu grupu za učešće u izradi predmetnog Nacrta Zakona, u kojoj su bila i tri predstavnika Opštine Zenica, i koja je u periodu od 14.12. do 26.03.2010. godine održala 13 sastanaka.

Na toj osnovi se u odgovoru na zahtjev Skupštine Zeničko-dobojskog kantona konstatuje da je: „Grad Zenica aktivno učestvovao u izradi predmetnog zakona, putem javne rasprave koja je održana u prostorijama Grada Zenica, dana 01.07.2010. godine, te da predstavnici Grada Zenice nisu imali primjedbe na član 106 ovog zakona“, odnosno na odredbu koja je u ovom postupku pred Ustavnim sudom Federacije osporena.

Ustavni sud Federacije smatra da argument izostanka konsultacija sa jedinicama lokalne samouprave treba uvažiti kada je u pitanju osporena odredba člana 114. federalnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, jer obavijest Saveza opština i gradova potvrđuje da sa tim Savezom nije bilo konsultacija kod donošenja tog Zakona, a domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine nisu dostavili odgovore na zahtjev u kojima bi se to dovelo u pitanje.

Premda pomenuta obavijest Saveza opština i gradova takođe potvrđuje da konsultacija sa tim Savezom nije bilo ni kod donošenja kantonalnog Zakona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona je u svom odgovoru iznijela uvjerljive dokaze o tome da su jedinice lokalne samouprave u tom Kantonu konsultovane kod donošenja tog Zakona kroz konsekvantno provedenu javnu raspravu.

Kako je to valjano potkrijepljeno priloženom dokumentacijom, proističe da način na koji su provedene konsultacije ne udovoljava izričitoj odredbi člana 56. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave, ali jeste u duhu principa utvrđenog članom 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi o potrebi pravovremenog i adekvatnog konsultovanja jedinica lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Ipak, treba imati u vidu da obje osporene odredbe sadrže rješenja koja evidentno utiču na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave, u konkretnom slučaju Grada Zenica. A kada se radi o takvim zakonskim rješenjima, onda je obaveza konsultacija baš putem Saveza opština i gradova dodatno pooštrena. Jer, pored odredbe člana 56. Zakona o principima lokalne samouprave, koja propisuje obavezu takvih konsultacija u postupku donošenja propisa koji se „direktno tiču“ jedinica lokalne samouprave, stoji i u članu 34. stav 4. istog Zakona, posebno propisana obaveza za zakonodavca da pribavi „mišljenje od Saveza opština i gradova o svim pitanjima što se odnose na dodjelu sredstava, kao i svim promjenama zakona što mogu uticati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave“.

Stoga Ustavni sud Federacije smatra da u ovom slučaju, postoji povreda prava na lokalnu samoupravu u odnosu na obje osporene odredbe iz razloga što uz utvrđivanje dodatnih funkcija i odgovornosti jedinice lokalne samouprave, konkretno Grada Zenica, nije pribavljeno mišljenje Saveza opština i gradova, a niti je predviđen i propisan način transfera dodatnih finansijskih sredstava koja ostvarivanje tih dodatnih funkcija i odgovornosti iziskuje, a to osporene odredbe na jasan način čini neusklađenim sa izričitim odredbama člana 11. i člana 34. st. 3. i 4. Zakona o principima lokalne samouprave, a i sa principima iz člana 9. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

Na osnovu iznesenih činjeničnih i pravnih utvrđenja, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: Vesna Budimir, Predsjednica Suda, Mirjana Čučković, dr.sc.iur. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof.dr. Edin Muminović, dr.sc. Kata Senjak i Mladen Srđić, sudije suda.

Broj: U-27/17
Sarajevo, 29.11.2017. godine

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Vesna Budimir, s.r.

.....

28.

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Градоначелника Града Зеница за заштиту права на локалну самоуправу у вези са чланом 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству Федерације Босне и Херцеговине и чланом 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона, на основу члана IV.Ц.3.10.(3) Устава Федерације Босне и Херцеговине, у вези са Амандманом ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 29.11.2017. године донио је

ПРЕСУДУ

1. Утврђује се да је одредбама члана 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Федерације БиХ“, број: 64/09) и члана 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, бр.: 49/06 и 5/11), повријеђено право на локалну самоуправу, јер су тим одредбама Граду Зеница наметнуте обавезе, а да притом није регулисан начин пријеноса финансијских средстава потребних за њихово ефикасно вршење.
2. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“, „Службеним новинама Зеничко-добојског кантона“ и „Службеним новинама Града Зеница“.

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Градоначелник Града Зеница поднио је Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) дана 15.03.2017. године под бројем: 02-01-5007/17 захтјев за заштиту права на локалну самоуправу у вези са чланом 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству (у даљем тексту: оспорени члан федералног Закона) и чланом 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству (у даљем тексту: оспорени члан кантоналног Закона). Захтјев је у Уставном суду Федерације запримљен дана 20.03.2017. године.

2. Странке у поступку

Странке у овом поступку су, у смислу Амандмана ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, Градоначелник Града Зеница (у даљем тексту: подносилац захтјева), те Парламент Федерације Босне и Херцеговине и Скупштина Зеничко-добојског кантона, као доносиоци закона чије су одредбе оспорене.

3. Битни наводи захтјева

Подносилац захтјева наводи да одредбе о регулисању плата и накнада у оспореним члановима федералног и кантоналног закона повређују право јединице локалне самоуправе јер идентично прописују да због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства, висина средстава за плате старјешина професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, као и за инспекторе наведене у закону одређују као за државне службенике и намјештенике, увећане за 30%, а да остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додатак на плату до 20% и да се радна мјеста за која се предвиђају наведена увећања плата утврђују у правилнику о платама и накнадама органа управе цивилне заштите општине и кантона, а према радним мјестима која су за професионалну ватрогасну јединицу утврђена правилником о унутрашњој организацији тих органа. Овакве законске одредбе присиљавају Град Зеницу да врши исплате увећаних плата независно од својих могућности, а на штету осталих извршилаца који примају плату као буџетски корисници што дјелује дестимулативно на послове које обављају. Истиче, да код доношења поменутих закона нису обављене консултације са Градом Зеница као јединицом локалне самоуправе, нити путем Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савез општина и градова), чиме су, по његовом мишљењу, прекршене одредбе члана 4. Европске повеље о локалној самоуправи, те одредбе члана 8. став 2. и чл. 10., 11., 53., 56. и 58. Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и 51/09 – у даљем тексту: Закон о принципима локалне самоуправе).

У наставку подсећа и на одредбе чл. 10. и 11. истог Закона, којима је прописана могућност да послови федералне и кантоналне власти могу бити повјерени

јединицама локалне самоуправе и наглашава „након консултација, при чему ће пријенос послова бити праћен и додјелом средстава потребних за њихово ефикасно обављање“.

Указује и на то, да је у члану 12. Статута Града Зеница додуше утврђено да Град „поред властитих надлежности извршава и послове федералних и кантоналних власти које те власти повјере Граду у складу са законом, уважавајући способности Града да те послове ефикасно обавља, те да извршавање ових надлежности овиси од нивоа додијељених средстава за извршавање тих надлежности“. Али он констатује да Парламент Федерације Босне и Херцеговине, а потом и Скупштина Зеничко-добојског кантона, као доносиоци закона чије су одредбе оспорене, у односу на Град Зеницу, као јединицу локалне самоуправе, у поступку доношења предметних закона нису провели прописане процедуре консултација, а нити су приликом прописивања спорних увећања плата у проценту од 20% односно 30% извршили пренос потребних финансијских средстава како би Граду Зеница као јединици локалне самоуправе осигурали новчана средства за провођење тих одредби.

Предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом ће се утврдити да су оспорени чланови федералног и кантоналног закона донесени без сагласности Града Зеница, што је у супротности са Законом о принципима локалне самоуправе чиме је повријеђено право тог Града на локалну самоуправу. Осим тога, предлаже да Уставни суд Федерације наложи Парламенту Федерације Босне и Херцеговине и Скупштини Зеничко-добојског кантона да ускладе одредбе својих закона о заштити од пожара и ватрогаству са Европском повељом о локалној самоуправи и Законом о принципима локалне самоуправе, те да утврди да Град Зеница није био у обавези примјењивати оспорене чланове федералног и кантоналног закона од дана њиховог доношења, а да те обавезе за Град Зеница престају и за убудуће.

4. Битни наводи одговора на захтјев

На основу члана 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 6/95 и 37/03), Уставни суд Федерације је дана 28.04.2017. године позвао оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине и Скупштину Зеничко-добојског кантона да одговоре на садржај захтјева у року од 30 дана, а истога дана и у истом року је тражио изјашњење од Савеза општина и градова да ли је и на који начин учествовао у поступку консултација прије доношења поменутих закона у име Града Зеница.

У одговору број: 01/02-02-6762-5/17 од 18.05.2017. године Предсједавајући Скупштине Зеничко-добојског кантона обавјештава овај Суд да је поступио у складу са чланом 172. Пословника Скупштине Зеничко-добојског кантона – нови пречишћени текст („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 7/12) и допис Уставног суда Федерације доставио на одговор Законодавно-правној комисији и секретару Скупштине који прикупљају потребне податке и акте за овај Суд и утврђују одговор. Уз овај допис приложено је 18 прилога, а међу њима и одговор Законодавно-правне комисије Скупштине Зеничко-добојског кантона број: 01/02-02-6762-4/17 од 18.05.2017. године са образложењем да је Влада овога кантона на 178. сједници од 27.04.2010. године, на приједлог кантоналне Управе цивилне заштите, донијела Закључак којим је утврдила Нацрт кантоналног закона о заштити од пожара и ватрогаству и исти упутила у скупштинску процедуру, а након разматрања и прихватања истог од стране ове Скупштине, донесеног Закључка број: 01-02-15446/10 од 26.05.2010. године и проведене јавне расправе, на четвртој сједници те Скупштине од 24.03.2011. године донесен је Закључак којим је утврђен Приједлог поменутога закона. Из тога закључују да је овај Закон усвојен у редовној процедури и уз испуњавање свих формално-правних услова за његово доношење, обзиром да је садржавао образложења за доношење, позитивна мишљења Министарства за правосуђе и управу, Министарства финансија и Секретаријата за законодавство, као и извјештај о проведеној расправи по Нацрту. Из доказа достављених у прилогу дописа Кантоналне управе цивилне заштите Зеничко-добојског кантона број: 16-02-21317-5/16 од 08.05.2017. године види се да је јавна расправа о Нацрту Закона о заштити од пожара и ватрогаству била проведена у свим јединицама локалне самоуправе, па и у Граду Зеница дана 01.07.2017. године, а евидентно је да том приликом није било примједби на оспорене чланове федералног и кантоналног закона. Стога сматрају да нису основани наводи подносиоца захтјева да су исти донесени без претходне консултације са Градом Зеница. Као доказ да је предлагач наведеног Закона водио рачуна о укључивању јединица локалне самоуправе у поступак доношења истог, наводи се рјешење о именовању Радне групе за израду Нацрта закона о заштити од пожара и пожарству број: 02-34-30652/09 од 26.11.2009. године у чијем саставу су била и три представника Града Зеница. Сматрају да оспореним чланом кантоналног закона није повријеђено право Града Зеница на локалну самоуправу чији су представници правовремено и на одговарајући начин консутовани, те да је на овај начин респектован принцип из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи, као и изричита одредба члана 56. Закона о принципима локалне самоуправе.

Напомиње се и то да оспорени члан кантоналног закона не прописују износ основице или висине плате него само процентуалну разлику плате за људе који се баве ватрогаством у својим општинама којима је остављено да одлуче о оснивању професионалних ватрогасних јединица и да донесу правилнике о њиховој унутрашњој организацији. Кантонални Закон о заштити од пожара и ватрогаству донесен је на основу члана 37. става 1. тачка ф) Устава Зеничко-добојског кантона и члана 165. федералног Закона о заштити од пожара и ватрогаству који прописује да су кантон, општина и град „дужни својим прописом утврдити надлежност својих органа власти у области заштите од пожара и ватрогаства и друга питања која су за кантон, општину и град предвиђена овим законом, као и питања која нису уређена овим законом, а важна су за организацију и ефикасно функционисање заштите од пожара и ватрогаства на подручју кантона, општине и града“.

Скупштина Зеничко-добојског кантона била је дужна донијети оспорени члан кантоналног закона на основу члана 14. тачка 1. поменутог федералног Закона који прописује да кантон, у области заштите од пожара и ватрогаства „својим прописом уређује организацију и начин функционисања заштите од пожара и ватрогаство на подручју кантона од значаја за кантон, у складу са овим законом“. Прописујући оспорени члан кантоналног закона, ова кантонална скупштина је само поступила у складу са чланом 114. поменутог федералног закона, а поступак доношења поменутог кантоналног закона проведен је у складу са тада важећим Пословником Скупштине Зеничко-добојског кантона. Што се тиче навода подносиоца захтјева да је Град Зеница „присиљен“ да изврши уплате увећаних плата, подсјећају да је у чл. 11., 14. и 16. наведеног федералног закона прописано да су заштита од пожара и ватрогаство дјелатности од посебног интереса за Федерацију, кантон, град и општину и да се суфинансирају из буџетских средстава Федерације, кантона и општина. Истичу да су заштита од пожара и пожарство саставни дио јединственог система заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа у Федерацији Босне и Херцеговине, и да је та област уређена посебним Законом о заштити и спашавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10). Имајући у виду све наведено, предлажу да Уставни суд пресудом утврди да оспореним одредбама федералног и кантоналног закона није повријеђено право Града Зеница на локалну самоуправу. Уз одговор су приложили 20 доказа и то: 1) допис Кантоналног правобранилаштва

Зеница, број М-39/17 од 09.05.2017. године; 2) допис Кантоналне управе цивилне заштите Зеничко-добојског кантона, број: 16-02-21317/16 од 07.03.2017. године; 3) Рјешење о именовању Радне групе за израду Нацрта Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона са евиденцијом присуства чланова Радне групе; 4) Достава обавијести о термину одржавања јавне расправе по Нацрту закона о заштити од пожара и ватрогаству (табеларни приказ по општинама, са датумом и временом одржавања јавне расправе); 5) Записник са јавне расправе о Нацрту Закона о заштити од пожара и ватрогаству одржане дана 28.06.2010. године у просторијама Општине Тешањ; 6) Приједлог Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-26/10 од 19.10.2010. године; 7) Закључак Владе Зеничко-добојског кантона о скидању са дневног реда тачке: Приједлог Закључка о утврђивању Приједлога Закона о заштити од пожара и ватрогаству, ради дораде; 8) Захтјев Кантоналне управе цивилне заштите да се доставе Записник, извод из Записника или стенограм са 195. и 201. сједнице Владе Зеничко-добојског кантона; 9) Приједлог Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-28/10 од 07.12.2010. године са захтјевом да се овај приједлог уврсти као тачка дневног реда једне од наредних сједница Владе; 10) Захтјев за стављањем Приједлога Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-29/10 од 10.03.2011. године; 11) Приједлог Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-30/10 од 15.03.2011. године са свим прилозима, образложењем Приједлога закона, Извјештај о проведеној јавној расправи, Закључцима Скупштине са 42. сједнице, Мишљењима министарстава, као и Приједлог Закључка Владе којим се утврђује Нацрт Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона; 12) Закључак Владе Зеничко-добојског кантона, број: 02-02-8235/11 од 24.03.2011. године; 13) Амандман на изјашњење, број: 01-02-8235-2/11 од 08.04.2011. године; 14) позив на сједницу Владе за изјашњење по Амандманима, број: 02-01-9625/11 од 08.04.2011. године; 15) Закључак Владе Зеничко-добојског кантона о одбацивању амандмана, број: 02-02-9643/11 од 11.04.2011. године; 16) Извјештај Комисије за правосуђе и управу, број: 01-06-9026-1/11 од 08.04.2011. године; 17) Обавијест службама цивилне заштите о усвајању Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-31/09 од 12.04.2011. године; 18) Обавијест службама цивилне заштите о објављивању Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-32/09 од 25.04.2011. године; 19) Обавијест начелницима општина Зеничко-добојског кантона за обавезу усклађивање прописа општине са Законом о заштити од пожара и ватро-

гаству, број: 16-02-30652-34/09 од 15.11.2011. године и 20) Закон о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 5/11).

Савез општина и градова је дописом, број: 332/17 од 26.05.2017. године обавијестио Уставни суд Федерације да није био консултован у поступку доношења федералног и кантоналног закона о заштити од пожара и ватрогаству.

Домови Парламента Федерације Босне и Херцеговине Уставном суду Федерације нису доставили тражене одговоре.

5. Релевантно право

А) Устав Федерације Босне и Херцеговине

Амандман XCVI

У члану IV.Ц.10. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Заштиту права на локалну самоуправу осигурава Уставни суд. Такав поступак пред Уставним судом могу покренути општине и градови, као и удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине. Уставни суд одлучује о споровима између јединица локалне самоуправе и кантона или Федерације на захтјев општинског или градског вијећа, начелника општине или градоначелника града, или удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине.“

Б) Европска повеља о локалној самоуправи

Члан 4.

Дјелокруг локалне самоуправе

1. Основна права и дужности локалних власти бит ће утврђени уставом или статутом, тиме се, међутим, не спрјечава преношење на локалне власти права и одговорности за специфичне задатке, у складу са законом.
2. Локалне власти ће, у границама закона, имати пуно дискреционо право да проводе своје иницијативе у вези са свим стварима које нису искључене из њихове надлежности, нити стављене у надлежност неке друге власти.

3. Јавни послови ће се по правилу, вршити прије свега од стране оних власти које су најближе грађанима. Приликом преношења одговорности на неке другу власт водит ће се рачуна о обиму и природи посла, као и о захтјевима ефикасности и економичности.

4. Права повјерена локалним властима ће по правилу бити пуна и искључива. Она не смију бити ускраћена или ограничена од стране неке друге – централне или регионалне власти, осим у случајевима предвиђеним законом.

5. У случајевима преношења овлашћења са централних и регионалних на локалне власти, локалним властима ће, у што је могуће већој мјери, бити дозвољено да прилагођавају њихово провођење у локалним условима.

6. Локалне власти ће бити консултоване, у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу.

Ц) Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине

(„Службене новине Федерације иХ“, бр.: 49/06 и 51/09)

Члан 8.

- 1) Јединица локалне самоуправе има властите надлежности установљене уставом и законом и има право бавити се свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њене надлежности, нити додијељена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона.
- 2) Она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, које не могу бити ограничене или ускраћене од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и у оквирима утврђеним уставом и законом.
- 3) У властите надлежности јединице локалне самоуправе посебно спадају:
...
- организирање, провођење и одговорност за мјере заштите и спасавања људи и материјалних добара од елементарних непогода и природних катастрофа;
...

- 4) Осим уколико закон не одреди да неку надлежност треба сматрати повјереном, надлежност, установљена или предвиђена законом, сматра се властитом надлежности јединице локалне самоуправе.

Члан 10.

Послови федералних и кантоналних власти могу бити повјерени јединици локалне самоуправе законом након консултовања органа локалних власти којима се наведени послови повјеравају, узимајући у обзир принцип супсидијарности и способности локалних власти и њихове администрације да те послове ефикасно обављају.

Члан 11.

Пренос и повјеравање нових послова јединицама локалне самоуправе бит ће праћени додјелом средстава потребних за њихово ефикасно обављање.

Члан 34. ст. 3. и 4.

(.....)

Финансијска средства јединица локалне самоуправе бит ће размјерна њиховим надлежностима које су им додијељене законом. Сваки ће пријенос нових функција бити праћен финансијским средствима потребним за њихово учинковито извршавање.

Законодавац је дужан прибавити мишљење од Савеза општина и градова о свим питањима што се односе на додјелу средстава, као и о свим промјенама закона што могу утицати на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе.

(.....)

Члан 53.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су размотрити иницијативе, приједлоге и сугестије јединица локалне самоуправе и о свом ставу и предузетим активностима обавијестити јединице локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, приједлога или сугестије.

Члан 56.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су у највећој могућој мјери консултовати јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Консултовање, у смислу из претходног става овог члана, федералне, односно кантоналне власти врше путем савеза општина и градова.

Члан 58.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о основама локалне самоуправе ("Службене новине

Федерације БиХ", број: 6/95). Федерација БиХ и кантони дужни су ускладити своје законе са овим законом, те извршити пријенос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе овим законом у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Јединице локалне самоуправе дужне су ускладити своје статуте са овим законом у року од 12 мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе кантоналних закона о локалној самоуправи и одредбе статута јединица локалне самоуправе које су у супротности са одредбама овог закона.

Д) Закон о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа

(„Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10)

Члан 2. став 2.

Послови заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа су од општег значаја за Федерацију.

Е) Закон о заштити од пожара и ватрогасству („Службене новине Федерације БиХ“, број: 64/09)

Члан 1.

Овим се законом уређује организација и функционисање заштите од пожара и ватрогасства, планирање и provedба мјера заштите од пожара, организација и функционисање ватрогасства и гашење пожара (ватрогасне интервенције), стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања битна за организацију и функционисање заштите од пожара и ватрогасства у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерације).

Члан 3.

Заштита од пожара и ватрогаство чине саставни дио јединственог система заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа (у даљем тексту: природне и друге несреће) у Федерацији који је уређен Законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03 и 22/06), због чега се заштита од пожара и ватрогаство организују и функционишу у оквиру тог система, а врши се на начин прописан овим законом.

Члан 114.

Због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства из члана 68. овог закона, висина средстава за плате заповједнике професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, као и за инспекторе из члана 146. став 1., члана 148. став 1. и члана 151. став 3. овог закона, одређују се као за државне службенике и намјештенике, увећана за 30%, а остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додатак на плату до 20%.

Радна мјеста из става 1. овог члана за која припада увећање плате за 30%, односно до 20%, утврђују се у правилнику о платама и накнадама тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, а према радним мјестима која су за професионалну ватрогасну јединицу утврђена у правилнику о унутрашњој организацији тих тијела.

Ф) Закон о заштити од пожара и ватрогаству
(„Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 5/11)

Члан 1.
(Предмет закона)

Овим законом уређује се организација и функционисање заштите од пожара и ватрогаства, планирање и провођење мјера заштите од пожара, организација и функционисање ватрогаства и гашење пожара (ватрогасне интервенције) стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања од значаја за организацију и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Зеничко-добојском кантону (у даљем тексту: Кантон).

Члан 3.

(Систем заштите и спасавања)

Заштита од пожара и ватрогаство чине саставни дио јединственог система заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа (у даљем тексту: природне и друге несреће) у Кантону, који је уређен Законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа „Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10) и Законом о надлежностима кантоналних органа Зеничко –добојског кантона у области заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 9/08) (у даљем тексту: Закон о надлежностима кантоналних органа у области заштите и спасавања), па се ради тога заштита од пожара и ватрогаство организују и функционишу у оквиру тог система, а врше се на начин предвиђен овим законом.

Члан 106.

(Плате и накнаде)

(1) Због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства из члана 61. овог закона, висина средстава за плате заповједнике професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици органа управе цивилне заштите општине и Кантона, као и за инспекторе из члана 136. став (1) и члана 139. став (2) овог закона, одређују се као за државне службенике и намјештенике, увећана за 30%, а остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додатак на плату до 20%.

(2) Радна мјеста из става (1) овог члана за која припада увећање плате за 30% односно до 20%, утврђују се у правилнику о платама и накнадама органа управе цивилне заштите општине и кантона, а према радним мјестима која су за професионалну ватрогасну јединицу утврђена у правилнику о унутрашњој организацији тих органа.

6. Судска пракса

Пресуде Уставног суда Федерације: број: У-8/16 од 25.10.2016. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 96/16) и број: У-9/16 од 30.11.2016. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 1/17).

7. Чињенично стање и став Уставног Суда Федерације

Подносилац захтјева тврди да повреда права на локалну самоуправу Града Зеница у овом случају проистиче из одредаба двају закона: из одредбе чл. 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству који је донесен на федералном нивоу, те из одредбе члана 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона.

Изложена аргументација почива на два основа. Најприје на томе да су и један и други закон донесени без консултација са јединицама локалне самоуправе, што по мишљењу подносиоца захтјева протуслови принципима из Европске повеље о локалној самоуправи, као и изричитим одредбама Закона о принципима локалне самоуправе. А са друге стране, тврди се да оспорене одредбе намећу јединицама локалне самоуправе додатне обавезе и одговорности без трансфера потребних финансијских средстава која су услов за ваљано извршење тих додатних обавеза, односно преузимање тих додатних одговорности, чиме су опет повријеђени принципи Европске повеље и поменутог Закона, само овог пута не у процедуралном, већ у материјалном смислу.

Прецизније: подносилац у захтјеву тврди, да је оспореним члановима федералног и кантоналног Закона, повријеђено право на локалну самоуправу, јер се тим одредбама намеће обавеза Граду Зеница да, због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова у ватрогаству, исплаћује увећане плате. За заповједнике професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици органа управе цивилне заштите општине и кантона, те за инспекторе наведене у оспореним члановима федералног и кантоналног Закона, прописано је увећање за 30%, а за остале службенике и намјештенике на пословима професионалне ватрогасне јединице, за 20%, а да притом није регулисан начин додјеле додатних средстава за реализацију оспорених одредби. Надаље, истиче да Град Зеница, није консултован у поступку доношења поменутих закона, у смислу чл. 56 и 58. Закона о принципима локалне самоуправе, па сматра да је захтјев потпуно основан.

Рјешавајући овај предмет, Уставни суд Федерације разматрао је захтјев подносиоца, одговор на захтјев Скупштине Зеничко-добојског кантона и приложену документацију, обавијест Савеза општина и градова, те релевантне одредбе Устава Федерације Босне и Херцеговине, принципе Европске повеље о локалној

самоуправи, одредбе федералног и кантоналног закона о заштити од пожара и ватрогаству, Закона о принципима локалне самоуправе те одговарајуће одредбе Статута Града Зеница. Парламент Федерације Босне и Херцеговине се није изјаснио на наводе захтјева подносиоца, премда је то у поступку затражено од оба парламентарна дома.

Федералним Законом о заштити од пожара и ватрогаству, у члану 1. прописано је да се тим Законом уређује организовање и функционисање ватрогасне службе, планирање и provedба мјера заштите од пожара, гашења пожара (ватрогасне интервенције), стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања битна за организовање и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Федерацији Босне и Херцеговине. У члану 3. истог Закона прописано је да заштита од пожара и ватрогаство чине саставни дио јединственог система заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних непогода и других могућих несрећа у Федерацији, који је уређен Законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10), због чега се заштита од пожара и ватрогаство организирају и функционишу у оквиру тог система, а врше се на начин предвиђен тим Законом. Стога је, ради боље и ефикасније организације заштите и спасавања људи и материјалних добара, извршена подјела права и дужности тијела Федерације, кантона, општине и града, са тачно одређеним надлежностима. Аналогно овоме, федералним Законом о заштити од пожара и ватрогаству је прописано да се финансијска средства за потребе заштите од пожара и за потребе ватрогаства из надлежности Федерације осигуравају у буџету Федерације (члан 11.), а за потребе заштите од пожара и ватрогаства из надлежности кантона у буџету кантона (члан 14.), те из надлежности општине и града у буџету општине, односно града (члан 16.). Слично овоме, федералним Законом је прописан радно-правни статус ватрогасаца и њихове накнаде (члан 104.), гдје је прописано да се на радне односе ватрогасаца који се налазе у професионалној ватрогасној јединици кантона, општине и града примјењују прописи о радним односима, који важе за државне службенике и намјештенике тијела државне службе и то: за ватрогасце који имају високу стручну спрему, најмање VII. степен и примјењују се одредбе Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 4/12), а за ватрогасце који имају вишу или средњу стручну спрему и имају статус намјештеника, примјењују се одредбе Закона о

намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 49/05) те питања која су одређена овим законом. Идентичне одредбе о радно правном статусу ватрогасца и накнадама садржи и кантонални Закон (чл. 96.- 106.).

Из напријед изложеног може се закључити, да је у вези са организовањем и функционисањем заштите од пожара и ватрогаства, планирањем и provedбом мјера заштите од пожара, запошљавањем, стручним усавршавањем запослених лица и ватрогасаца, те у вези са финансирањем и осталим питањима битним за организовање и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Федерацији Босне и Херцеговине извршена јасна подјела у погледу надлежности у области заштите од пожара и ватрогаства, као и у погледу финансирања тих надлежности, између Федерације, кантона, те општина и градова.

Према наводима подносиоца захтјева разлог за покретање поступка заштите права на локалну самоуправу је управо то што су Федерација Босне и Херцеговине, а касније и Скупштина Зеничко-добојског кантона, оспореним одредбама федералног, а потом и кантоналног Закона, „пореметили“ ту раздиобу надлежности, утврђивањем нових функција и одговорности за јединице локалне самоуправе, а без додјеле неопходних додатних финансијских средстава за ту сврху, уз то и без адекватне консултације с тим јединицама.

Како је горе већ напоменуто, оспореним одредбама прописано је да се, због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства, висина плате за старјешине професионалне ватрогасне јединице, њихових замјеника и ватрогасаца у професионалној ватрогасној јединици тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, као и за инспекторе, одређује као за државне службенике и намјештенике, увећана за 30%, а да остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додаток на плату до 20%. Притом, Федерација и Кантон, као виши органи власти у односу на јединицу локалне самоуправе, у поступку доношења поменутих закона нису, према релевантним принципима из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи и према одредбама члана 56. Закона о принципима локалне самоуправе, провели прописане процедуре консултација, нити су приликом прописивања наведених увећања на име додатка на плату за 30%, односно, додатка на плату до 20%, предвидјели и дефинисали начин на који би јединицама локалне

самоуправе осигурали одговарајућа финансијска средства за исплату прописаног увећања плата запосленицима на пословима у професионалној ватрогасној јединици и тијелима управе цивилне заштите. Уставни суд Федерације сматра да због тога оспорене одредбе ремете принцип пропорционалности између надлежности јединица локалне самоуправе које су им додијељене законом и финансијских средстава која су им на располагању, које је утврђено Европском повељом и прописано одредбом члана 34. ст. 3. Закона о принципима локалне самоуправе. Јер, према том принципу и поменутој обавезујућој законској одредби сваки пренос нових функција на јединице локалне самоуправе има бити праћен „финансијским средствима потребним за њихово учинковито извршавање“. Стога је у оспореним одредбама морао бити предвиђен начин трансфера тих додатних средстава. Из овог аспекта посматрања, обје оспорене одредбе повређују право на локалну самоуправу.

Када је ријеч о аргументу који се тиче изостанка консултација са јединицама локалне самоуправе код доношења оспорених одредби, извјесно је да ни у једном ни у другом случају нису проведене консултације путем Савеза општина и градова, што потврђује раније наведена обавијест тог Савеза.

Чињеница је, међутим, да је код доношења кантоналног Закона, консултација са јединицама локалне самоуправе, па и са Градом Зеница било на уобичајен начин – путем јавне расправе.

Наиме, уз одговор на захтјев Скупштине Зеничко-добојског кантона, приложена је помно припремљена и хронолошки уређена потпуна документација везана за поступак доношења кантоналног Закона. Из те документације може се утврдити да је Влада Зеничко-добојског кантона на 178. сједници од дана 27.04.2010. године, на приједлог Кантоналне управе цивилне заштите донијела Закључак којим је утврђен Нацрт закона о заштити од пожара и ватрогаству и упућен у скупштинску процедуру. Након што је тај Нацрт прихваћен Закључком Скупштине број: 01-02-15446/10 од 26.05.2010. године исти је упућен у јавну расправу која је организована у свим општинама Зеничко-добојског кантона, па тако и у тадашњој Општини Зеница, и то дана 01.07.2010. године. Из записника са те вишесатне јавне расправе која је одржана у просторијама тадашње Општине Зеница, евидентно је да представници те Општине нису имали примједби на оспорену одредбу члана 106. Нацрта закона о заштити од пожара и ватрогаству. Из приложене документације видљиво је такође и то, да је Управа цивилне заштите Зеничко-добојског кантона

формирала радну групу за учешће у изради предметног Нацрта Закона, у којој су била и три представника Општине Зеница, и која је у периоду од 14.12. до 26.03.2010. године одржала 13 састанака.

На тој основи се у одговору на захтјев Скупштине Зеничко-добојског кантона констатује да је: „Град Зеница активно учествовао у изради предметног закона, путем јавне расправе која је одржана у просторијама Града Зеница, дана 01.07.2010. године, те да представници Града Зенице нису имали примједбе на члан 106 овог закона“, односно на одредбу која је у овом поступку пред Уставним судом Федерације оспорена.

Уставни суд Федерације сматра да аргумент изостанка консултација са јединицама локалне самоуправе треба уважити када је у питању оспорена одредба члана 114. федералног Закона о заштити од пожара и ватрогаству, јер обавијест Савеза општина и градова потврђује да са тим Савезом није било консултација код доношења тог Закона, а домови Парламента Федерације Босне и Херцеговине нису доставили одговоре на захтјев у којима би се то довело у питање.

Премда поменута обавијест Савеза општина и градова такође потврђује да консултација са тим Савезом није било ни код доношења кантоналног Закона, Скупштина Зеничко-добојског кантона је у свом одговору изнијела увјерљиве доказе о томе да су јединице локалне самоуправе у том Кантону консултоване код доношења тог Закона кроз консеквентно проведену јавну расправу.

Како је то ваљано поткријељено приложеном документацијом, проистиче да начин на који су проведене консултације не удовољава изричитој одредби члана 56. став 2. Закона о принципима локалне самоуправе, али јесте у духу принципа утврђеног чланом 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи о потреби правовременог и адекватног консултовања јединица локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Ипак, треба имати у виду да обје оспорене одредбе садрже рјешења која евидентно утичу на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе, у конкретном случају Града Зеница. А када се ради о таквим законским рјешењима, онда је обавеза консултација баш путем Савеза општина и градова додатно пооштрена. Јер, поред одредбе члана 56. Закона о принципима локалне самоуправе, која прописује обавезу таквих консултација у поступку доношења

прописа који се „директно тичу“ јединица локалне самоуправе, стоји и у члану 34. став 4. истог Закона, посебно прописана обавеза за законодавца да прибави „мишљење од Савеза општина и градова о свим питањима што се односе на додјелу средстава, као и свим промјенама закона што могу утицати на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе“.

Стога Уставни суд Федерације сматра да у овом случају, постоји повреда права на локалну самоуправу у односу на обје оспорене одредбе из разлога што уз утврђивање додатних функција и одговорности јединице локалне самоуправе, конкретно Града Зеница, није прибављено мишљење Савеза општина и градова, а нити је предвиђен и прописан начин трансфера додатних финансијских средстава која остваривање тих додатних функција и одговорности изискује, а то оспорене одредбе на јасан начин чини неусклађеним са изричитим одредбама члана 11. и члана 34. ст. 3. и 4. Закона о принципима локалне самоуправе, а и са принципима из члана 9. Европске повеље о локалној самоуправи.

На основу изнесених чињеничних и правних утврђења, одлучено је као у диспозитиву ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Весна Будимир, Предсједница Суда, Мирјана Чучковић, др.сц.иур. Шахбаз Џихановић, Александра Мартиновић, проф.др Един Муминовић, др.сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије суда.

Број: У-27/17

Сарајево, 29.11.2017. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

29.

Вјеће за заштиту виталних интереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјеву Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 за утврђивање виталног интереса конститутивних народа, на основу амандмана XXXVII, XXXVIII и LXXX на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници одржаној дана 12. и 16.02.2018. године, донијело је:

RJEŠENJE

1. Zahtjev Kluba bošnjačkih poslanika u Skupštini Kantona 10 za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog konstitutivnog naroda u postupku usvajanja Deklaracije o političkoj situaciji s obzirom na presudu Haškog suda šestorici hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog rata, Izborni zakon i pokušaje brisanja naziva hrvatski iz naziva institucija, broj: 01-02-8/18 od 31.01.2018. godine, nije prihvatljiv za odlučivanje.
2. Rješenje objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i službenim glasilima kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Predsjedavajući Skupštine Kantona 10 (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) je podneskom broj: 01-01/1-49-30/18 od 31.01.2018. godine, koji je zaprimljen u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine dana 05.02.2018. godine, dostavio Vijeću za zaštitu vitalnih interesa Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće) obavijest o pokretanju postupka za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa Kluba bošnjačkih poslanika u Skupštini Kantona 10, u vezi sa Deklaracijom o političkoj situaciji s obzirom na presudu Haškog suda šestorici hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog rata, Izborni zakon i pokušaje brisanja naziva hrvatski iz naziva institucija, broj: 01-02-8/18 od 31.01.2018. godine (u daljem tekstu: Deklaracija).

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom predmetu, u skladu sa članom 9. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03) su Klub bošnjačkih poslanika, sa jedne strane i Klub hrvatskih poslanika i Klub srpskih poslanika u Skupštini Kantona 10, sa druge strane.

3. Navodi zahtjeva

Podnosilac zahtjeva je na osnovu člana 42b. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije, dostavio Vijeću obavijest o pokretanju postupka za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa Kluba bošnjačkih poslanika u Skupštini Kantona 10.

Podnosilac zahtjeva navodi da je na XXVIII sjednici Skupštine Kantona 10 održanoj dana 29.01.2018. godine Klub bošnjačkih poslanika pokrenuo pitanje vitalnog nacionalnog interesa u vezi sa 7. tačkom dnevnog reda koja se odnosi na Deklaraciju. Uz obavijest podnosilac zahtjeva je dostavio sljedeće dokumente:

- Deklaraciju, broj: 01-02-8/18 od 31.01.2018. godine;
- Zapisnik sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10, koja je održana dana 29.01.2018. godine, broj: 01-02-3/18 od 30.01.2018. godine;
- Izvod iz Zapisnika sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10, koja je održana dana 29.01.2018. godine, a koji se odnosi na predmetnu Deklaraciju;
- Dokument o izvršenom glasanju po Klubovima naroda u Skupštini Kantona 10;
- Tonske zapise sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10, i
- Odredbe Poslovnika Skupštine Kantona 10 koje se odnose na regulisanje mehanizma zaštite vitalnog nacionalnog interesa.

4. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman XXXVII Definicija vitalnog interesa

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definisani na sljedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;
- identitet jednog konstitutivnog naroda;
- ustavni amandmani;
- organizacija organa javne vlasti;
- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;
- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno naslijeđe;
- teritorijalna organizacija;
- sistem javnog informisanja

i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Domu naroda.

Ovim amandmanom iza člana IV.A.4.17. dodaje se naslov pod 5. i novi član 17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXVIII

Parlamentarna procedura za zaštitu vitalnih interesa

- (1) Zakoni ili drugi propisi ili akti koji se podnesu Predstavničkom domu u Federaciji Bosne i Hercegovine, takođe se usvajaju u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) U Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine osniva se Vijeće za zaštitu vitalnih interesa, kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa, prema proceduri u skladu sa ovim ustavom. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.
- (3) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda, i jedan član iz reda Ostalih. Sudije bira Predstavnički dom i Dom naroda.

Ovim amandmanom iza novog člana IV.A.5.17a. dodaje se novi naslov pod 6. i novi član 17b.

Amandman LXXX

Iza člana V.2.7. dodaje se novi naslov i članovi V.2.7. a) i b) koji glase:

"Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član V.2.7a.

- 1) Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u kantonima identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17.a. ovog ustava. Klubovi iz člana IV.5.17.a. ovog ustava su u kantonima klubovi delegata formirani u skladu sa članom V.2.7. stav 2. ovog ustava.
- 2) Ako više od jednog predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg zakonodavnog organa kantona tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u članu IV.5.17. a. ovog ustava, za usvajanje takvog zakona potrebna je:
 - većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u datoj skupštini kantona.
- 3) Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg zakonodavnog organa kantona dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz stava 2. ovog člana.

- 4) Ako samo jedan predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda datog zakonodavnog organa može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Član V.2.7b.

- (1) U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u skupštini kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom organu kantona.
- (2) Ako se većina iz stava 1. ovog člana ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.
- (3) Ustavni sud Federacije, u slučaju iz ovog člana, postupa na način predviđen u članu IV. 6. 18.a. ovog ustava.
- (4) Ako Sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagачu koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagач ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.
- (5) U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim/usvaja se prostom većinom glasova."

B. Zakon o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03)

"Član 42b.

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda zastupljenih u skupštini kantona u skladu sa Amandmanom LXXX na Ustav pokreće se na osnovu obavijesti ili zahtjeva predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg zakonodavnog tijela kantona da nije postignuta saglasnost većinom glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom tijelu kantona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Vijeće postupa na način predviđen Amandmanom XL na Ustav."

Član 43.

Obavijest odnosno zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda treba da sadrži odluku, odnosno pitanje koje se odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda, okolnosti i činjenice na kojima se zasniva zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa, druge podatke i priloge od značaja za utvrđivanje vitalnih interesa.

C. Poslovnik Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 40/10 i 18/16)

Član 49.

Odlučivanje o vitalnim interesima konstitutivnih naroda

Vijeće za zaštitu vitalnih interesa Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće) odlučit će o prihvatljivosti u roku od sedam dana od prijema obavještenja, odnosno zahtjeva, ako su ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje o postojanju vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda utvrđene u članu IV.A.4.18a, odnosno u Amandmanu XL na Ustav, a posebno: da li je zahtjev podnijelo ovlašteno lice, da li je zahtjev podržala dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba konstitutivnog naroda, da li je obavljen Ustavom predviđeni postupak usaglašenja između klubova konstitutivnih naroda, odnosno između Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno da li su ispunjene i druge procesne pretpostavke za odlučivanje.

Ukoliko Vijeće odluči da zahtjev nije prihvatljiv, rješenje će dostaviti podnosiocu obavijesti, odnosno zahtjeva.

Kad Vijeće odluči da je zahtjev prihvatljiv, to će utvrditi rješenjem koje se ulaže u spis.

Vijeće može zatražiti od podnosioca da dopuni ili potpuniije obrazloži zahtjev ili da dokumentuje činjenice koje Vijeće smatra relevantnim za odlučivanje.

Prihvatljivi zahtjev se dostavlja na odgovor drugom klubu ili klubovima konstitutivnih naroda.

Dopune i odgovori iz st. 4. i 5. ovog člana dostavljaju se Vijeću u roku od osam dana. Vijeće će nastaviti postupak i u slučaju da ne dobije tražene dopune ili odgovore.

Vijeće, po pravilu, zakazuje javnu raspravu koja se ostvaruje u skladu sa Zakonom i ovim poslovnikom.

Odluku o meritumu Vijeće donosi u roku od trideset dana od dana prijema obavještenja, odnosno zahtjeva.

Odluka se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" i u službenom glasilu kantona iz kojeg je upućeno obavještenje, odnosno zahtjev.

Odredbe ovog poslovnika o pravno-tehničkoj obradi odluka Suda shodno se primjenjuju i na rješenja i odluke Vijeća.

D. Poslovnik Skupštine Kantona 10

("Narodne novine Kantona 10", br.: 8/03, 14/03, 1/04, 6/05, 11/06 i 5/08)

5. Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 58.

"(1) U slučajevima koji se odnose na usvajanje zakona, drugih propisa ili akata za koje se tvrdi da spadaju u listu vitalnih nacionalnih interesa, primjenjuje se procedura koja proizilazi iz Ustava i ovog Poslovnika."

VI – AKTI SKUPŠTINE

1. Opšte odredbe o aktima

Član 98.

"(1) Skupština donosi Ustav, zakone, kantonalni Budžet i Izvještaj o izvršenju Budžeta, Prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta i utvrđuje pročišćeni tekst zakona ili drugog akta."

Član 102.

"(1) Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu".

c) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka.

Član 151.

"(1) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka vrši se po odredbama ovog Poslovnika koje se odnose na postupak za donošenje zakona, s tim što se u postupku za donošenje ovih akata ne izrađuje nacrt akta, ukoliko Skupština drugačije ne odluči. Rok za dostavljanje prijedloga akta poslanicima ne može biti kraći od 7 dana od dana određenog za održavanje sjednice.

(2) Izuzetno, prijedlozi ovih akata mogu se protivno prethodnom stavu podnositi i na samoj sjednici, ukoliko za to postoji neodložna potreba.

(3) Pretres prijedloga akta iz prethodnog stava vrši se jedinstveno."

5. Činjenično stanje i stav Vijeća

Iz dokumentacije u spisu utvrđeno je da je mehanizam zaštite vitalnog interesa u ovom slučaju pokrenuo Klub bošnjačkih poslanika u Skupštini Kantona 10 na XXVIII sjednici Skupštine Kantona 10 koja je održana dana 29.01.2018. godine, u postupku razmatranja i usvajanja Deklaracije.

Obavijest o pokretanju postupka za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa dostavio je predsjedavajući Skupštine Kantona 10.

Uvidom u Zapisnik i Izvod iz zapisnika sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10 utvrđeno je da je na prijedlog Kluba hrvatskih poslanika dnevni red Skupštine dopunjen sa tačkom 7. Dnevnog reda koja se odnosi na usvajanje Deklaracije.

Nakon toga, u dijelu raspravljanja o istoj tački dnevnog reda Klub bošnjačkih poslanika je zatražio da se o toj tački dnevnog reda glasa po mehanizmu zaštite vitalnog nacionalnog interesa.

Iz dostavljenog Zapisnika utvrđeno je da je provedena procedura glasanja po klubovima naroda u vezi sa Deklaracijom u skladu sa mehanizmom zaštite vitalnog nacionalnog interesa, pri čemu nije postignuta potrebna većina u sva tri kluba konstitutivnih naroda u Skupštini Kantona 10.

Deklaracija je donesena na osnovu člana 98. Poslovnika Skupštine Kantona 10 i sadrži izjavu, odnosno političke stavove u odnosu na tok objave i presudu Žalbenog vijeća Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije, u predmetu Prlić i dr., stavove i mišljenja o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, te pozivanje na treći entitet kao pravno-politički okvir opstanka hrvatskog naroda.

Imajući u vidu prirodu, naziv i sadržinu pitanja obuhvaćenih Deklaracijom, Vijeće je zauzelo stav da je prije svega potrebno poći od prirode predmetnog akta, obzirom na to da ova činjenica, po mišljenju Vijeća, predstavlja prethodno pitanje od kojeg zavisi postojanje procesnih pretpostavki za odlučivanje o prihvatljivosti zahtjeva u ovom konkretnom predmetu.

Naime, članom 98. Poslovnika Skupštine Kantona 10, između ostalog, utvrđena je nadležnost Skupštine da donosi akte u formi deklaracije. Nadalje, članom 102. Poslovnika, propisano je da se deklaracijom izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu. Poređenja radi poslovnici Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine koji u svojoj nadležnosti takođe imaju donošenje akata u formi deklaracije propisuju se na identičan način da su deklaracije akti kojima se izražava stav Predstavničkog doma, odnosno Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine o bitnim pitanjima od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Dakle, deklaracijama, kao aktima zakonodavnih tijela se izražavaju stavovi o određenim političkim, kulturnim, društvenim, međunarodnim i sl. pitanjima, te deklaracije kao takve politički obavezuju dotično tijelo da iste i sprovodi i ostvaruje svoje političke interese i ciljeve. U konkretnom slučaju Deklaracijom se izražavaju politički stavovi o određenim pitanjima isključivo političkog karaktera. Načelno, iskazivanje političkih stavova putem deklaracija, rezolucija i sličnih akata jednog zakonodavnog tijela spada isključivo u domen političkog djelovanja. Sprovođenje Deklaracije, pri čemu se ne uspostavljaju niti propisuju konkretna prava i obaveze, spada takođe u isključivu sferu političkog djelovanja. Samim tim, odgovornost za njeno usvajanje, sadržinu i sprovođenje je u sferi političke odgovornosti, koja podliježe isključivo sudu građana, birača na određenom području (konkretno Kantonu 10) koji prvenstveno svojim glasom na izborima, ali i drugim legalnim i legitimnim sredstvima građanskog političkog izjašnjavanja, iskazuju stav i mišljenje o aktima i politikama koje donose ili zagovaraju njihovi izabrani predstavnici u zakonodavnom organu. Stoga je taj akt po svojoj prirodi isključivo politički i samim tim van opsega odlučivanja u okviru Vijeća.

Kako Deklaracija nema karakter pravnog akta o kojem bi Vijeće moglo odlučivati, utvrđeno je da ne postoje procesne pretpostavke da bi se odlučivalo o meritumu, dakle sadržini prezentovanog akta Skupštine Kantona 10, te je zahtjev ocijenjen neprihvatljivim za odlučivanje.

Imajući u vidu značaj ovog ustavno sudskog procesnog odlučivanja putem Vijeća kroz postupak zaštite vitalnih interesa konstitutivnih naroda, kako je po prvi put akt političke sadržine problematizovan sa stanovišta zaštite vitalnih interesa konstitutivnih naroda, Vijeće smatra da je dužno svim nivoima zakonodavne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ponovo ukazati na više puta

promovisan stav Vijeća da se zakonodavni organ u procesu ostvarivanja njegove ustavne nadležnosti, a to je donošenje akata tog organa u koje spadaju i akti političke prirode, treba odnositi sa naročitim senzibilitetom posebno u onim zakonodavnim organima u kojima postoji nadmoćna većina predstavnika jednog konstitutivnog naroda u odnosu na predstavnike, uslovno rečeno, na tom području manje prisutnih, ali svakako jednako konstitutivnih naroda.

Konkretno, u Kantonu 10 je upravo situacija u kojoj izabrani predstavnici jednog konstitutivnog naroda svojom brojnošću u zakonodavnom tijelu mogu legalno izglasati sve skupštinske akte, pa i utvrditi određene politike, te je tim prije upravo na njima najveća odgovornost da pritom vode računa o jednako važnim i jednako vrijednim stavovima predstavnika druga dva konstitutivna naroda i u kreiranju politika tog kantona koje djeluju na sve građane, kako pripadnike naroda koje ima najveći broj predstavnika u zakonodavnom tijelu, tako i drugih. Vijeće je svjesno i uvažava činjenicu da je kreiranje takvih politika izuzetan zadatak i obaveza svih izabranih predstavnika i naroda i građana, koji, i u konkretnom kantonu, kao i na cijelom području Federacije Bosne i Hercegovine, kao njihovi predstavnici imaju odgovornost kako prema građanima koji su ih izabrali da ih predstavljaju, tako i prema svim građanima na teritoriji tog kantona. Stoga imaju i odgovornost da sve konstitutivne narode i građane tretiraju kroz akte i politike tog zakonodavnog tijela jednakopravno, da bi se i kao nacionalni kolektivitet, ali istovremeno i kao pojedinac građanin, stanovnik određene federalne jedinice, kreirale politike u kojima se osjećaju komotno i ravnopravno. Posebno je takav pristup nužan u sredinama, kao što je konkretan slučaj, u zakonodavnom organu sa dominantnom većinom predstavnika jednog od konstitutivnih naroda. Vijeće pritom duboko uvažava i razumije izuzetno težak i odgovoran zadatak koji stoji pred zakonodavnim tijelom i njegovim članovima, da i kroz postupak usvajanja i kreiranja političkih tvrdnji i stavova kroz deklaracije, rezolucije i akte slične prirode, što jeste jedan od zadataka tog tijela, iskaže kako većinsku volju tako i volju svih konstitutivnih naroda i svih građana. Pritom, Vijeće se ni u konkretnom slučaju nije upustilo niti se upušta u prosuđivanje i ocjenjivanje sadržaja konkretne Deklaracije, kao što je i naglašeno, jer mu to nije ustavna uloga niti zadatak, te nije ovlašteno da cijeni sadržajnu zasnovanost političkih stavova i opredjeljenja.

Stoga je Vijeće odlučilo kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Vijeće za zaštitu vitalnih interesa donijelo je jednoglasno u sastavu: Aleksandra Martinović,

predsjednik Vijeća, Mirjana Čučković, prof. dr. Edin Muminović, prof. dr. Kata Senjak i Mladen Srđić, članovi Vijeća.

Broj: U-7/18
Sarajevo, 16.02.2018. godine

Predsjednica
Vijeća za zaštitu vitalnih interesa
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Aleksandra Martinović, s.r.

29.

Вієће за заштиту виталних інтереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјеву Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 за утврђивање виталног интереса конститутивних народа, на основу амандмана XXXVII, XXXVIII и LXXX на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници одржаној дана 12. и 16.02.2018. године, донијело је:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Захтјев Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 за утврђивање виталног националног интереса бошњачког конститутивног народа у поступку усвајања Декларације о политичкој ситуацији с обзиром на пресуду Хашког суда шесторици хрватских челника из времена Домовинског рата, Изборни закон и покушаје брисања назива хрватски из назива институција, број: 01-02-8/18 од 31.01.2018. године, није прихватљив за одлучивање.
2. Рјешење објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ" и службеним гласилима кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

О б р а з л о ж е њ е

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Предсједавајући Скупштине Кантона 10 (у даљем тексту: подносилац захтјева) је поднеском број:

01-01/1-49-30/18 од 31.01.2018. године, који је запримљен у Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине дана 05.02.2018. године, доставио Вијећу за заштиту виталних интереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вијеће) обавијест о покретању поступка за утврђивање виталног националног интереса Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10, у вези са Декларацијом о политичкој ситуацији обзиром на пресуду Хашког суда шесторици хрватских челника из времена Домовинског рата, Изборни закон и покушаје брисања назива хрватски из назива институција, број: 01-02-8/18 од 31.01.2018. године (у даљем тексту: Декларација).

2. Странке у поступку

Странке у поступку у овом предмету, у складу са чланом 9. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 6/95 и 37/03) су Клуб бошњачких посланика, са једне стране и Клуб хрватских посланика и Клуб српских посланика у Скупштини Кантона 10, са друге стране.

3. Наводи захтјева

Подносилац захтјева је на основу члана 42б. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације, доставио Вијећу обавијест о покретању поступка за утврђивање виталног националног интереса Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10.

Подносилац захтјева наводи да је на XXVIII сједници Скупштине Кантона 10 одржаној дана 29.01.2018. године Клуб бошњачких посланика покренуо питање виталног националног интереса у вези са 7. тачком дневног реда која се односи на Декларацију. Уз обавијест подносилац захтјева је доставио сљедеће документе:

- Декларацију, број: 01-02-8/18 од 31.01.2018. године;
- Записник са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10, која је одржана дана 29.01.2018. године, број: 01-02-3/18 од 30.01.2018. године;
- Извод из Записника са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10, која је одржана дана 29.01.2018. године, а који се односи на предметну Декларацију;
- Документ о извршеном гласању по Клубовима народа у Скупштини Кантона 10;

- Тонске записе са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10, и
- Одредбе Пословника Скупштине Кантона 10 које се односе на регулисање механизма заштите виталног националног интереса.

4. Релевантно право

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Амандман XXXVII

Дефиниција виталног интереса

Витални национални интереси конститутивних народа су дефинисани на сљедећи начин:

- остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти;
- идентитет једног конститутивног народа;
- уставни амандмани;
- организација органа јавне власти;
- једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука;
- образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културно наслијеђе;
- територијална организација;
- систем јавног информисања

и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса, уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Дому народа.

Овим амандманом иза члана IV.A.4.17. додаје се наслов под 5. и нови члан 17а. Устава Федерације Босне и Херцеговине.

Амандман XXXVIII

Парламентарна процедура за заштиту виталних интереса

- (1) Закони или други прописи или акти који се поднесу Представничком дому у Федерацији Босне и Херцеговине, такође се усвајају у Дому народа Федерације Босне и Херцеговине.
- (2) У Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине оснива се Вијеће за заштиту виталних интереса, како би одлучивало о питањима виталног интереса, према процедури у складу са овим уставом. Ово

вијеће разматра сва питања која су од виталног интереса.

- (3) Вијеће за заштиту виталног интереса састоји се од седам чланова, два из сваког конститутивног народа, и један члан из реда Осталих. Судије бира Представнички дом и Дом народа.

Овим амандманом иза новог члана IV.A.5.17a. додаје се нови наслов под 6. и нови члан 176.

Амандман LXXX

Иза члана V.2.7. додаје се нови наслов и чланови V.2.7. а) и б) који гласе:

"Механизам заштите виталног националног интереса

Члан V.2.7a.

- 1) Листа виталних националних интереса који се штите у кантонима идентична је листи садржаној у члану IV.5.17.a. овог устава. Клубови из члана IV.5.17.a. овог устава су у кантонима клубови делегата формирани у складу са чланом V.2.7. став 2. овог устава.
- 2) Ако више од једног председавајућег или замјеника председавајућег законодавног органа кантона тврде да неки закон спада у листу виталних интереса утврђених у члану IV.5.17. а. овог устава, за усвајање таквог закона потребна је:
 - већина гласова унутар сваког од клубова конститутивних народа заступљених у датој скупштини кантона.
- 3) Председавајући и замјеници председавајућег законодавног органа кантона дужни су да у року од седам дана одлуче да ли неки од закона, прописа или аката потпада под листу из става 2. овог члана.
- 4) Ако само један председавајући или замјеник председавајућег тврди да закон, пропис или акт потпада под листу виталних интереса, двотрећинска већина одговарајућег клуба једног од конститутивних народа датог законодавног органа може прогласити да је ријеч о питању са листе виталних националних интереса.

Члан V.2.7б.

- (1) У случају да двотрећинска већина једног од клубова конститутивних народа у скупштини кантона одлучи да се неки закон, пропис или акт односи на витални национални интерес, за усвајање таквог

закона, прописа или акта, потребна је већина гласова унутар сваког клуба конститутивних народа заступљених у законодавном органу кантона.

- (2) Ако се већина из става 1. овог члана не може постићи, питање се просљеђује Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине који доноси коначну одлуку о томе да ли се дати закон, пропис или акт односи на витални интерес конститутивног народа.

- (3) Уставни суд Федерације, у случају из овог члана, поступа на начин предвиђен у члану IV. 6. 18.a. овог устава.

- (4) Ако Суд одлучи да се ради о виталном интересу, закон, пропис или акт се сматра неусвојеним, те се документ враћа предлагачу који треба покренути нову процедуру. У том случају предлагач не може поднијети исти текст закона, прописа или акта.

- (5) У случају да Уставни суд одлучи да се не ради о виталном интересу, закон, пропис или акт се сматра усвојеним/усваја се простом већином гласова."

Б. Закон о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 6/95 и 37/03)

"Члан 42б.

Поступак утврђивања постојања виталних интереса једног од конститутивних народа заступљених у скупштини кантона у складу са Амандманом LXXX на Устав покреће се на основу обавијести или захтјева председавајућег или замјеника председавајућег законодавног тијела кантона да није постигнута сагласност већином гласова унутар сваког клуба конститутивних народа заступљених у законодавном тијелу кантона.

У случају из става 1. овог члана Вијеће поступа на начин предвиђен Амандманом XL на Устав."

Члан 43.

Обавијест односно захтјев за утврђивање постојања виталних интереса конститутивног народа треба да садржи одлуку, односно питање које се односи на витални интерес конститутивног народа, околности и

чињенице на којима се заснива захтјев за утврђивање постојања виталних интереса, друге податке и прилоге од значаја за утврђивање виталних интереса.

Ц. Пословник Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 40/10 и 18/16)

Члан 49.

Одлучивање о виталним интересима конститутивних народа

Вијеће за заштиту виталних интереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вијеће) одлучит ће о прихватљивости у року од седам дана од пријема обавјештења, односно захтјева, ако су испуњене процесне претпоставке за одлучивање о постојању виталног националног интереса конститутивног народа утврђене у члану IV.A.4.18a, односно у Амандману XL на Устав, а посебно: да ли је захтјев поднијело овлашћено лице, да ли је захтјев подржала двотрећинска већина одговарајућег клуба конститутивног народа, да ли је обављен Уставом предвиђени поступак усаглашења између клубова конститутивних народа, односно између Дома народа и Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, односно да ли су испуњене и друге процесне претпоставке за одлучивање.

Уколико Вијеће одлучи да захтјев није прихватљив, рјешење ће доставити подносиоцу обавијести, односно захтјева.

Кад Вијеће одлучи да је захтјев прихватљив, то ће утврдити рјешењем које се улаже у спис.

Вијеће може затражити од подносиоца да допуни или потпуније образложи захтјев или да документује чињенице које Вијеће сматра релевантним за одлучивање.

Прихватљиви захтјев се доставља на одговор другом клубу или клубовима конститутивних народа.

Допуне и одговори из ст. 4. и 5. овог члана достављају се Вијећу у року од осам дана. Вијеће ће наставити поступак и у случају да не добије тражене допуне или одговоре.

Вијеће, по правилу, заказује јавну расправу која се остварује у складу са Законом и овим пословником.

Одлуку о меритуму Вијеће доноси у року од тридесет дана од дана пријема обавјештења, односно захтјева.

Одлука се објављује у "Службеним новинама Федерације БиХ" и у службеном гласилу кантона из којег је упућено обавјештење, односно захтјев.

Одредбе овог пословника о правно-техничкој обради одлука Суда сходно се примјењују и на рјешења и одлуке Вијећа.

Д. Пословник Скупштине Кантона 10

("Народне новине Кантона 10", бр.: 8/03, 14/03, 1/04, 6/05, 11/06 и 5/08)

5. Механизам заштите виталног националног интереса

Члан 58.

"(1) У случајевима који се односе на усвајање закона, других прописа или аката за које се тврди да спадају у листу виталних националних интереса, примјењује се процедура која произилази из Устава и овог Пословника."

VI – АКТИ СКУПШТИНЕ

1. Опште одредбе о актима

Члан 98.

"(1) Скупштина доноси Устав, законе, кантонални Буџет и Извјештај о извршењу Буџета, Просторни план Кантона, Пословник Скупштине, одлуке и закључке, декларације, резолуције, препоруке и смјернице и даје аутентична тумачења закона или другог акта и утврђује прочишћени текст закона или другог акта."

Члан 102.

"(1) Декларацијом се изражава став Скупштине о политичким питањима и другим битним питањима од интереса за Кантон, Федерацију Босне и Херцеговине или Босну и Херцеговину".

ц) Доношење одлука, декларација, резолуција и препорука.

Члан 151.

"(1) Доношење одлука, декларација, резолуција и препорука врши се по одредбама овог Пословника које се односе на поступак за доношење закона, с тим

што се у поступку за доношење ових аката не израђује нацрт акта, уколико Скупштина другачије не одлучи. Рок за достављање приједлога акта посланицима не може бити краћи од 7 дана од дана одређеног за одржавање сједнице.

(2) Изузетно, приједлози ових аката могу се противно претходном ставу подносити и на самој сједници, уколико за то постоји неодложна потреба.

(3) Претрес приједлога акта из претходног става врши се јединствено."

5. Чињенично стање и став Вијећа

Из документације у спису утврђено је да је механизам заштите виталног интереса у овом случају покренуо Клуб бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 на XXVIII сједници Скупштине Кантона 10 која је одржана дана 29.01.2018. године, у поступку разматрања и усвајања Декларације.

Обавијест о покретању поступка за утврђивање виталног националног интереса доставио је предсједавајући Скупштине Кантона 10.

Увидом у Записник и Извод из записника са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10 утврђено је да је на приједлог Клуба хрватских посланика дневни ред Скупштине допуњен са тачком 7. Дневног реда која се односи на усвајање Декларације.

Након тога, у дијелу расправљања о истој тачки дневног реда Клуб бошњачких посланика је затражио да се о тој тачки дневног реда гласа по механизму заштите виталног националног интереса.

Из достављеног Записника утврђено је да је проведена процедура гласања по клубовима народа у вези са Декларацијом у складу са механизмом заштите виталног националног интереса, при чему није постигнута потребна већина у сва три клуба конститутивних народа у Скупштини Кантона 10.

Декларација је донесена на основу члана 98. Пословника Скупштине Кантона 10 и садржи изјаву, односно политичке ставове у односу на ток објаве и пресуду Жалбеног вијећа Међународног суда за ратне злочине почињене на подручју бивше Југославије, у предмету Прлић и др., ставове и мишљења о положају хрватског народа у Босни и Херцеговини, те позивање на трећи ентитет као правно-политички оквир опстанка хрватског народа.

Имајући у виду природу, назив и садржину питања обухваћених Декларацијом, Вијеће је заузело став да је прије свега потребно поћи од природе предметног акта, обзиром на то да ова чињеница, по мишљењу Вијећа, представља претходно питање од којег зависи постојање процесних претпоставки за одлучивање о прихватљивости захтјева у овом конкретном предмету.

Наиме, чланом 98. Пословника Скупштине Кантона 10, између осталог, утврђена је надлежност Скупштине да доноси акте у форми декларације. Надаље, чланом 102. Пословника, прописано је да се декларацијом изражава став Скупштине о политичким питањима и другим битним питањима од интереса за Кантон, Федерацију Босне и Херцеговине или Босну и Херцеговину. Поређења ради пословницима Дома народа и Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине који у својој надлежности такође имају доношење аката у форми декларације прописује се на идентичан начин да су декларације акти којима се изражава став Представничког дома, односно Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине о битним питањима од интереса за Федерацију Босне и Херцеговине.

Дакле, декларацијама, као актима законодавних тијела се изражавају ставови о одређеним политичким, културним, друштвеним, међународним и сл. питањима, те декларације као такве политички обавезују дотично тијело да исте и спроводи и остварује своје политичке интересе и циљеве. У конкретном случају Декларацијом се изражавају политички ставови о одређеним питањима искључиво политичког карактера. Начелно, исказивање политичких ставова путем декларација, резолуција и сличних аката једног законодавног тијела спада искључиво у домен политичког дјеловања. Спровођење Декларације, при чему се не успостављају нити прописују конкретна права и обавезе, спада такође у искључиву сферу политичког дјеловања. Самим тим, одговорност за њено усвајање, садржину и спровођење је у сфери политичке одговорности, која подлијеже искључиво суду грађана, бирача на одређеном подручју (конкретно Кантону 10) који првенствено својим гласом на изборима, али и другим легалним и легитимним средствима грађанског политичког изјашњавања, исказују став и мишљење о актима и политикама које доносе или заговарају њихови изабрани представници у законодавном органу. Стога је тај акт по својој природи искључиво политички и самим тим ван опсега одлучивања у оквиру Вијећа.

Како Декларација нема карактер правног акта о којем би Вијеће могло одлучивати, утврђено је да не постоје процесне претпоставке да би се одлучивало о меритуму, дакле садржини презентованог акта Скупштине Кантона 10, те је захтјев оцијењен неприхватљивим за одлучивање.

Имајући у виду значај овог уставно судског процесног одлучивања путем Вијећа кроз поступак заштите виталних интереса конститутивних народа, како је по први пут акт политичке садржине проблематизован са становишта заштите виталних интереса конститутивних народа, Вијеће сматра да је дужно свим нивоима законодавне власти у Федерацији Босне и Херцеговине поново указати на више пута промовисан став Вијећа да се законодавни орган у процесу остваривања његове уставне надлежности, а то је доношење аката тог органа у које спадају и акти политичке природе, треба односити са нарочитим сензибилитетом посебно у оним законодавним органима у којима постоји надмоћна већина представника једног конститутивног народа у односу на представнике, условно речено, на том подручју мање присутних, али свакако једнако конститутивних народа.

Конкретно, у Кантону 10 је управо ситуација у којој изабрани представници једног конститутивног народа својом бројношћу у законодавном тијелу могу легално изгласати све скупштинске акте, па и утврдити одређене политике, те је тим прије управо на њима највећа одговорност да притом воде рачуна о једнако важним и једнако вриједним ставовима представника друга два конститутивна народа и у креирању политика тог кантона које дјелују на све грађане, како припаднике народа које има највећи број представника у законодавном тијелу, тако и других. Вијеће је свјесно и уважава чињеницу да је креирање таквих политика изузетан задатак и обавеза свих изабраних представника и народа и грађана, који, и у конкретном кантону, као и на цијелом подручју Федерације Босне и Херцеговине, као њихови представници имају одговорност како према грађанима који су их изабрали да их представљају, тако и према свим грађанима на територији тог кантона. Стога имају и одговорност да све конститутивне народе и грађане третирају кроз акте и политике тог законодавног тијела једнакоправно, да би се и као национални колективитет, али истовремено и као појединац грађанин, становник одређене федералне јединице, креирале политике у којима се осјећају комотно и равноправно. Посебно је такав приступ нужан у срединама, као што је конкретан случај, у законодавном органу са доминантном већином

представника једног од конститутивних народа. Вијеће притом дубоко уважава и разумије изузетно тежак и одговоран задатак који стоји пред законодавним тијелом и његовим члановима, да и кроз поступак усвајања и креирања политичких тврдњи и ставова кроз декларације, резолуције и акте сличне природе, што јесте један од задатака тог тијела, искаже како већинску вољу тако и вољу свих конститутивних народа и свих грађана. Притом, Вијеће се ни у конкретном случају није упустило нити се упушта у просуђивање и оцјењивање садржаја конкретне Декларације, као што је и наглашено, јер му то није уставна улога нити задатак, те није овлаштено да цијени садржинску заснованост политичких ставова и опредјељења.

Стога је Вијеће одлучило као у изреци овог рјешења.

Ово рјешење Вијеће за заштиту виталних интереса донијело је једногласно у саставу: Александра Мартиновић, председник Вијећа, Мирјана Чучковић, проф. др Един Муминовић, проф. др Ката Сењак и Младен Срдић, чланови Вијећа.

Број: У-7/18
Сарајево, 16.02.2018. године

Предсједница
Вијећа за заштиту виталних интереса
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

.....

SKUPŠTINA**30.**

Na osnovu člana 37., tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 56. sjednici, održanoj 23.02.2018. godine, donosi

**ZAKON
O OSNOVNOJ ŠKOLI****DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE****Član 1.
(Predmet Zakona)**

Zakonom o osnovnoj školi (u daljem tekstu: *Zakon*), uređuje se obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja, osnivanje i rad osnovne škole, organizacija i finansiranje osnovne škole, prava i obaveze učenika i njihovih roditelja-staratelja-usvojitelja, upravljanje i rukovođenje u osnovnoj školi, rad stručnih organa škole, rad nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i drugih radnika u školi, status nastavnika i drugih radnika škole, profesionalni razvoj nastavnika, planiranje i programiranje u osnovnoj školi, pedagoško-stručni nadzor nad radom osnovne škole i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja.

**Član 2.
(Upotreba rodnoosjetljivog jezika)**

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

**Član 3.
(Značenje pojedinih izraza)**

(1) Definicije koje se koriste u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

- a) Osnovna škola je škola koju učenik pohađa kao prvu školu, a ona omogućava sticanje temeljnih znanja, vještina, navika i sposobnosti neophodnih za život i rad ili nastavak daljeg školovanja.
- b) Registar osnovnih škola je dokument u koji se upisuju podaci o osnovnim školama koje ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja i vodi se u Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

- c) Školski obveznik je dijete koje u kalendarskoj godini do 1. marta navršava 5 godina i 6 mjeseci života i čije obavezno obrazovanje u redovnoj osnovnoj školi traje bez prekida do 15. godine, tako da period obrazovanja u redovnoj školi ne može biti kraći od devet godina, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- d) Učenik je subjekt u odgojno-obrazovnom procesu u svim njegovim etapama od planiranja, preko realizacije, do vrednovanja.
- e) Vijeće učenika sačinjavaju neposredno izabrani predstavnici odjeljenjskih zajednica (odjeljenja) koji udruženo djeluju u osnovnoj školi na polju ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada škole.
- f) Roditelji-staratelji-usvojitelji (u daljem tekstu: roditelji) su osnovni odgajatelji svoje djece. Roditelji su obavezni svojoj djeci osigurati redovno pohađanje škole tokom perioda obaveznog školovanja.
- g) Vijeće roditelja sačinjavaju demokratski odabrani predstavnici roditelja ispred svakog odjeljenja koji udruženo djeluju u osnovnoj školi na polju ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada škole.
- h) Nastavnik je lice kvalificirano za izvođenje nastave, odnosno za odgojno-obrazovni rad sa djecom, mladima i odraslima koji treba imati široko opće obrazovanje, treba dobro poznavati disciplinu koju predaje, poznavati psihološko-pedagoške i didaktičko-metodičke osnove nastave i odgoja, te imati ljudske kvalitete za nastavničku profesiju.
- i) Stručni saradnik je lice kvalifikovano za obavljanje pedagoških, psiholoških, pedagoško-psiholoških i drugih poslova u osnovnoj školi.
- j) Saradnik je kvalificirano lice angažovano u odgojno-obrazovnom procesu pod stručnim nadzorom nastavnika.
- k) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u osnovnoj školi na poslovima i radnim zadacima nastavnika ili stručnog saradnika radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- l) Volonter je fizičko lice sa poslovnom sposobnošću ili umanjenom poslovnom sposobnošću koje volontira i koje se kao takvo može angažovati u osnovnoj školi, (volonterski rad) u skladu sa zakonom.

- m) Nastavničko vijeće je stručni organ u osnovnoj školi, a sačinjavaju ga svi nastavnici i stručni saradnici, a nastavničkim vijećem rukovodi direktor osnovne škole.
- n) Odjeljsko vijeće je stručni organ u osnovnoj školi koji sačinjavaju nastavnici koji realiziraju nastavu u istom odjeljenju.
- o) Stručni aktiv je stručni organ u osnovnoj školi i sačinjavaju ga nastavnici određene oblasti ili srodnih nastavnih oblasti, a njime rukovodi predsjednik stručnog aktiva.
- p) Razrednik je stručni voditelj odjeljenja.
- r) Direktor je organ rukovođenja u osnovnoj školi.
- s) Školski odbor je organ upravljanja u osnovnoj školi.
- t) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. augusta naredne godine.
- u) Nastavna godina traje 35 nastavnih sedmica za učenike od I do VIII razreda, odnosno 34 nastavne sedmice za učenike IX razreda i u pravilu počinje prvog radnog dana u mjesecu septembru.
- v) Pedagoški standardi i normativi su podzakonski akti kojima se utvrđuju zajednički kriteriji za: veličinu škole i školski prostor; broj učenika u odjeljenju i odgojnoj grupi; broj i strukturu nastavnog kadra, normu časova i obim rada u okviru 40-časovne sedmice, broj i strukturu stručnih saradnika; broj rukovodnog osoblja; broj administrativno-finansijskog osoblja; broj pomoćnog i tehničkog osoblja; vannastavne aktivnosti; društvenu i kulturnu djelatnost škole; učenički standard, te normativi školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i pomagala za osnovnu školu.
- z) Godišnji program rada škole je dokument koji sadrži cjelokupni plan i program rada osnovne škole za jednu školsku godinu.
- aa) Nastavni plan i okvirni program je dokument koji donosi Ministarstvo, a na osnovu kojeg se ostvaruje odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi i kojim se utvrđuju ciljevi, zadaci, sadržaji, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, izvođenje razredne i predmetne nastave u pojedinim razredima ili drugim oblicima nastave, te obezbjeđuje nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta u osnovnim školama svih oblika svojine.
- ab) Nastava je institucionalno organizovani i vaninstitucionalni stvaralački napor u savladavanju propisanih nastavnih sadržaja i sticanja znanja, sposobnosti, navika, vještina i osposobljavanje za dalji permanentni rad s ciljem da se razvije kritička, slobodna, autonomna, stvaralačka, humana, obrazovana, multikulturna, multietična i multikonfesionalna ličnost učenika, otvorena za sve sadašnje i buduće progresivne promjene u sebi i društvu (sredini) u kojem se nalazi.
- ac) Vannastavne aktivnosti su jedan od ostalih oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada, a odnose se na aktivnosti učenika koje se organiziraju radi produbljivanja i razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, sticanja pozitivnih navika i vještina u slobodnom vremenu.
- ad) Ocjenjivanje je postupak vrednovanja svih relevantnih činjenica o postignućima učenika tokom praćenja, provjeravanja i ispitivanja, a izražava se brojčanom ili opisnom ocjenom.
- ae) Odgojno-disciplinske mjere u osnovnoj školi su mjere koje se izriču učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, svim radnicima škole, drugim učenicima i/ili ostalim licima zatečenim u školi, vannastavnim aktivnostima, te školskoj imovini.
- af) Pedagoško-stručni nadzor je postupak nadzora nad organizacijom, izvođenjem nastave i drugim oblicima odgojno-obrazovnog rada, radom nastavnika, stručnih saradnika u svim osnovnim školama radi kontinuiranog unapređivanja odgojno-obrazovnog rada.
- ag) Inkluzivno obrazovanje se odnosi na praksu uključivanja svih učenika bez obzira na njihov talenat, poteškoću, socio-ekonomski status ili porijeklo u redovne škole i razrede gdje je moguće odgovoriti na sve njihove individualne potrebe.
- ah) Inkluzija se definiše kao proces prepoznavanja i odgovaranja na različite potrebe djece kroz povećavanje učešća u učenju, kulturnom životu i životu zajednice, kao i kroz smanjivanje isključivanja iz školovanja.
- aj) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama su učenici koji otežano prate nastavni proces usljed prisutnog invaliditeta ili poteškoće, kao i nadareni učenici, (uzroci su tjelesna, senzorna ili intelektualna ometenost, poremećaji u ponašanju, teška hronična oboljenja, emocionalni poremećaji, poremećaji govorno-jezičke komunikacije, kombinovane smetnje, dugotrajne bolesti i mogu biti stalni i prolazni).
- ak) Individualizirani pristup je pristup u radu sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u kojem se uvažavaju njihove individualne mogućnosti

prilikom određivanja nastavnih metoda i oblika, metode ocjenjivanja, aktivnosti učenja, te izbora nastavnih sredstava i pomagala.

al) Individualni obrazovni program se izrađuje za učenike koji ne mogu pratiti Nastavni plan i okvirni program, kao dokument pripremljen za učenika kojim se tačno određuju njegovi obrazovni ciljevi, planirani vremenski okvir, kao i strategije učenja, resursi i podrška neophodna da bi se ti ciljevi ostvarili.

am) Mentor je iskusan nastavnik/stručni saradnik koji interaktivnim radom, praćenjem i pružanjem podrške nastavniku početniku/stručnom saradniku početniku, pomaže prilikom sticanja iskustva u realiziranju obrazovno-odgojnog procesa.

Član 4. (Osnovna škola)

- (1) Osnovna škola je škola koju učenik pohađa kao prvu školu.
- (2) Osnovna škola može biti: redovna, škola za djecu sa teškoćama u razvoju i paralelna (muzička i baletska).
- (3) Djelatnost u osnovnoj školi obuhvata odgoj i obrazovanje svih učenika, te obrazovanje odraslih.
- (4) Osnovna škola učeniku treba da omogući sticanje znanja, vještina, umijeća, razvoj ključnih kompetencija, interesa, stavova i navika potrebnih za život i rad ili daljnje školovanje.

Član 5. (Pohađanje osnovne škole)

- (1) Osnovno obrazovanje je obavezno i besplatno za svu djecu.
- (2) Dijete, u smislu ovog zakona, je svaka osoba do navršene osamnaeste godine života.
- (3) Obavezno obrazovanje počinje u kalendarskoj godini u kojoj dijete do 1. marta navršava 5 godina i 6 mjeseci života i traje bez prekida tokom perioda koji ne može biti kraći od devet godina, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (4) Roditelj može zatražiti ranije pohađanje osnovne škole samo ako je dijete spremno i pripremljeno za pohađanje prvog razreda, pod uslovom da do kraja kalendarske godine navršava šest godina života.

(5) Pohađanje redovne osnovne škole je obavezno u trajanju od devet godina za svu djecu od šeste do petnaeste godine života (u daljem tekstu: školski obveznici).

(6) Djeca i mladi sa teškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u odgojno-obrazovnim ustanovama za djecu sa teškoćama u razvoju, u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

(7) U školi ne smije postojati bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja ili degradiranja i drugih negativnih pojava štetnih po zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava u školskim prostorima.

(8) Prava djeteta koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti, u školama, i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima, a u slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

(9) Postupak i način rada i druga pitanja vezana za rad sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama bliže se reguliše Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, kojeg donosi Ministarstvo.

Član 6. (Poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda)

- (1) Škola ima odgovornost da, u vlastitoj sredini i u sredini u kojoj djeluje, doprinese i stvaranju kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.
- (2) Nastava u osnovnoj školi se izvodi na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski, hrvatski i srpski.
- (3) U školi se koriste ravnopravno oba službena pisma, latinica i ćirilica.
- (4) Redovna osnovna škola osigurava da učenici, najkasnije do kraja četvrtе godine osnovnog obrazovanja savladaju i latinicu i ćirilicu.

- (5) U zavisnosti od potreba učenika u upotrebi je i znakovni jezik.
- (6) Ne može se vršiti diskriminacija nastavnika ili drugog radnika pri imenovanju, uslovima zapošljavanja, napredovanja ili bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tu osobu, niti diskriminacija učenika škole, na temelju toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koriste bilo koji od zvaničnih jezika iz stava (2) ovog člana.
- (7) Jezik i kultura nacionalnih manjina koje žive u Bosni i Hercegovini poštivat će se u školi u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, a u skladu s Okvirnom konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina.
- (8) Ministarstvo će ustanoviti nastavni plan i okvirni program koji će odgovarati potrebama date nacionalne manjine, a koji uključuje jezik, književnost, historiju i kulturu te manjine, kao dodatnu nastavu.
- (9) Prava osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini poštivat će se u školi u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, a u skladu sa UN Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom.
- (2) Učenici koji nemaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, za vrijeme školovanja u Bosni i Hercegovini, moraju imati regulisan boravišni status u Bosni i Hercegovini u skladu sa odredbama Zakona o strancima, („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 88/15).
- (3) Strani državljani i lica bez državljanstva imaju pravo da stiču odgoj i osnovno obrazovanje u školama Kantona, po odredbama ovog zakona, u skladu sa konvencijama i ugovorima koje je država Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama.

Član 9.

(Pohađanje nastave vjeronauka/e i alternativnog predmeta)

- (1) Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.
- (2) Učenik će pohađati nastavne sate vjeronauka/e samo ako je u skladu s njegovim ubjeđenjem i ubjeđenjem njegovih roditelja.
- (3) Škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
- (4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauk/u neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na druge učenike.
- (5) Za učenike koji ne pohađaju vjeronauk/u, organizuje se nastava iz alternativnog predmeta.
- (6) Škola je dužna prilikom izrade rasporeda časova osigurati da se u najvećoj mogućoj mjeri časovi vjeronauka/e i/ili alternativnog predmeta realiziraju paralelno.

Član 10.

(Zabrana djelovanja političkih stranaka i njihovih podmladaka)

- (1) Odgoj i osnovno obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog značaja.
- (2) U školi je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka, (kao što su: održavanje različitih političkih skupova, tribina i/ili bilo kakvih promocija političkih stranaka odnosno njihovih programa i kandidata).

Član 7.

(Nastava maternjeg jezika za pripadnike nacionalnih manjina)

- (1) Kada u osnovnoj školi ima značajniji broj učenika pripadnika jedne nacionalne manjine, koji žele pohađati nastavu iz svog maternjeg jezika, za njih se u školi organizira i nastava maternjeg jezika u skladu sa zakonom.
- (2) Nastavnik koji izvodi nastavu iz maternjeg jezika učenika pripadnika nacionalne manjine, treba da ima odgovarajuće znanje datog jezika kojim se osigurava da ga može predavati uz odgovarajući standard.
- (3) U osnovnoj školi u kojoj se obrazuju učenici samo jedne nacionalne manjine, cjelokupna nastava se izvodi na jeziku te nacionalne manjine, uz obavezno savladavanje nastave jednog od jezika iz člana 6. stav (2), ovog zakona.

Član 8.

(Sticanje odgoja i osnovnog obrazovanja)

- (1) Državljeni Bosne i Hercegovine imaju pravo da stiču odgoj i osnovno obrazovanje u školama Zeničko-dobojskog kantona, (u daljem tekstu: Kanton), po odredbama ovog zakona.

(3) Za vrijeme trajanja povjerenog mandata, imenovanim direktorima i pomoćnicima direktora, zabranjuje se svaki oblik političkog angažovanja u tijelima i organima političkih stranaka.

DIO DRUGI – OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA OSNOVNE ŠKOLE

Član 11.

(Osnivanje osnovne škole)

(1) Osnovnu školu može osnovati domaće i strano pravno ili fizičko lice u svim oblicima svojine u skladu sa zakonom.

(2) Redovnu osnovnu školu, školu za djecu sa teškoćama u razvoju i paralelnu osnovnu školu muzičku i/ili baletsku, (u daljem tekstu: *osnovna škola*), kao javnu ustanovu u državnoj svojini, osniva Kanton uz prethodno pribavljeno mišljenje gradskog/općinskog vijeća, u skladu sa principima i standardima utvrđenim ovim zakonom kao i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim propisima u oblastima obrazovanja.

(3) Osnovna škola kao javna ustanova se osniva u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom odgoja i osnovnog obrazovanja, koji donosi Skupština Kantona, na usaglašeni prijedlog gradskog/općinskog vijeća.

(4) Aktom o osnivanju osnovne škole utvrđuje se naziv, djelokrug rada u skladu sa nastavnim planovima i okvirnim programima koje donosi Ministarstvo i druga pitanja od značaja za rad osnovne škole.

(5) Osnivač paralelne osnovne škole kao javne ustanove u državnoj svojini, posebnom odlukom utvrđuje način i obim sufinansiranja rada, odnosno visinu participacije za tekuću školsku godinu.

(6) Privatnu osnovnu školu mogu osnovati domaća i strana pravna ili fizička lica, u skladu sa principima i standardima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim propisima iz oblasti obrazovanja.

(7) Privatna škola ne može se osnovati u svrhu promovisanja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i/ili drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na način suprotan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promovišu.

(8) Prava i obaveze osnivača i osnovne škole uređuju se ugovorom, u skladu sa aktom o osnivanju.

(9) Ako je osnivač škole Skupština Kantona, obaveze iz prethodnog stava ovog člana, u ime Skupštine, vrši Vlada Kantona.

(10) Privatna škola može početi sa radom po dobivanju saglasnosti Ministarstva za primjenu odgovarajućeg nastavnog plana i okvirnog programa, kada, u skladu sa važećim propisima osigura i druge standarde i uslove koji garantuju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i sigurnost u skladu sa specifičnostima datih privatnih škola.

(11) Samo međunarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i okvirne programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedničku jezgru nastavnih planova i programa definisanih na ishodima učenja.

Član 12.

(Pedagoški standardi i finansiranje rada osnovne škole)

(1) Osnivač osnovne škole obezbjeđuje sredstva potrebna za osnivanje i rad škole u skladu sa Pedagoškim standardima za osnovnu školu (u daljem tekstu: Pedagoški standardi) i Normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu, (u daljem tekstu: Normativi).

(2) Osnivač će u skladu sa svojim mogućnostima osigurati nabavku školskih udžbenika i priručnika.

(3) Osnivač osnovne škole posebno osigurava finansiranje plaća nastavnika, stručnih saradnika i drugih radnika, stručno usavršavanje i obuku, opremanje kabineta, rad eksperimentalnih osnovnih škola, školska takmičenja, prijevoz učenika koji stanuju na udaljenosti većoj od 5 (pet) kilometara u jednom pravcu od škole pripadajućeg upisno-gravitacionog područja, održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i učila.

(4) Izuzetno, ukoliko posebna komisija Vlade Kantona za procjenu saobraćajne ugroženosti učenika na pripadajućem školskom području utvrdi opravdanost zahtjeva škole za odobravanjem prijevoza na udaljenosti manjoj od 5 (pet) kilometara u jednom pravcu od škole pripadajućeg upisno-gravitacionog područja, Vlada Kantona, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, može odobriti dodatni prijevoz učenika na tom školskom području.

(5) U sufinansiranju privatne škole može učestvovati Kanton, ukoliko Skupština Kantona, odnosno gradsko/općinsko vijeće utvrdi postojanje javnog interesa.

(6) Pedagoške standarde i Normative, iz stava (1) ovog člana, donosi Ministarstvo uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Član 13.

(Uslovi za osnivanje osnovne škole)

(1) Osnovna škola se može osnovati, ako:

- a) postoji dovoljan broj učenika i odjeljenja u skladu sa Pedagoškim standardima;
- b) je osiguran odgovarajući nastavni kadar u skladu sa nastavnim planovima i okvirnim programima za osnovne škole;
- c) su obezbijedene odgovarajuće školske prostorije, oprema i nastavna sredstva, u skladu sa Normativima;
- d) su obezbijedeni uslovi za rad u skladu sa Pedagoškim standardima.

(2) Osnovna škola u privatnoj svojini može se osnovati i sa manjim brojem učenika i odjeljenja od broja utvrđenog u Pedagoškim standardima.

(3) Za osnivanje privatne osnovne škole potrebno je dostaviti dokaz o osiguranju sredstava za finansiranje rada škole, kao i безусловnu bankovnu garanciju na ime osiguranja finansijskih sredstava za omogućavanje nesmetanog nastavka započetog osnovnog obrazovanja za učenike u slučaju statusnih promjena ili prestanka rada te škole.

Član 14.

(Formiranje komisije za osnivanje osnovne škole)

(1) Osnivač je dužan, da prilikom osnivanja osnovne škole, formira komisiju koja će, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima koji proizlaze iz ovog zakona, izvršiti pripreme za početak rada i izvršiti izbor prvih nastavnika škole.

(2) Ako je osnivač osnovne škole Skupština Kantona, komisiju, iz stava (1) ovog člana, formira Vlada Kantona.

Član 15.

(Upis u Registar osnovnih škola)

(1) Osnovna škola se upisuje u Registar osnovnih škola (u daljem tekstu: *Registar*), koji vodi Ministarstvo.

(2) U Registar se može upisati samo osnovna škola koja ispunjava sve uslove iz člana 13. ovog zakona.

(3) Osnovna škola, koja je upisana u Registar, izdaje svjedodžbe i druge javne isprave o završenom obrazovanju.

Član 16.

(Početak rada osnovne škole)

(1) Provjeru uslova za upis osnovne škole u Registar vrši Ministarstvo.

(2) Osnovna škola može početi sa radom nakon upisa u Registar, odnosno u Sudski registar.

(3) Novoosnovana škola počinje sa radom početkom školske godine.

Član 17.

(Brisanje osnovne škole iz Registra)

(1) Osnovna škola se briše iz Registra kada prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Bliži propis o postupku utvrđivanja uslova i o sadržaju i načinu vođenja Registra donosi Ministarstvo.

Član 18.

(Statusne promjene u osnovnoj školi)

(1) Osnovna škola ima svojstvo pravnog lica.

(2) Osnovna škola može vršiti statusne promjene, uz prethodnu saglasnost osnivača.

(3) Statusne promjene se odnose na promjenu: osnivača škole, adrese škole, naziva škole i djelatnosti škole.

(4) Statusne promjene škola može vršiti na kraju školske godine.

(5) Statusne promjene škole nemaju uticaja na tekuće mandate organa upravljanja i organa rukovođenja u školi.

Član 19.**(Upisno-gravitaciono područje)**

- (1) Vlada Kantona, na prijedlog općinskog/gradskog vijeća, utvrđuje upisno-gravitaciono područje sa kojeg je javna osnovna škola obavezna da primi školske obveznike.
- (2) Redovna osnovna škola može u svom upisno-gravitacionom području organizovati područne škole sa jednim ili više odjeljenja u skladu sa Pedagoškim standardima.
- (3) Svi učenici, u dobi obaveznog pohađanja nastave, upisuju se u školu u upisno-gravitacionom području u kojem su nastanjeni, odnosno u školu koja je geografski najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) Upis i pohađanje škole u svom upisno-gravitacionom području je obavezno, osim ako učenik ne pohađa privatnu školu ili je izuzet od pohađanja škole kao što je to predviđeno ovim zakonom.
- (5) Učeniku osnovne škole koji se liječi u bolnici, te iz tog razloga ne može pohađati nastavu u školi gdje je registrovan, adekvatno prilagođeno obrazovanje će biti pruženo u bolnici, odnosno u zdravstvenoj ustanovi, što se reguliše propisom koji donosi Ministarstvo.
- (6) Učeniku koji ne može pohađati nastavu u školi zbog teškog oboljenja ili duže bolesti, usluge adekvatno prilagođenog obrazovanja pružat će škola koja je najbliža njegovom mjestu stanovanja, uz odgovarajuću pomoć koju osiguravaju nastavnici i radnici u školi.
- (7) Učenik koji stanuje u ustanovi za socijalnu zaštitu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.
- (8) Ministarstvo u saradnji sa općinskim/gradskim vlastima usaglašava upisno-gravitaciono područje za svaku javnu osnovnu školu, iz kojeg je ona obavezna primiti djecu kao učenike na način da se svoj djeci omogući pohađanje škole koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja, tako da dijete koje živi u području koje gravitira određenoj osnovnoj školi ima pravo pohađati tu školu.
- (9) Na početku školovanja učenik se registruje kao učenik osnovne škole koju pohađa, u registru koji škola vodi u te svrhe.
- (10) Na zahtjev roditelja učenika, Ministarstvo može, u iznimnim slučajevima, dijete izuzeti od obaveze pohađanja određene škole iz ovog člana, ako je to

potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se nađe da je to u najboljem interesu djeteta, o čemu će pismenim putem obavijestiti školu pripadajućeg upisno-gravitacionog područja.

- (11) Prelazak će se izvršiti na osnovu pisanog dokumenta koji se naziva odobrenje prelaska, a koji direktor škole u kojoj je dijete registrovano šalje direktoru škole u koju učenik prelazi.
- (12) Ministarstvo izdaje smjernice za odlučivanje i rješava o zahtjevima iz prethodnog stava imajući u vidu da su smjernice u skladu s principima i pravima utvrđenim ovim zakonom.
- (13) Vlada Kantona osigurava uslove za osnovno obrazovanje odraslih u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih.
- (14) Škola je dužna osigurati svu moguću pomoć roditeljima i učenicima u skladu s važećom regulativom i osigurati neophodne uslove za ostvarivanje ovih prava, naročito kada se radi o izbjeglim, raseljenim osobama i povratnicima.
- (15) Odredbe ovog člana ne odnose se na škole u privatnoj svojini.

Član 20.**(Rad osnovne škole)**

- (1) Rad osnovne škole je javan.
- (2) Osnovna škola kao javna ustanova u državnoj svojini ima svoj pečat, sa grbom Kantona.
- (3) Oblik, veličina i sadržaj pečata utvrđuju se pravilima škole.
- (4) Osnovna škola u privatnoj svojini utvrdit će oblik, veličinu i sadržaj pečata pravilima škole, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.
- (5) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu škola mora voditi računa o važećim standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.
- (6) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Član 21.
(Saradnja osnovnih škola)

Osnovne škole mogu sarađivati i međusobno udruživati zajedničke poslove, s tim da svaka osnovna škola zadržava svojstvo pravnog lica.

Član 22.
(Prestanak rada osnovne škole)

- (1) Osnovna škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uslove i zadatke radi kojih je osnovana ili ako ne postoji potreba za njenim radom.
- (2) Kada Ministarstvo utvrdi da osnovna škola ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom, odredit će rok u kojem mora otkloniti utvrđene nedostatke.
- (3) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni, Ministarstvo će predložiti osnivaču prestanak rada škole.
- (4) Ako osnivač ne donese akt o prestanku rada osnovne škole u roku od tri mjeseca, od dana podnošenja prijedloga o prestanku rada škole, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada škole i provodi postupak brisanja škole iz Registra.
- (5) U slučaju prestanka rada osnovne škole, osnivač je dužan da zatečenim učenicima omogući nastavak i završetak obrazovanja u toj školskoj godini.
- (6) Aktom o prestanku rada škole odredit će se rok prestanka rada, koji ne može biti prije završetka školske godine.
- (7) Donošenjem rješenja o prestanku rada škole pokreće se postupak brisanja škole iz Registra.
- (8) Prestanak rada osnovne škole objavljuje se u službenom glasilu Kantona.
- (9) Ukoliko je osnivač osnovne škole Skupština Kantona, prava i obaveze osnivača iz stavova (2), (3), (4) i (5) ovog člana vrši Vlada Kantona.

Član 23.
(Primjena općih propisa u osnovnim školama)

Na osnivanje, rad i prestanak rada osnovne škole primjenjuju se opći propisi o ustanovama, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO TREĆI – ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD
OSNOVNE ŠKOLE

Član 24.
(Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi)

- (1) Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu Nastavnog plana i okvirnog programa za osnovne škole (u daljem tekstu: *Nastavni plan i okvirni program*).
- (2) Nastavnim planom i okvirnim programom utvrđuju se ciljevi, zadaci, ishodi učenja, indikatori, evaluacija učeničkih postignuća, način rada sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama, sadržaji, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, izvođenje razredne i predmetne nastave u pojedinim razredima, ili drugim oblicima nastave, profil i stručna sprema nastavnika, nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta u osnovnim školama svih oblika svojine.
- (3) Nastavni plan i okvirni program na prijedlog Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo u skladu sa zajedničkim jezgri nastavnih planova i programa definisanih na ishodima učenja koje su propisane od strane Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine.
- (4) U svim javnim i privatnim školama u Kantonu, utemeljit će se Nastavni plan i okvirni program uz punu primjenu zajedničkih jezgri nastavnih planova i programa definisanih na ishodima učenja, te uvažavanje lokalnih specifičnosti, a u skladu sa ustavnim pravima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
- (5) Privatne osnovne škole dužne su pribaviti saglasnost Ministarstva za primjenu Nastavnih planova i okvirnih programa ukoliko odstupaju od Nastavnih planova i okvirnih programa koje donosi Ministarstvo.

Član 25.
(Nastavni planovi i okvirni programi u osnovnoj školi)

- (1) U redovnoj osnovnoj školi realizuje se Nastavni plan i okvirni program za osnovnu školu, individualni prilagođeni programi za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama i Program osnovnog obrazovanja odraslih.
- (2) Obrazovanje odraslih organizira se u određenim predmetima, koji su potrebni za njihov profesionalni i lični razvoj.

- (3) Nastavni plan i okvirni program za obrazovanje odraslih sadržava ciljeve, zadatke i obrazovne sadržaje, sedmični i godišnji broj sati i druge oblike odgojno-obrazovnog rada kao i način i oblik izvođenja.
- (4) Djeca i mladi sa posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama, kroz individualni obrazovni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, a koji će se izraditi za svakog učenika ukoliko je to potrebno.
- (5) U osnovnoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju realizuje se Nastavni plan i okvirni program za učenike sa teškoćama u razvoju u slučajevima kada je nemoguće pružiti obrazovanje u redovnim školama.
- (6) U osnovnoj muzičkoj, odnosno osnovnoj baletskoj školi realizuje se Nastavni plan i okvirni program za osnovno muzičko, odnosno osnovno baletsko obrazovanje i posebni dodatni program za nadarene učenike tih škola.

Član 26.

(Trajanje paralelnog osnovnog obrazovanja)

- (1) Osnovno muzičko obrazovanje traje šest godina, a osnovno baletsko obrazovanje traje četiri godine.
- (2) Paralelno muzičko i baletsko obrazovanje može početi nakon završenog trećeg razreda osnovne škole.
- (3) Muzička i baletska škola može organizovati i odjeljenja pripremnog razreda.
- (4) Paralelno muzičko i baletsko obrazovanje za pripremni razred može početi nakon završenog drugog razreda osnovne škole.

Član 27.

(Odjeljenje za obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju i odjeljenje paralelne škole pri redovnoj osnovnoj školi)

- (1) U osnovnoj školi može se realizovati i Nastavni plan i okvirni program za učenike sa teškoćama u razvoju, te Nastavni plan i okvirni program za osnovno muzičko, odnosno osnovno baletsko obrazovanje.
- (2) Realizacija nastavnih planova i okvirnih programa iz prethodnog stava vrši se u posebnim odjeljenjima, odjeljenju za obrazovanje učenika sa teškoćama u

razvoju, te odjeljenju paralelne škole (muzičke ili baletske) pri redovnoj osnovnoj školi.

- (3) Broj učenika u odjeljenjima iz stava (2) ovog člana utvrđuje se Pedagoškim standardima.
- (4) Ministarstvo može, na zahtjev škole, odobriti organizovanje rada odjeljenja za obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju.
- (5) Ministarstvo može, na zahtjev škole, odobriti organizovanje rada paralelnog odjeljenja muzičke, odnosno baletske škole u objektima područnih škola pri redovnim osnovnim školama, kao i odjeljenja te škole u drugim objektima škola iste općine/grada.

Član 28.

(Donošenje Nastavnog plana i okvirnog programa)

- (1) Nastavni plan i okvirni program koji donosi Ministarstvo će:
 - a) osigurati da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti Bosni i Hercegovini;
 - b) garantovati i osigurati kvalitetno obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti;
 - c) osigurati dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim osnovnim školama;
 - d) osigurati zadovoljavajuću usklađenost nastavnih planova i okvirnih programa kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama škole i lokalne zajednice;
 - e) osigurati primjenu nastavnih planova i okvirnih programa koji odgovaraju obrazovnim potrebama djece na koju se odnose, te njihovom uzrastu i posebnim interesima sa akcentom na promociju zdravog načina života kao najvećeg interesa učenika, roditelja, nastavnog osoblja i društva;
 - f) osigurati slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju;
 - g) garantovati racionalnost i efikasnost u finansiranju i radu škole.
- (2) Prijedlog nastavnog plana i okvirnog programa za osnovnu školu utvrđuje Pedagoški zavod.
- (3) Sastavni dio nastavnih planova i okvirnih programa čine specifični sadržaji značajni za lokalnu zajednicu, čiji obim ne može biti veći od 20% u odnosu na utvrđeni Nastavni plan i okvirni program.

Član 29.**(Kombinovana odjeljenja, produženi i cjelodnevni boravak učenika)**

- (1) Broj učenika u odjeljenju utvrđuje se Pedagoškim standardima.
- (2) Osnovna škola može organizovati rad kombinovanih odjeljenja za istovremeno izvođenje nastave sa više razreda.
- (3) Osnovna škola može organizovati produženi ili cjelodnevni boravak učenika, u skladu s Pedagoškim standardima, po programu koji donosi Ministarstvo, na prijedlog Pedagoškog zavoda.
- (4) Ukoliko škola organizuje cjelodnevni ili produženi boravak učenika, potrebno je da organizuje rad školske kuhinje u skladu sa propisom koje donosi Ministarstvo.

Član 30.**(Školska godina)**

- (1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. augusta naredne godine.
- (2) Nastava u redovnoj, školi za učenike sa teškoćama u razvoju i paralelnoj osnovnoj školi izvodi se po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 35 nastavnih sedmica.
- (3) Nastava u završnom razredu škole, iz prethodnog stava ovog člana, traje 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 34 nastavne sedmice.
- (4) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti škole, utvrđenih godišnjim programom rada škole.
- (5) Na početku svakog polugodišta, nastava počinje intoniranjem himne Bosne i Hercegovine uz obavezno isticanje državnih simbola Bosne i Hercegovine.

Član 31.**(Nastava, nastavni sat i vannastavne aktivnosti)**

- (1) Nastava u prvom polugodištu počinje u pravilu, prvog radnog dana u septembru.

(2) Osnovna škola organizuje nastavni proces, u pravilu, u petodnevnoj radnoj sedmici.

(3) Nastavni sat u redovnoj i paralelnoj (muzičkoj, baletskoj) školi traje 45 minuta, a u školi za učenike sa teškoćama u razvoju u trajanju od 40 minuta.

(4) U prvom razredu redovne osnovne škole može se organizovati fleksibilno trajanje nastavnog sata unutar utvrđenog dnevnog vremenskog okvira.

(5) Broj sati u toku radne sedmice utvrđuje se nastavnim planom i okvirnim programom, s tim da u toku dana učenici nižih razreda ne mogu imati više od 6 sati dnevno, odnosno 26 sati sedmično, a od V do završnog razreda više od 7 sati redovne nastave dnevno, odnosno 32 sata sedmično.

(6) Ukoliko se vannastavne aktivnosti, zbog ograničenja prostornih kapaciteta škole, ili drugih objektivnih razloga ne mogu realizovati u petodnevnoj radnoj sedmici, iste se mogu realizovati jedne subote u mjesecu.

Član 32.**(Odmor za učenike u toku školske godine)**

(1) Zimski odmor za učenike osnovne škole traje tri sedmice, proljetni odmor jednu sedmicu, a ljetni odmor traje od završetka nastavne godine do početka nove školske godine.

(2) Zimski odmor koristi se nakon završetka prvog polugodišta, a proljetni odmor u pravilu posljednjih pet radnih dana u mjesecu martu.

(3) Za vrijeme trajanja proljetnog raspusta, škola može organizovati određene vannastavne sadržaje na prethodno usaglašene prijedloge sa Vijećem roditelja i Vijećem učenika, ukoliko se planiraju Godišnjim programom rada škole u daljem tekstu (*Godišnji program rada*).

(4) Završetak prvog polugodišta i trajanje zimskog odmora za učenike osnovnih škola na području Kantona je, u pravilu, istovremen i reguliše se kalendarom koji donosi Ministarstvo za svaku školsku godinu, na prijedlog Pedagoškog zavoda.

(5) Ministarstvo može odobriti, zavisno od klimatskih ili drugih uslova, produžetak zimskog odmora, a najduže jednu radnu sedmicu, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih sati predviđen nastavnim planom.

- (6) Osnovna škola će prilikom utvrđivanja rasporeda sati, a ne remeteći realizaciju Nastavnog plana i okvirnog programa i u skladu sa mogućnostima, uskladiti obavljanje neodložnih vjerskih obaveza učenika i nastavnika.
- (7) Osnovna škola može, radi obilježavanja vjerskih praznika, odrediti da se dio zimskog odmora za učenike koristi u toku prvog ili drugog polugodišta, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (4) Škola je dužna dostaviti Prijedlog Godišnjeg programa rada na pregled i davanje saglasnosti Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. septembra za tekuću školsku godinu.
- (5) Zvaničnu verziju Godišnjeg programa rada škola dostavlja Ministarstvu i Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. oktobra tekuće školske godine.
- (6) Izmjene i dopune u Godišnjem programu rada škole se dostavljaju Ministarstvu i Pedagoškom zavodu.

Član 33.

(Prekid odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Odgojno-obrazovni rad se ne smije prekidati u toku polugodišta, odnosno školske godine, izuzev po odluci Ministarstva, u slučaju elementarnih nepogoda, epidemije i drugih, posebno opravdanih razloga.
- (2) U slučaju prekida nastavnog procesa, zbog obustave rada ili štrajka, godišnji fond nastavnih sati, predviđen Nastavnim planom i okvirnim programom, mora biti nadoknađen prije završetka školske godine.
- (3) U interesu učenika, u završnom razredu osnovne škole, nastavni proces se ne može prekidati zbog obustave rada iz prethodnog stava.

Član 34.

(Ostvarenje godišnjeg fonda nastavnih sati)

- (1) Osnovna škola je dužna da u toku školske godine ostvari Nastavni plan i okvirni program, odnosno godišnji fond nastavnih sati.
- (2) Ako se utvrdi da osnovna škola nije ostvarila godišnji fond nastavnih sati, u okviru predviđenog broja nastavnih sedmica, mora produžiti nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih sati.

Član 35.

(Godišnji program rada škole)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi provodi se na osnovu Nastavnog plana i okvirnog programa i Godišnjeg programa rada škole.
- (2) Godišnji program rada škole utvrđuje se na osnovu jedinstvene metodologije koju donosi Pedagoški zavod.
- (3) Prijedlog Godišnjeg programa rada škole utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog direktora, a donosi školski odbor, najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu, uz prethodnu saglasnost Pedagoškog zavoda.

Član 36.

(Organizacija vannastavnih aktivnosti)

- (1) U osnovnoj školi organizuju se vannastavne aktivnosti učenika radi produbljivanja i razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, sticanja pozitivnih navika i vještina.
- (2) Zadaci i programski sadržaji vannastavnih aktivnosti utvrđuju se Godišnjim programom rada škole, a u skladu sa Pedagoškim standardima.
- (3) Vannastavne aktivnosti učenika ostvaruju se preko društava, sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika, a zasnivaju se na dobrovoljnosti učenika.
- (4) Učenička zadruga se može organizovati sa najmanje 30 učenika osnovne škole.
- (5) Sredstva Učeničke zadruge i sredstva ostvarena radom učenika ili školskih radionica, ne ulaze u ukupan prihod škole i na njih se ne plaća porez, utvrđen kantonalnim i drugim propisima.
- (6) U osnovnoj školi se formira Vijeće učenika i Vijeće roditelja s ciljem ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole, lokalnom zajednicom i nevladinim organizacijama.

- (7) Djelokrug rada vijeća regulisat će se Pravilnikom o radu vijeća.

Član 37.

(Izleti, posjete, ekskurzije, logorovanja, škole u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Izleti, posjete, ekskurzije, logorovanje, škole u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni

Godišnjim programom rada škole, organizuju se i izvode u okviru radnih dana.

- (2) Organizacija i izvođenje izvanškolskih aktivnosti iz stava (1) ovog člana bliže se utvrđuje posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 38.

(Osnivanje eksperimentalne škole)

- (1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada Ministarstvo može jednu ili više osnovnih škola proglasiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalnu školu.
- (2) Za eksperimentalnu školu može se odobriti odstupanje od odredbi ovog zakona u primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika časovima redovne nastave, načina ocjenjivanja, formiranja odjeljenja i realizacije Nastavnog plana i okvirnog programa.
- (3) Osnivanje i rad eksperimentalnih osnovnih škola i proglašavanje postojećih škola eksperimentalnim bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 39.

(Pedagoško-metodička praksa u osnovnoj školi)

- (1) Na prijedlog ustanove u kojoj se obrazuju nastavnici i stručni saradnici, Ministarstvo, u mjestu te ustanove, određuje osnovne škole za izvođenje pedagoško-metodičke prakse studenata.
- (2) Za obavljanje pedagoško-metodičke prakse mogu se odrediti i druge škole na području Kantona, ako se za to ukaže potreba.
- (3) Uslovi za obavljanje pedagoško-metodičke prakse, iz stava (1) i (2) ovog člana, utvrđuju se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 40.

(Udžbenici i nastavna sredstva u osnovnoj školi)

- (1) U nastavnom procesu osnovne škole koriste se školski udžbenici i nastavna sredstva koje odobrava Ministarstvo.
- (2) Privatne osnovne škole su dužne pribaviti saglasnost Ministarstva za primjenu udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava, najkasnije do 15. augusta tekuće školske godine, kako bi se isti uvrstili na spisak

odobrenih udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava, koji će se primjenjivati na području Zeničko-dobojskog kantona.

- (3) Ministarstvo je dužno osnovnim školama dostaviti odluku i spisak odobrenih udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava najkasnije do početka školske godine.

Član 41.

(Pravila škole i Pravilnik o kućnom redu sa etičkim kodeksom)

- (1) Osnovna škola ima Pravila i druga akta u skladu sa zakonskim propisima koja usvaja školski odbor na prijedlog direktora.
- (2) Pravila škole sadrže, naročito: naziv i sjedište škole, podatke o osnivaču, obaveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, podatke o organu upravljanja (broj članova, način izbora, nadležnost), podatke o organu rukovođenja (izbor, prava i obaveze), odredbe koje se odnose na obaveze i radnu disciplinu uposlenika i povredu radne odgovornosti, podatke o načinu sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, popis obaveznih akata škole.
- (3) Pravilima osnovne škole uređuju se pitanja koja se odnose i na:
- a) način ostvarivanja javnosti rada škole;
 - b) utvrđivanje vrste, oblika i organizacije odgojno-obrazovnog rada;
 - c) način školovanja učenika sa posebnim obrazovnim potrebama;
 - d) utvrđivanje oblika i načina obrazovanja odraslih;
 - e) uslove konkursa za prijem nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;
 - f) način donošenja Pravilnika o kućnom redu sa etičkim kodeksom;
 - g) način ostvarivanja saradnje sa roditeljima učenika;
 - h) postupak i usklađivanje specifičnih sadržaja u okviru Nastavnog plana i okvirnog programa;
 - i) postupak stručnog usavršavanja nastavnika;
 - j) praćenje i vrednovanje rada nastavnika i postupak izbora u zvanja;
 - k) izrečene odgojno-disciplinske mjere, odnosno utvrđivanje žalbenog postupka roditelja učenika prilikom izrečenih odgojno-disciplinskih mjera;

- l) uređenje drugih pitanja i drugih akata u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Pravilnik o kućnom redu sa etičkim kodeksom, na prijedlog direktora, uz prethodne konsultacije sa nastavničkim vijećem, vijećem učenika i vijećem roditelja, usvaja školski odbor.
- (3) Od obaveze upisa u redovnu osnovnu školu može se privremeno osloboditi školski obveznik, na osnovu pismenog zahtjeva roditelja i mišljenja školske komisije, ukoliko je to u interesu djeteta.
- (4) Postupak upisa djece u redovnu osnovnu školu bliže se reguliše posebnim pravilnikom kojeg donosi Pedagoški zavod.

POGLAVLJE I. UČENICI

Član 42.

(Upis učenika u osnovnu školu)

- (1) Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u mjesecu maju, na osnovu spiska školskih obveznika, koji školi dostavlja nadležni organ općine/grada i sljedećih dokumenata: izvoda iz matične knjige rođenih, ljekarskog uvjerenja, uvjerenja o pohađanju/uvjerenja o završenom Programu obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja u godini pred polazak u osnovnu školu ili uvjerenja o pohađanju/uvjerenja o završenom Cjelovitom razvojnom programu za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu i potvrdu o prebivalištu (CIPS).
- (2) Upis u specijalnu osnovnu školu vrši se od mjeseca maja, a završava se do kraja septembra, na osnovu nalaza, mišljenja i rješenja Komisije za otkrivanje, ocjenjivanje sposobnosti, razvrstavanje i evidenciju djece i mladih ometene u psihičkom ili fizičkom rastu i razvoju koje donosi služba socijalne zaštite u općini/gradu.
- (3) Upis u paralelnu osnovnu školu vrši se od mjeseca juna do kraja augusta.
- (4) Upis odraslih u redovnu osnovnu školu vrši se najkasnije deset dana prije početka nastave za odrasle.
- (5) Za upis školskih obveznika, redovno pohađanje nastave i uredno izvršavanje obaveza učenika prema školi odgovorni su roditelji.

Član 43.

(Komisija za upis učenika u redovnu osnovnu školu)

- (1) Upis djece u redovnu osnovnu školu obavlja školska komisija koju sačinjavaju pedagog ili psiholog i dva nastavnika razredne nastave.
- (2) Komisiju iz prethodnog stava imenuje nastavničko vijeće škole.

Član 44.

(Upis u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju)

U osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju može se izuzetno upisati i školski obveznik sa navršениh devet godina života, na osnovu mišljenja komisije, iz člana 42. stav (2) ovog zakona.

Član 45.

(Izveštaj o upisu školskih obveznika)

- (1) Redovna osnovna škola dužna je da obavi upis školskih obveznika sa određenog školskog područja i da Ministarstvu podnese izvještaj do 30. juna tekuće godine.
- (2) Redovna osnovna škola, podnosi Ministarstvu izvještaj o upisu odraslih, najkasnije deset dana nakon početka nastave.
- (3) Paralelna muzička i baletska škola dužna je da izvještaj o upisu podnese Ministarstvu do 31. augusta tekuće školske godine.

Član 46.

(Prelaz iz redovne u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju i obrnuto)

- (1) Kada tokom školovanja u razvoju učenika nastupe promjene koje zahtijevaju prelazak iz osnovne škole za djecu sa teškoćama u razvoju u redovnu ili iz redovne u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju, škola će uputiti učenika, u toj školskoj godini, Komisiji iz člana 42. stav (2) ovog zakona.
- (2) Na osnovu nalaza, mišljenja i rješenja Komisije iz prethodnog stava ovog člana, učenik se upisuje u odgovarajuću osnovnu školu.

Član 47.

(Učenička knjižica)

- (1) Osnovna škola upisanim učenicima na početku obrazovanja izdaje učeničku knjižicu.

- (2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se dokazuje status učenika osnovne škole.
- (3) Obrazac učeničke knjižice reguliše se Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi koji donosi Ministarstvo.

Član 48.

(Upis u drugu školu zbog promjene mjesta stanovanja)

- (1) Kada dijete promijeni mjesto stanovanja i više ne može pohađati školu u kojoj je registrovano, onda škola u upisno-gravitacionom području u kojem dijete tada stanuje upisuje to dijete kao učenika.
- (2) Kada učenik prelazi iz jedne škole u drugu, odredbe u vezi s registrowanjem učenika, primjenjuju se i na tu drugu školu.
- (3) Prelazak učenika iz jedne osnovne škole u drugu vrši se na osnovu pisanog akta-prevodnice, koja se dostavlja službenim putem.
- (4) Učenik koji se obrazovao u drugom kantonu, odnosno entitetu, upisuje se i nastavlja obrazovanje pod istim uslovima kao i učenik koji se obrazovao u Kantonu.
- (5) U spornim slučajevima o načinu upisa i nastavljanja obrazovanja odlučuje Ministarstvo.
- (6) Učenik koji se obrazovao u inostranstvu uslovno se upisuje dok se u Ministarstvu ne izvrši nostrifikacija, odnosno ekvivalentno prevođenje dokumenata o njegovom obrazovanju.
- (7) Nostrifikacija i ekvivalentno prevođenje svjedodžbi i diploma se vrši na osnovu pravilnika koje donosi Ministarstvo.

Član 49.

(Polaganje razrednog ispita)

- (1) Kada učenik nije pohađao nastavu u drugom polugodištu tekuće školske godine, zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga, a da taj vremenski period nije duži od polovine ukupnog nastavnog vremena u drugom polugodištu, može steći osnovno obrazovanje bez polaganja razrednog ispita.
- (2) Kada učenik nije u cjelosti pohađao nastavu u drugom polugodištu tekuće školske godine, zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga, odnosno ako je vremenski period odsustva duži od polovine ukupnog nastavnog vremena u drugom polugodištu, učenik može drugim

oblikom nastavnog rada nadoknaditi izgubljeno vrijeme i polaganjem razrednog ispita steći osnovno obrazovanje u redovnom roku.

- (3) Polaganjem ispita osnovno obrazovanje mogu steći i odrasli, a u slučaju nepravilno provedenih ispita, nastavničko vijeće može ispit poništiti.
- (4) Organizacija, način polaganja i poništavanja ispita bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 50.

(Ocjenjivanje učenika)

- (1) Ocjenjivanje u osnovnoj školi je javno, kontinuirano, opisno i brojčano.
- (2) Brojčane ocjene iz predmeta su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1) i počinju se primjenjivati od II razreda.
- (3) Ocjenjivanje u I razredu je opisno, na osnovu definisanih ishoda učenja i pripadajućih pokazatelja po nastavnim predmetima iz Nastavnog plana i okvirnog programa za prvi razred, te nivoa učeničkih postignuća: iznad standarda (izuzetno uspješno), standardni nivo (uspješno), približno standardu (zadovoljava) i ispod standarda (nezadovoljava).
- (4) Ocjenjivanje od II do IX razreda je brojčano.
- (5) Ocjenjivanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama u redovnim i osnovnim školama za djecu sa teškoćama u razvoju, iskazuje se brojčanom ocjenom uz opis postignuća po individualnim prilagođenim programima, osim u prvom razredu gdje se ocjenjivanje iskazuje samo opisno.
- (6) Ocjenjivanje učenika u paralelnoj osnovnoj školi (muzičkoj i baletskoj školi), u kontekstu realizacije ciljeva i zadataka definisanih Nastavnim planom i okvirnim programom iskazuje se brojčano.
- (7) Praćenje napredovanja, vrednovanje i ocjenjivanje učenika u osnovnoj školi bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 51.

(Opći uspjeh i zaključivanje ocjena)

- (1) Opći uspjeh učenika i rezultati praćenja napredovanja učenika iz nastavnih predmeta u redovnoj osnovnoj školi svode se na kraju svakog polugodišta, počevši od drugog razreda.

- (2) Opći uspjeh učenika prvog razreda redovne osnovne škole ne utvrđuje se na kraju prvog polugodišta.
- (3) Opći uspjeh učenika u paralelnoj muzičkoj i baletskoj osnovnoj školi utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta, počevši od prvog razreda.
- (4) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključnih ocjena iz predmeta.
- (5) Zaključne, opisne ili brojčane ocjene u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave.
- (6) Zaključne ocjene u predmetnoj nastavi utvrđuje odjeljsko vijeće, a na prijedlog predmetnog nastavnika.
- (7) Zaključne ocjene na kraju drugog polugodišta u muzičkoj školi utvrđuje komisija koju formira nastavničko vijeće.
- (8) Nastavničko vijeće osnovne škole na kraju svakog polugodišta analizira rad i rezultate rada odjeljenja, odjeljskih vijeća i nastavnika, te usvaja izvještaj o uspjehu učenika.

Član 52.

(Utvrđivanje općeg uspjeha učenika)

- (1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.
- (2) Učenik je završio razred sa uspjehom:
 - a) odličan (5), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
 - b) vrlo dobar (4), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50;
 - c) dobar (3), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50;
 - d) dovoljan (2), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,00.
- (3) Pored općeg uspjeha sa srednjom ocjenom u svjedodžbama i drugim dokumentima o postignutom uspjehu upisuje se brojčana ocjena zaokružena na dvije decimalne.
- (4) Učenik koji na kraju školske godine ima jednu ili više nedovoljnih ocjena utvrđuje se opći uspjeh nedovoljan (1).
- (5) Opći uspjeh učenika utvrđuje se izvođenjem aritmetičke sredine uspjeha iz svih nastavnih predmeta.

- (6) Ukupni opći uspjeh učenika od II do IX razreda po odjeljenjima, razredima i na nivou škole utvrđuje se na osnovu prosjeka brojčanih ocjena iz svih nastavnih predmeta.
- (7) Svake školske godine škola bira učenika generacije.
- (8) Učenik generacije se bira iz završnog razreda.
- (9) Pravilnik o izboru učenika generacije donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Član 53.

(Popravni ispit, prevođenje u viši razred i ponavljanje razreda)

- (1) Učenik od VI do VIII razreda koji na kraju drugog polugodišta ima jednu ili dvije nedovoljne ocjene upućuje se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku, a učenik IX razreda upućuje se na popravni ispit u junskom ispitnom roku.
- (2) Učenici I razreda čija postignuća na osnovu opisnog ocjenjivanja na kraju nastavne godine nisu zadovoljavajuća, odnosno učenici II i III razreda koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevode se u naredni razred.
- (3) Učenik IV i V razreda koji na kraju drugog polugodišta ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) prevodi se u naredni razred.
- (4) Učenik iz stava (2) i (3) ovog člana, koji po treći put stekne uslov za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao.
- (5) Učenik koji na kraju drugog polugodišta ima tri i više nedovoljnih ocjena i učenik koji ne položi popravni ispit upućuje se da ponovi razred.
- (6) Učenik devetog razreda koji ima jednu ili dvije nedovoljne zaključne brojčane ocjene ili ne položi popravni ispit, odnosno ne pristupi popravnom ispitu, ne ponavlja razred već završava započeto obrazovanje u istoj školi polaganjem ispita iz predmeta iz kojeg ima nedovoljnu ocjenu, u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih.
- (7) Učenik devetog razreda koji ima više od dvije nedovoljne zaključne brojčane ocjene ne ponavlja razred, već završava započeto obrazovanje u istoj školi polaganjem ispita iz predmeta iz kojeg ima nedovoljnu ocjenu, u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih.
- (8) Učenici u paralelnoj muzičkoj školi koji na kraju drugog polugodišta imaju nedovoljnu ocjenu iz

glavnog predmeta (instrumenta) ne mogu nastaviti dalje školovanje u školi, a učenici koji na kraju drugog polugodišta imaju nedovoljnu ocjenu iz predmeta solfeggio i skupno muziciranje će biti upućeni na popravni ispit.

(9) Učenik koji je upućen da ponovi razred može zadržati status učenika u redovnoj osnovnoj školi do navršene 17. godine života (u osnovnoj školi za djecu sa teškoćama u razvoju do navršene 21. godine), a u slučaju neprimjerenog odnosa prema učenju, nastavnicima i drugim učenicima, te školskoj imovini, može, po odluci nastavničkog vijeća, izgubiti status učenika redovne osnovne škole kada navršši 15 godina života, a u osnovnoj školi za djecu sa teškoćama u razvoju kada navršši 17 godina.

(10) Ako učenik iz prethodnog stava navršava 15 godina u toku školske godine, u toj godini ne može izgubiti status učenika.

(11) Organizacija i način polaganja popravnih ispita bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 54.

(Prigovor roditelja na ocjene)

(1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na utvrđenu ocjenu ili opći uspjeh, na kraju nastavne godine, odnosno na kraju školske godine.

(2) Prigovor se podnosi Nastavničkom vijeću škole u roku od tri dana od dana saopštenja uspjeha učenika.

(3) Nastavničko vijeće u roku od tri dana odlučuje o prigovoru iz prethodnog stava.

(4) Kada nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovat će komisiju koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana.

(5) Ocjena komisije je konačna.

(6) Prigovorom se može tražiti izuzeće predmetnog nastavnika u radu komisije.

Član 55.

(Završavanje dva razreda u toku školske godine)

Učenik koji pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh može u toku jedne školske godine završiti dva razreda u istom obrazovnom ciklusu, pod uslovom i na način utvrđen pravilima škole.

Član 56.

(Ocjenjivanje vladanja učenika)

(1) U osnovnoj školi se ocjenjuje i vladanje učenika.

(2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.

(3) Ocjenu iz vladanja u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave, a u predmetnoj nastavi, odjeljensko vijeće na prijedlog razrednika.

Član 57.

(Svjedodžbe i druga dokumenta o postignutom uspjehu)

(1) O završenom osnovnom obrazovanju, po odgovarajućem Nastavnom planu i okvirnom programu za određeni tip osnovne škole, učeniku se izdaje svjedodžba.

(2) Uz svjedodžbu škola daje, na zahtjev roditelja ili učenika, uvjerenje o postignutom uspjehu u nižim razredima, te druga javna dokumenta za čije izdavanje je škola nadležna.

(3) Učenik koji se obrazovao po individualnom prilagođenom programu uz svjedodžbu će dobiti dokument sa opisom njegovih individualnih postignuća.

Član 58.

(Posebna diploma o postignutim rezultatima)

(1) Učeniku završnog razreda osnovne škole koji u toku školovanja postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i ima primjerno vladanje, izdaje se, pored svjedodžbe o završenom osnovnom obrazovanju, u znak priznanja i posebna diploma o postignutim rezultatima.

(2) Obrazac posebne diplome iz prethodnog stava donosi Ministarstvo.

Član 59.

(Dodjeljivanje pohvala i nagrada učenicima)

Radi podsticanja na što kvalitetniji uspjeh, učeniku koji postiže naročite rezultate u odgojno-obrazovnom procesu i drugim aktivnostima u osnovnoj školi mogu se dodjeljivati pohvale i nagrade, pod uslovima i na način utvrđen pravilima osnovne škole.

Član 60.
(Izricanje odgojno-disciplinskih mjera)

- (1) Učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, vannastavnim aktivnostima, te školskoj imovini mogu se izreći odgojno-disciplinske mjere.
- (2) Odgojno-disciplinske mjere su:
 - a) ukor razrednika,
 - b) ukor odjeljenskog vijeća,
 - c) ukor direktora,
 - d) ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole,
 - e) premještaj učenika u drugu najbližu osnovnu školu uz obrazloženo mišljenje Pedagoškog zavoda, a na osnovu prethodno dostavljene cjelokupne pedagoške dokumentacije za tog učenika.
- (3) Roditelj učenika ima pravo prigovora na odgojno-disciplinsku mjeru nastavnikom vijeću, a za mjeru ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole žalba se upućuje školskom odboru, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja.
- (4) Roditelji učenika kome je izrečen ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole dužni su dijete odvesti na psihološku procjenu sposobnosti u nadležnu zdravstvenu i socijalnu instituciju, s ciljem provođenja produženog pedagoško-psihološkog tretmana i korekcije neprihvatljivih oblika ponašanja, te školi dostaviti nalaz, mišljenje i preporuku stručnjaka koji je izvršio psihološku procjenu.
- (5) Izrečene odgojno-disciplinske mjere povlače snižavanje ocjena iz vladanja.
- (6) Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se, u toku školske godine, ublažiti ili ukinuti.
- (7) Bliže odredbe o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, dužini izrečene odgojno-disciplinske mjere, njenom ublažavanju i ukidanju, posljedičnom odnosu na ocjenu iz vladanja učenika, te naknadu počinjene materijalne štete utvrđuje se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 61.
(Vijeće učenika)

- (1) Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju Vijeće učenika, čija je funkcija da: promovira interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se škola nalazi, dostavlja stavove učenika školskom odboru škole, podstiče angažman učenika u radu škole, informiše školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, daju svoj doprinos o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (2) Bliže odredbe o obrazovanju i radu Vijeća učenika iz prethodnog stava, kao i o drugim pravima i obavezama učenika u odgojno-obrazovnom radu, određuju se pravilima škole.

Član 62.
(Prava, dužnosti i odgovornosti učenika)

Osnovna škola je obavezna da, na početku školske godine, upozna učenike sa njihovim pravima, odnosno dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i Pravilima škole.

Član 63.
(Evidencija i dokumentacija u osnovnoj školi)

- (1) Osnovna škola vodi evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnoj djelatnosti: matičnu knjigu, odjeljenske knjige, registre i sl.
- (2) Podaci u matičnoj knjizi su trajne vrijednosti.
- (3) Svjedodžbe i diplome o završenom obrazovanju, stečene po važećim nastavnim planovima i okvirnim programima i izdate od verifikovanih obrazovnih ustanova, imaju jednak status na cijelom području Kantona.
- (4) Vrijeme obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu, koje nije okončano dodjelom svjedodžbe ili diplome, priznaje se bez uslovljavanja za nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu na području Kantona.
- (5) Učeniku koji prelazi iz jednog obrazovnog programa u drugi, u okviru osnovnog obrazovanja, vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu priznaje se za nastavak obrazovanja na području Kantona u skladu s Nastavnim planom i okvirnim programom i drugim uslovima utvrđenim važećim propisima.

- (6) Sadržaj svjedodžbe, uvjerenja, učeničke knjižice i način vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi, bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE II. PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 64.

(Prava i obaveze roditelja)

- (1) Roditelji su odgajatelji svoje djece.
- (2) Roditelji imaju pravo i obavezu starati se o odgoju i obrazovanju svoje djece.
- (3) Pravo je roditelja da, u skladu s njihovim interesima, odaberu obrazovanje koje će njihova djeca sticati, pod uslovom da se takvim izborom ostvaruju odgovarajuće obrazovne potrebe djeteta.
- (4) Roditelji imaju pravo obrazovati djecu u javnoj ili privatnoj školi.
- (5) Privatne škole, u pogledu uslova i procedura, osiguravaju jednake mogućnosti za upis svim učenicima.
- (6) U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.
- (7) Svoje pravo na izbor obrazovanja djece roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promovira predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi kao i na način protivan ovom zakonu.
- (8) Roditelj je, prema zahtjevu i uputstvu škole, obavezan da dijete odvede na dodatne opservacije stručnim licima u nadležnu zdravstvenu i socijalnu instituciju.
- (9) Roditelji koji na inicijativu škole ne odvedu dijete u odgovarajuću ustanovu na dodatne opservacije stručnjacima, podliježu prekršajnoj odgovornosti.

Član 65.

(Obaveza upisa i pohađanja škole)

- (1) Roditelji su obavezni svojoj djeci osigurati redovno pohađanje škole tokom perioda obaveznog školovanja.
- (2) U slučaju nemara i neodgovornog odnosa prema ovoj obavezi roditelji podliježu prekršajnoj odgovornosti.

- (3) Pravo i obaveza roditelja je redovno informisanje, konsultovanje i praćenje odgojno-obrazovnog napretka svoje djece.

- (4) Roditelji imaju pravo i obavezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima i putem svojih asocijacija, učestvovati u odlučivanju o pitanjima od značaja za rad škole i funkcionisanje odgojno-obrazovnog procesa uopće.

- (5) Roditelj, u interesu svoje djece, ima pravo prigovora na odgojno-disciplinsku mjeru u roku od (8) dana, od dana izricanja.

Član 66.

(Osnivanje i obaveze Vijeća roditelja)

- (1) Roditelji učenika imaju pravo, a škola obavezu pomoći roditeljima, da osnuju Vijeće roditelja.
- (2) Način i procedura osnivanja i rada Vijeća roditelja uređuje se općim aktima škole.
- (3) Vijeće roditelja promoviše interese škole u zajednici na čijem području se škola nalazi, predstavlja stavove roditelja školskom odboru, podstiče angažman roditelja u radu škole, informiše školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom, učestvuje u izradi i realizaciji projekata kojima se potiče i unapređuje odgojno-obrazovni rad u školi.

POGLAVLJE III. NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI, SARADNICI I OSTALI RADNICI U ŠKOLI

Član 67.

(Poslovi nastavnika i stručnih saradnika i saradnika)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici, stručni saradnici i saradnici.
- (2) Primarni zadatak nastavnika i stručnih saradnika u školi je odgoj i obrazovanje učenika u skladu sa pedagoškim, didaktičkim i metodičkim kriterijima, u okviru utvrđenog Nastavnog plana i okvirnog programa, uvažavajući funkcionalnu kreativnost pedagoškog rada, principe demokratičnosti i ljudskih prava.
- (3) Lica iz stava (1) ovog člana obavljaju sljedeće poslove:
 - a) ostvaruju ciljeve i zadatke obrazovanja i odgoja utvrđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima;

- b) realizuju Nastavni plan i okvirni program u okviru 40-časovne radne sedmice i godišnjeg programa rada škole;
 - c) izrađuju i realizuju individualne prilagođene programe uz pomoć stručnih saradnika;
 - d) prate i vrednuju uspjeh u učenju i vladanju učenika;
 - e) vode evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnom radu;
 - f) sarađuju sa organom rukovođenja i organom upravljanja škole, roditeljima učenika i međusobno u domenu unapređenja odgoja i obrazovanja;
 - g) učestvuju u radu stručnih organa škole radi unapređivanja djelatnosti rada škole;
 - h) izvršavaju i druge obaveze po nalogu direktora škole koje proizlaze iz općih akata škole i godišnjeg programa rada škole.
- (4) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici dužni su da preduzimaju mjere radi zaštite prava djeteta, te da o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djetetom, odmah obavijeste direktora, pedagoga, roditelje i nadležnu službu socijalne zaštite.

Član 68.

(Uslovi za zasnivanje radnog odnosa nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)

- (1) Poslove nastavnika i stručnog saradnika i saradnika može obavljati lice koje osim uslova utvrđenih zakonom, ispunjava i sljedeće uslove:
- a) ima nivo obrazovanja u skladu sa Nastavnim planom i okvirnim programom, odnosno Pedagoškim standardima za osnovnu školu;
 - b) ima položen stručni ispit za samostalan odgojno-obrazovni rad;
 - c) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova nastavnika ili stručnog saradnika.
- (2) Na nastavnika, odnosno stručnog saradnika koji se prima u radni odnos na određeno vrijeme, odnosno u svojstvu pripravnika, ne odnosi se traženi uslov iz stava (1) tačka b), ovog člana.
- (3) Diplome izdate u Bosni i Hercegovini, kao i diplome izdate u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine sa istim stepenom i vrstom školske spreme koja se traži za nastavnike i stručne saradnike škole, imaju jednaku vrijednost, a na osnovu Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 23/04.).

- (4) Za dokazivanje ispunjavanja uslova iz stava (1) tačka c) ovog člana, priznaje se samo ljekarsko uvjerenje koje izdaje ovlaštena zdravstvena ustanova.
- (5) Poslove nastavnika u osnovnoj školi na neodređeno radno vrijeme može obavljati osoba koja ima školsku spremu definisanu nastavnim planom i okvirnim programom i položen stručni ispit za nastavnika.
- (6) Poslove stručnog saradnika u osnovnoj školi na neodređeno radno vrijeme može obavljati osoba koja ima školsku spremu definisanu Pedagoškim standardima i položen stručni ispit za stručnog saradnika.

Član 69.

(Profil i stručna sprema nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)

- (1) Nastavnim planom i okvirnim programom, u zavisnosti od vrste škole, utvrđuje se profil i stručna sprema nastavnika.
- (2) Nastavnik razredne i predmetne nastave koji izvodi nastavu od I do IX razreda, mora imati višu ili visoku stručnu spremu nastavničkog smjera, odnosno završeno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja sa najmanje 180 ECTS bodova.
- (3) U spornim slučajevima o stručnoj spremi iz stavova (1) i (2), ovog člana odlučuje Ministarstvo.

Član 70.

(Stručni saradnici i saradnici)

- (1) Pedagoške, psihološke, andragoške, socijalne, zdravstvene, bibliotekarske i druge stručne poslove u školi obavljaju stručni saradnici i saradnici sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima, kao i položenim stručnim ispitom.
- (2) Specifične oblike rada u školi namijenjene za djecu sa teškoćama u razvoju obavljaju stručni saradnici i saradnici sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

Član 71.

(Ostali radnici u školi)

- (1) Administrativno-fnansijske, analitičke, normativno-pravne, personalne, statističke i druge poslove, obavljaju administrativno-fnansijski radnici i sekretari sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenom Pedagoškim standardima.

- (2) Pomoćno-tehničke i druge poslove obavlja pomoćno-tehničko osoblje sa završenim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima.

Član 72. **(Zapošljavanje u osnovnoj školi)**

- (1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna u skladu sa Nastavnim planom i okvirnim programom, odnosno Pedagoškim standardima, dostaviti Ministarstvu podatke o potrebama za popunom upražnjenih radnih mjesta.
- (2) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona dužna je vršiti prijem nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika u školi na osnovu javnog konkursa/oglasa, koji raspisuje školski odbor osnovne škole, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i u skladu sa Okvirnim Programom zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška zaposlenika u osnovnim i srednjim školama, kao i Kriterija o načinu bodovanja kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima na području Zeničko-dobojskog kantona, koje donosi Ministarstvo.
- (3) Konkurs se raspisuje najmanje dva puta u toku školske godine i to prije početka školske godine i prije početka drugog polugodišta i objavljuje u jednom dnevnom ili sedmičnom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.
- (4) Ostali radnici primaju se u radni odnos putem javnog oglasa koji se objavljuje u jednom dnevnom ili sedmičnom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.
- (5) Izuzetno, radi obezbjeđenja stručne zastupljenosti nastave, odnosno nesmetanog odvijanja odgojno-obrazovnog procesa, a do okončanja postupka po raspisanom konkursu/oglasu, direktor škole može, bez konkursa/oglasa, primiti u radni odnos na određeno vrijeme lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom, na period ne duži od 60 dana.
- (6) Izuzetno, ako se po okončanju konkursa ne bude moglo izabrati stručno lice, direktor škole može angažovati lice na poslove instruktivne nastave.
- (7) Angažovanje lica iz stava (6) ovog člana se vrši u svojstvu radnika na određeno vrijeme, odnosno na period do kraja polugodišta, u skladu sa posebnim uputstvom koje donosi Ministarstvo.

- (8) Radno-pravni status radnika škole čiji je osnivač Skupština Kantona, koji je ostao djelimično ili u cjelosti bez poslova i radnih zadataka u školi, rješava se u skladu sa ovim zakonom i Okvirnim programom zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u školama na području Zeničko-dobojskog kantona.

- (9) Škola čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice vrši prijem radnika na osnovu konkursa/oglasa, u skladu sa uslovima, kriterijima i postupkom utvrđenim općim aktima škole.
- (10) Propisom koji donosi Ministarstvo, uz prethodna usaglašavanja sa ovlaštenim predstavnicima obrazovnog sindikata, uređuju se uslovi, kriteriji i postupak zapošljavanja u školama čiji je osnivač Skupština Kantona.

Član 73. **(Zbrinjavanje tehnološkog viška)**

- (1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna u skladu sa Pedagoškim standardima dostaviti Ministarstvu podatke o radnicima škole za čijim je radom djelimično ili u cjelosti prestala potreba na nivou škole.
- (2) Škole su dužne, prije raspisivanja konkursa/oglasa, napraviti listu nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika koji su utvrđeni kao tehnološki višak, prema Okvirnom programu zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u osnovnim školama na području Zeničko-dobojskog kantona.

Član 74. **(Ljekarski i sistematski pregled radnika)**

- (1) Svi radnici u osnovnoj školi moraju biti ljekarski pregledani do početka nastave za tu školsku godinu, a troškovi sistematskog pregleda padaju na teret osnivača.
- (2) Lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti, ili je, prema nalazu stručnog ljekara, postalo ovisnik, ne može raditi u osnovnoj školi.
- (3) Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik ili drugi radnik škole obolio od zarazne bolesti, ili ima ozbiljne psihičke poremećaje, utvrđene od strane ovlaštene zdravstvene ustanove, bit će oslobođen od izvođenja nastave i neposrednog kontakta sa učenicima do izlječenja.

- (4) Podaci o zdravstvenom stanju radnika se moraju koristiti u skladu sa važećim propisima zaštite ličnih podataka.
- (5) Bliže odredbe iz ovog člana regulisat će se Pravilima škole.

Član 75.

(Upućivanje radnika na ocjenu radne sposobnosti)

- (1) U slučaju osnovane sumnje da je radniku škole psihičko ili fizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, na osnovu mišljenja i prijedloga nastavničkog vijeća, Pedagoškog zavoda, koji vrši pedagoško-stručni nadzor, i Inspekcije za oblast obrazovanja, direktor škole donosi odluku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti.
- (2) Na odluku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti nezadovoljni radnik ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru.
- (3) Odluka školskog odbora na podnesenu žalbu je konačna.
- (4) Radnik čija je žalba odbačena ili odbijena, obavezan je na osnovu konačne odluke školskog odbora podvrgnuti se ocjeni radne sposobnosti.
- (5) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti padaju na teret škole.
- (6) Radnik škole koji odbije izvršiti odluku iz stava (4) ovog člana, čini povredu radne dužnosti.
- (7) Ako se ocjenom radne sposobnosti od strane ovlaštene ustanove utvrdi da nastavnik ili stručni saradnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obaveze u odgojno-obrazovnom radu ili da drugi radnici ne mogu obavljati poslove na koje su raspoređeni zbog trajno narušenog psihičkog ili fizičkog zdravlja, ponudit će im se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uslovi.
- (8) Radnik iz prethodnog stava ima pravo na obeštećenje u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Član 76.

(Podobnost za rad sa djecom)

- (1) Za rad sa djecom osnovnoškolskog uzrasta nepodoban je radnik škole koji je pravosnažnom presudom osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo protiv ustavnog poretka, protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv života i tijela, protiv imovine, protiv dostojanja

lica i morala, protiv braka i porodice, protiv službene i druge odgovorne dužnosti, kao i drugih krivičnih djela koji zbog svoje prirode ne dozvoljavaju rad sa djecom – učenicima, odnosno rad u školi, osim ako je nastupila rehabilitacija po posebnom zakonu.

- (2) Licu iz stava (1) ovog člana, koje je pravosnažnom presudom osuđeno na izdržavanje kazne zatvora u trajanju od najmanje tri mjeseca, otkazat će se ugovor o radu bez obaveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

Član 77.

(Privremena suspenzija radnika)

- (1) Radnik škole privremeno se suspenduje sa poslova i radnih zadataka koje vrši ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za djela iz člana 76. stav (1) ovog zakona, do okončanja krivičnog postupka.
- (2) Radnik škole može se privremeno suspendovati ako postoje osnovi sumnje da je učinio krivično djelo iz člana 76. stav (1) ovog zakona, ili je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti, do okončanja istražnog, odnosno disciplinskog postupka.
- (3) Odluku o privremenoj suspenziji donosi direktor škole u skladu sa Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.
- (4) Tokom suspenzije radnik ima pravo na iznos plate u skladu sa propisima.
- (5) Radniku pripada razlika između primljene plaće i plaće koju bi ostvario da nije suspendovan kao i druga prava iz radnog odnosa koja nije ostvario zbog suspenzije u slučaju:
 - a) da mu ne bude izrečena disciplinska mjera zbog povrede radne dužnosti,
 - b) da je na osnovu pravosnažne sudske odluke krivični postupak protiv njega obustavljen ili je oslobođen optužbe ili je optužba odbijena, ali ne zbog nenadležnosti.
- (6) Postupak utvrđivanja povrede radne dužnosti zaposlenih u školi obavezno će se regulisati Pravilnikom o radu škole.

Član 78.

(Raspored radnog vremena)

- (1) Pravilnikom o radu osnovne škole i godišnjim programom rada škole utvrđuje se raspored radnog vremena nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i

ostalih radnika u okviru 40-časovne radne sedmice i korištenje godišnjeg odmora, u skladu sa Pedagoškim standardima.

- (2) Norme sati nastavnika utvrđuju se Pedagoškim standardima.

Član 79.

(Broj časova neposrednog odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima.
- (2) Neposredni odgojno-obrazovni rad podrazumijeva časove redovne, izborne, dopunske, dodatne i instruktivne nastave, vrijeme za pregled pismenih zadaća, razredništvo, čas odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti.
- (3) Izuzetno, ukoliko se po okončanju konkursne procedure, nastava nije mogla stručno zastupiti, niti se moglo angažovati lice na poslove instruktivne nastave, nastavnik može, po nalogu direktora, raditi više od nastavne norme utvrđene Pedagoškim standardima do pet nastavnih časova sedmično.
- (4) Rad iz stava (3) ovog člana se smatra prekovremenim radom.

Član 80.

(Godišnji odmor)

- (1) Nastavnici koriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta učenika, koji traje 30 radnih dana, a ostali radnici u skladu sa Pravilnikom o radu škole i Zakonom o radu.
- (2) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici koji zbog bolovanja i drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta, mogu koristiti godišnji odmor shodno Zakonu o radu.

Član 81.

(Prava i obaveze nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)

- (1) Pravo i obaveza nastavnika, stručnih saradnika i saradnika je da organizuju i obavljaju neposredan odgojno-obrazovni rad, prate, podstiču i pomažu razvoj učenika, stalno se stručno usavršavaju i izvršavaju druge zadatke, utvrđene ovim zakonom i aktima škole.
- (2) Stručnu pomoć nastavnicima, stručnim saradnicima i saradnicima pruža Pedagoški zavod kroz savjetodavno-instruktivni rad.

- (3) Ako radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme u školi na području Zeničko-dobojskog kantona, na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata.

Član 82.

(Pripravnik)

- (1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u zanimanju za koje se obrazovalo radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- (2) Licu koje prvi put zasniva radni odnos na određeno vrijeme u zanimanju za koje se obrazovalo, za puno radno vrijeme pripada iznos plate pripadajućeg radnog mjesta, u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom za djelatnost osnovnog obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona, kao i druge naknade koje nemaju karakter plate.

Član 83.

(Lice na stručnom osposobljavanju u školi)

Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno zakonom, odnosno propisani uslov za obavljanje poslova određenog zanimanja, škola može lice koje završi obrazovanje, za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, u skladu sa zakonom.

Član 84.

(Osposobljavanje pripravnika za samostalan rad)

- (1) Nastavnik, stručni saradnik i saradnik koji prvi put zasniva radni odnos u statusu pripravnika ili lice koje je na stručnom osposobljavanju u školi, stiče pravo polaganja stručnog ispita po isteku pripravnčkog staža koji traje 9 mjeseci.
- (2) Program stažiranja pripravnika, polaganje stručnog ispita, sastav komisije pred kojom se polaže stručni ispit, školu u kojoj će se održati nastavni sat – praktični dio stručnog ispita, način polaganja i izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, zatim o oblicima, načinu i programu stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, kao i vođenje evidencije o položenim stručnim ispitima, bliže se uređuje Pravilnikom o polaganju stručnog ispita i kontinuiranom stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnoj školi koji donosi Ministarstvo.
- (3) Za osposobljavanje pripravnika za samostalan odgojno-obrazovni rad odgovorni su direktor škole i mentor.

Član 85.**(Verifikovanje nastave nastavnika, stručnog saradnika i saradnika)**

- (1) Verifikovanje nastave nastavnika, aktivnosti stručnog saradnika i saradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad vrši mentor.
- (2) Do momenta sticanja uslova za samostalan odgojno-obrazovni rad nastavnik, stručni saradnik i saradnik radi uz instrukcije i pod nadzorom mentora.

Član 86.**(Praćenje i vrednovanje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)**

- (1) Rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika prati se i vrednuje kontinuirano, a ocjena rada se utvrđuje jedanput u četiri godine.
- (2) Rezultati vrednovanja rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnoj školi omogućavaju sticanje zvanja pod odgovarajućim uslovima.
- (3) Postupak praćenja rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnoj školi, vrednovanja rada, te sticanja zvanja na osnovu vrednovanja i vođenje dokumentacije o njihovom radu, bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 87.**(Prestanak rada nastavnika)**

- (1) Nastavnik može izgubiti pravo na rad u nastavi ako Nastavničko vijeće, Pedagoški zavod ili Inspekcija za oblast obrazovanja, (u daljem tekstu: *Inspekcija za oblast obrazovanja*), utvrdi da nastavnik ne izvršava svoje obaveze u skladu sa Nastavnim planom i okvirnim programom, ovim Zakonom, te drugim aktima škole.
- (2) U slučaju prestanka prava nastavnika da obavlja neposredni odgojno-obrazovni rad osnovna škola može takvog nastavnika rasporediti na druge poslove, odnosno radne zadatke, koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.
- (3) Nastavnik, kome je prestalo pravo da izvodi nastavu, a nije raspoređen na druge poslove, ostvaruje svoja prava u skladu sa Zakonom o radu.

DIO ČETVRTI - NADZOR NAD RADOM OSNOVNE ŠKOLE**Član 88.****(Nadzor)**

- (1) Nadzor u smislu ovog zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada osnovne škole, inspekcijski nadzor i pedagoško-stručni nadzor.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada osnovne škole i inspekcijski nadzor vrši Inspekcija za oblast obrazovanja Ministarstva za obrazovanje nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.
- (3) Pedagoško-stručni nadzor nad radom osnovne škole vrši Pedagoški zavod.

Član 89.**(Inspekcijski nadzor)**

- (1) Inspekcijski nadzor odnosi se na:
 - a) postojanje propisanih uslova za rad odgojno-obrazovnih ustanova i drugih pravnih lica koja obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (u daljem tekstu odgojno-obrazovne ustanove);
 - b) ostvarivanje odgojno-obrazovne, odnosno nastavne djelatnosti;
 - c) upotreba nastavnih planova i programa, udžbenika i drugih nastavnih sredstava;
 - d) uslove za upis u odgojno-obrazovnu ustanovu;
 - e) vođenje propisane evidencije i dokumentacije;
 - f) primjenu odgojno-disciplinskih mjera prema učenicima.
- (2) Nadzor nad primjenom propisa o radu (zaključivanje ugovora u radu, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnih odnosa, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa) vrši inspekcija rada.
- (3) Inspekcijski nadzor u osnovnoj školi obavlja se najmanje dva puta u toku školske godine.
- (4) Izvještaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru nadležna inspekcija dostavlja Ministarstvu, a zapisnike o obavljenom inspekcijskom nadzoru direktoru škole i školskom odboru.

Član 90.
(Pedagoško-stručni nadzor)

- (1) Pedagoško-stručni nadzor obuhvata aktivnosti nadzora nad procesom planiranja i programiranja rada škole, organizacijom i izvođenjem nastave, nadzor nad radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, te nadzor nad radom direktora i pomoćnika direktora osnovne škole radi unapređenja odgojno-obrazovnog rada škole.
- (2) Pedagoško-stručni nadzor u osnovnoj školi obavlja Pedagoški zavod.
- (3) Pedagoško-stručni nadzor iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:
 - a) praćenje primjene i realizacije nastavnog plana i okvirnog programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka odgojno-obrazovnog rada;
 - b) praćenje, proučavanje i analizu sistema obrazovanja i odgoja, te predlaganje mjera za njegovo unapređenje i razvoj;
 - c) praćenje i unapređenje nastavne tehnike i tehnologije, organiziranje, obuku i usavršavanje nastavnika, stručnih saradnika i saradnika za primjenu novih nastavnih metoda i nove nastavne tehnologije, te izdavanje publikacija iz oblasti nastavne teorije i prakse;
 - d) praćenje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi, kao i rada direktora i pomoćnika direktora osnovne škole;
 - e) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizaciji odgojno-obrazovnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika.
- (4) Pedagoško-stručni nadzor u osnovnoj školi obavlja se najmanje dva puta u toku školske godine: na kraju prvog polugodišta tekuće školske godine i na kraju školske godine.
- (5) Tokom obavljanja pedagoško-stručnog nadzora sačinjava se zapisnik.
- (6) Pedagoško-stručni nadzor u osnovnoj školi odvija se u skladu sa pravilnikom kojeg donosi Ministarstvo.
- (7) O obavljenom pedagoško-stručnom nadzoru Pedagoški zavod podnosi zbirni izvještaj Ministarstvu.

Član 91.
(Obaveza škole pri vršenju nadzora)

- (1) Škola je dužna da omogući nesmetano vršenje inspekcijaskog nadzora i pedagoško-stručnog nadzora, kao i uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u školi u skladu s predmetom nadzora.
- (2) Inspekcijaski nadzor se odvija uz prisustvo direktora škole.
- (3) Pedagoško-stručni nadzor se odvija uz prisustvo direktora škole i pomoćnika direktora škole.
- (4) Škola je dužna da zapisnike i izvještaje o obavljenom nadzoru odlaže u arhivu na način koji je definisan propisima kojima se tretira pojedini oblik nadzora u školi.

**DIO PETI – ORGAN UPRAVLJANJA I
RUKOVOĐENJA I STRUČNI ORGANI U ŠKOLI**

Član 92.
(Organ upravljanja i organ rukovođenja)

- (1) Organ upravljanja u osnovnoj školi je školski odbor.
- (2) Organ rukovođenja u osnovnoj školi je direktor.

POGLAVLJE I . ŠKOLSKI ODBOR

Član 93.
(Sastav i imenovanje članova školskog odbora)

- (1) Školski odbor osnovne škole, kao javne ustanove, broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, jedan predstavnik lokalne zajednice, jedan predstavnik Vijeća roditelja učenika osnovne škole na prijedlog Vijeća roditelja i dva predstavnika škole koji se biraju iz reda nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i radnika škole na prijedlog Nastavničkog vijeća.
- (2) Predstavnik osnivača:
 - a) treba da ima najmanje VI stepen stručne spreme (ili završen najmanje dodiplomski visokoškolski studij ili stručni studij na kojem se stiče najmanje 180 ECTS bodova);
 - b) ne može biti direktor škole registrovane u Kantonu;
 - c) ne može biti državni službenik/namještenik Ministarstva.

- (3) Školski odbor po svom sastavu treba, u pravilu, odražavati etnički sastav učenika i roditelja, radnika te škole i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje, a u skladu sa posljednjim objavljenim popisom stanovništva u Bosni i Hercegovini.
- (4) Članove školskog odbora škole kao javne ustanove, na osnovu raspisanog javnog oglasa, konačno imenuje i razrješava Vlada Kantona na način i u postupku propisanom Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), kao i Pravilnikom o radu školskog odbora osnovne škole.
- (5) U proceduri koja prethodi postupku imenovanja članova školskog odbora, kandidati za članove školskog odbora iz reda roditelja, odnosno staratelja i radnika škole obavezni su u pisanom obliku imati većinsku podršku Vijeća roditelja škole, odnosno većinsku podršku pribavljenu na proširenoj sjednici Nastavničkog vijeća škole, koje čine svi radnici škole.
- (6) Predsjednika i članove školskog odbora osnovne škole kao javne ustanove konačno imenuje i razrješava Vlada Kantona u skladu sa kriterijima koje donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, a predsjednika i članove školskog odbora osnovne škole u privatnom vlasništvu, imenuje i razrješava osnivač.
- (7) Isto lice može biti predsjednik ili član samo u jednom školskom odboru odgojno-obrazovne ustanove na području Kantona.
- (8) Član školskog odbora ne može biti osoba za koju se u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije utvrdi da je: ovisnik o opijatima, kao i osoba koja boluje od duševne bolesti, a što je uređeno Pravilnikom iz stava (4) ovog člana.
- (9) U slučaju kada je protiv osobe koja je član školskog odbora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Krivični zakon) može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti o tome osnivača radi donošenja odluke o suspenziji tih lica do okončanja krivičnog postupka.
- (10) Osobama iz stava (9) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (9) ovog člana, škola je obavezna obavijestiti osnivača, odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.
- (11) U školskom odboru se ne mogu angažovati lica koja su izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, u smislu Zakona o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/08), kao i lica iz člana 5., Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13).

Član 94.

(Nadležnost školskog odbora)

- (1) Školski odbor osigurava djelotvorno i efikasno korištenje svih resursa osnovne škole i brine se o zakonitom radu škole, organa rukovođenja i stručnih organa škole.
- (2) Nadležnosti školskog odbora su:
- a) izbor nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;
 - b) izbor i konačno imenovanje i razrješenje direktora škole;
 - c) rješavanje u drugom stepenu i donošenje konačne odluke po svim podnesenim prigovorima i žalbama;
 - d) odlučivanje o prestanku prava nastavnika, stručnih saradnika i saradnika na dalji odgojno-obrazovni rad;
 - e) razmatranje i donošenje godišnjeg programa rada škole za tekuću godinu i izvještaja o realizaciji godišnjeg programa rada za prethodnu školsku godinu;
 - f) donošenje odluke o broju, organizovanju i ukidanju odjeljenja osnovne škole;
 - g) razmatranje ostvarenje godišnjeg programa rada škole i realizaciju Nastavnog plana i okvirnog programa;
 - h) usvajanje pravila škole i drugih akata osnovne škole;
 - i) odlučivanje o prigovoru roditelja, odnosno staratelja učenika na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;
 - j) postupanje po žalbi učenika, odnosno roditelja učenika na odluku o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz člana 60. ovog zakona;
 - k) donošenje odluke o raspisivanju javnog konkursa;
 - l) postupanje po žalbama i prigovorima kandidata po javnom konkursu;

- m) postupanje po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora škole;
- n) podnošenje godišnjeg izvještaja o rezultatima rada osnovne škole Ministarstvu;
- o) imenovanje svih komisija za poslove iz svoje nadležnosti, a u skladu s Pravilima škole;
- p) razmatranje prijedloga odluka i preporuka koji se upute školskom odboru s ciljem preduzimanja odgovarajućih mjera;
- r) donošenje općeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata u skladu sa relevantnim propisima.

(3) Školski odbor je nadležan za odlučivanje u drugom stepenu po žalbama i prigovorima na odluke direktora škole na koje je dopuštena žalba ili prigovor, posebno po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i drugih radnika škole.

(4) Školski odbor, osim nadležnosti propisanih u stavovima (2) i (3) ovog člana, obavlja i sljedeće:

- a) razmatra odluke i preporuke nastavničkog vijeća, sindikata i preduzima odgovarajuće mjere;
- b) rješava sva pitanja odnosa s osnivačem;
- c) razmatra i odobrava službena putovanja direktora škole;
- d) u vanrednim situacijama kada je direktor spriječen da obavlja dužnost, a škola nema pomoćnika direktora, uz saglasnost Ministarstva, imenuje nastavnika ili stručnog saradnika koji ispunjava uslove za direktora koji će obavljati poslove i radne zadatke direktora, sve dok traje takva objektivna spriječenost;
- e) vrši i druge poslove u skladu s relevantnim propisima i pravilima škole.

(5) Ukoliko Osnivač ne prihvati izvještaj o radu školskog odbora iz stava (2) ovog člana i ako školski odbor ne postupi po nalogu odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno nedostataka ili ako školski odbor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva ili nadležne inspekcije, Ministarstvo pokreće proceduru razrješenja školskog odbora, koja se provodi u skladu s članom 96. ovog zakona.

Član 95.

(Rad školskog odbora)

- (1) Način rada školskog odbora reguliše se Pravilnikom o formiranju i radu školskih odbora osnovne škole.
- (2) Odluke školskog odbora su valjane ako za njih glasa većina od ukupnog broja imenovanih članova školskog odbora.
- (3) Obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i besplatno.
- (4) Školski odbor bira se na period od 4 godine sa mogućnošću jednog reizbora.
- (5) Procedure za imenovanje članova školskog odbora počinju najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata.
- (6) Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva direktor škole najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o imenovanju članova školskog odbora.
- (7) Ministarstvo donosi Pravilnik o formiranju i radu školskih odbora osnovne škole.

Član 96.

(Razrješenje članova školskog odbora)

- (1) Status člana školskog odbora prestaje istekom mandata.
- (2) Mandat člana školskog odbora iz reda roditelja, člana iz reda radnika škole i predstavnika lokalne zajednice škole prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana prestanka statusa redovnog učenika čiji je on roditelj, odnosno prestanka statusa radnika u datoj školi, odnosno isteka mandata predstavnika lokalne zajednice, kao i donošenja odluke Nastavničkog vijeća i Vijeća roditelja o razrješenju članova školskog odbora.
- (3) Odmah nakon nastupanja okolnosti iz stavova (1) i (2) ovog člana, osnovna škola je obavezna provesti proceduru popune te pozicije i o tome obavijestiti Ministarstvo, a ako je istekao mandat predstavniku osnivača ili predstavniku lokalne zajednice, Vlada Kantona popunjava tu poziciju.
- (4) Vlada Kantona će razriješiti članove školskog odbora, odnosno školski odbor i prije isteka mandata u slučajevima:

- a) kada se utvrdi da član ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom, aktom o osnivanju škole i pravilima osnovne škole i pravilnikom kojim se reguliše rad školskog odbora;
 - b) kada se utvrdi da školski odbor ne obavlja poslove iz svog djelokruga u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju škole, pravilima osnovne škole, pravilnikom kojim se reguliše rad školskog odbora, odnosno ako ne postupi po naloženim instrukcijama Ministarstva, kao i u drugim slučajevima predviđenim pravilima osnovne škole.
- (5) Odluku o razrješenju školskog odbora, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Kantona, te u skladu sa zakonom imenuje, na kraći period, školski odbor, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga.
- (6) U slučaju razrješenja člana školskog odbora, odnosno razrješenja školskog odbora iz stava (1) i stava (4) ovog člana, mandat novom članu, odnosno školskom odboru traje do isteka mandata razrješenog člana, odnosno razrješenog školskog odbora.
- (7) Članovi školskog odbora koji su razrješeni u slučajevima utvrđenim u stavu (4) ovog člana, ne mogu biti ponovo imenovani u školske odbore osnovnih i srednjih škola Kantona.
- (8) Evidenciju ovih lica vodi Ministarstvo.

POGLAVLJE II. DIREKTOR OSNOVNE ŠKOLE

Član 97.

(Opći uslovi za obavljanje poslova direktora škole)

- (1) Osnovnom školom rukovodi direktor škole.
- (2) Za direktora osnovne škole može biti imenovana osoba koja, osim općih, ispunjava i sljedeće uslove:
 - a) da u pogledu stručne spremlje ispunjava uslove za nastavnika u osnovnoj školi, odnosno stručnog saradnika u osnovnoj školi;
 - b) da ima najmanje 5 godina radnog staža na poslovima u nastavi, odnosno odgojno-obrazovnom procesu, a naročito se ističe svojim radom, sposobnostima organizacije odgojno-obrazovnog rada škole i u pedagoškoj teoriji i praksi o čemu posjeduje mjerljive pokazatelje, odnosno relevantnu dokumentaciju;

- c) da ima najmanje VI stepen stručne spremlje, odnosno završen studij po Bolonjskom sistemu (najmanje 180 ECTS bodova);
 - d) kao i druge posebne uslove propisane pravilnikom iz stava (3) ovog člana.
- (3) Direktora osnovne škole kao javne ustanove, čiji je osnivač Skupština Kantona, imenuje školski odbor, na osnovu raspisanog javnog konkursa (najmanje tri mjeseca prije isteka tekućeg mandata i uz obavijest Ministarstvu), uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona izabranom kandidatu, na način i u proceduri propisanoj Pravilnikom o izboru i imenovanju direktora osnovne škole.
- (4) U slučaju da predloženi kandidat ne dobije saglasnost Vlade Kantona, školski odbor će imenovati vršioca dužnosti direktora na period od najduže 6 mjeseci, uz obavezu da se raspiše novi konkurs.

Član 98.

(Posebni uslovi za obavljanje poslova direktora škole)

- (1) Prilikom prijave na konkurs za izbor i imenovanje direktora škole, odnosno prilikom imenovanja pomoćnika direktora, kandidati su dužni dostaviti:
 - a) ovjerenu i potpisanu izjavu da nisu članovi tijela ili organa niti jedne političke stranke, te da za sve vrijeme obnašanja povjerenih javnih dužnosti neće politički djelovati u smislu postupanja po datim političkim uputstvima ili preporukama, smjernicama i komentarima političkih stranaka, javnog angažovanja u radu stranačkih tijela ili organa, učešća u organizovanju javnih političkih istupa uključujući i javna istupanja na političkim skupovima stranaka ili njihovih organa i tijela, kao i svim drugim oblicima javnog podržavanja iznesenih stavova političkih stranaka, a na osnovu kojih bi se u javnosti ili školi, mogla dovesti u pitanje njihova opredjeljena politička nepristrasnost;
 - b) ovjerenu i potpisanu izjavu da nisu u bilo kakvom srodstvu sa članovima školskog odbora.
- (2) Sve prijave, odnosno informacije o političkom djelovanju potpisnika Izjave iz prethodnog stava, dostavljaju se Komisiji koju imenuje Vlada Zeničko-dobojskog kantona, a koja se sastoji od pet članova, od kojih je jedan predsjednik i to: dva člana imenovana na prijedlog skupštinske Komisije za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, jednog člana imenovanog na prijedlog Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja

u Federaciji Bosne i Hercegovine, jednog člana imenovanog na prijedlog Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH, te jednog člana iz Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, imenovanog na prijedlog Ministra pomenutog Ministarstva, koja će razmotriti sve navode iz dostavljene prijave i svoje mišljenje o istoj dostaviti kantonalnoj inspekciji za obrazovanje i nauku, na daljnje postupanje.

(3) Vlada Kantona daje saglasnost za kandidata kojeg predloži školski odbor, a koji ispunjava uslove konkursa i kriterije iz pravilnika koji donosi Ministarstvo.

(4) U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja direktora škole, članovi školskog odbora iz reda roditelja i radnika škole obavezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresovanih članova Vijeća roditelja na sjednici Vijeća roditelja, odnosno radnika na sjednici Nastavničkog vijeća u proširenom sastavu.

(5) Direktora osnovne škole čiji osnivač nije Skupština Kantona imenuje školski odbor na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.

(6) Direktor osnovne škole se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću još jednog uzastopnog mandata u toj osnovnoj školi.

(7) Postupak izbora i imenovanja direktora škole školski odbor sprovodi uz poštivanje načela zakonitosti, otvorenosti i transparentnosti, kvalitete, zastupljenosti pri zapošljavanju i nezavisne provjere, u skladu sa važećim zakonima.

(8) Nadzor nad sprovođenjem procedure izbora i imenovanja direktora škole provodi Ministarstvo.

(9) Na prava i obaveze radnika koji su imenovani za direktora škole primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja, kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim zakonom.

(10) Za direktora osnovne škole i vršioca dužnosti direktora osnovne škole ne može se konačno imenovati:

- a) osoba za koju se u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije utvrdi da boluje od duševne bolesti, da je ovisnik o alkoholu i drugim opijimatima, a što će se preciznije urediti Pravilima škole;

b) osoba protiv koje je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više;

c) osoba protiv koje je pokrenut krivični postupak;

d) osoba koja nije dobila saglasnost Vlade Kantona.

(11) Pitanja imenovanja i razrješenja direktora škola preciznije se uređuju Pravilima škole i Pravilnikom kojeg donosi Ministarstvo.

Član 99.

(Prava i obaveze direktora škole)

(1) Direktor škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

(2) Direktor škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

a) priprema nacrt godišnjeg programa rada škole nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje;

b) planira rad, saziva i vodi sjednice odjeljenskih i nastavničkih vijeća;

c) predlaže okvirni finansijski plan škole i odgovoran je za praćenje realizacije usvojenog finansijskog plana škole;

d) odlučuje o raspoređivanju nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika osnovne škole na određene poslove i zadatke u skladu sa njihovom stručnom spremom/zvanjem i rezultatima rada;

e) u skladu s odredbama ovog zakona vrši izbor i postavljenje ostalih radnika i s njima zaključuje ugovor o radu;

f) brine se o zbrinjavanju tehnološkog viška radnika u skladu sa odredbama ovog zakona kao i posebnog propisa za zbrinjavanje mogućeg tehnološkog viška;

g) osigurava uslove za stručno usavršavanje nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, te stručno osposobljavanje ostalih radnika u školi;

h) brine se o sigurnosti i zdravlju, te o pravima, obavezama i interesima učenika i radnika škole;

i) sarađuje s učenicima i roditeljima, odnosno starateljima učenika;

- j) predlaže školskom odboru pravila škole i druge opće akte;
- k) evaluiira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u školi;
- l) posjećuje redovnu nastavu i ostale oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada u školi;
- m) poduzima mjere propisane zakonom zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja drugih obaveza iz radnog odnosa;
- n) sarađuje s osnivačem škole, Ministarstvom i Pedagoškim zavodom, te drugim ustanovama i drugim organima od značaja za realizaciju planiranog odgojno- obrazovnog procesa, odnosno rad osnovne škole kojom rukovodi;
- o) za svaku školsku godinu utvrđuje raspored nastavnika i drugih radnika škole na određene poslove, u skladu s općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi;
- p) utvrđuje raspored radnog vremena svih radnika škole u skladu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorima;
- r) predlaže raspored časova Nastavničkom vijeću;
- s) rješava u prvom stepenu po žalbama i prigovorima na rad nastavnika, stručnih saradnika i drugih radnika u školi;
- t) rješava u prvom stepenu po žalbama i prigovorima roditelja, odnosno staratelja učenika;
- u) odgovoran je za izvršenje uputstava, upozorenja i instrukcija Ministarstva, Inspekcije za oblast obrazovanja u slučaju neprimjerenog ponašanja nastavnika i stručnih saradnika i drugih radnika i njihovog negativnog uticaja na učenike i ostale radnike škole;
- v) provodi odluke školskog odbora i Nastavničkog vijeća;
- z) podnosi Školskom odboru izvještaje o rezultatima rada;
- aa) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, podzakonskim aktima i pravilima škole.

Član 100.

(Prava direktora škole iz radnog odnosa)

- (1) Radnik škole, odnosno drugo lice koje je konačno imenovano na funkciju direktora škole, a koji ima

važeći zaključeni ugovor o radu na neodređeno vrijeme, svoj radno-pravni status na dužnosti direktora škole, ostvaruje na osnovu posebnog rješenja o postavljenju na mandat od četiri godine, a koje na osnovu prethodne odluke školskog odbora o konačnom imenovanju, donosi predsjednik školskog odbora.

- (2) Ako radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju direktora iz stava (1) ovog člana ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme u školi na području Zeničko-dobojskog kantona, na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata.
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana radnik škole, u pisanoj formi, podnosi školskom odboru u roku od 30 dana od donošenja rješenja iz stava (1) ovog člana.
- (4) Radnik škole, odnosno drugo lice koje je imenovano na funkciju direktora škole iz stava (1) ovog člana, ima se pravo vratiti na rad u školu u kojoj je prethodno radio, ako se na te poslove vrati u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja poslova direktora o čemu podnosi pisani zahtjev školskom odboru ili mu u protivnom, prestaje radni odnos.
- (5) Ako je za sticanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, radniku škole, odnosno drugom licu koje je imenovano na funkciju direktora škole iz stava (1) ovog člana, nakon povratka na rad, period mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekidno trajanje radnog odnosa.
- (6) Radnika škole iz stava (1) ovog člana, do povratka na poslove za koje mu miruju prava i obaveze iz radnog odnosa u školi u kojoj ima zaključen ugovor o radu, zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva isključivo na određeno vrijeme, bez mogućnosti promjene u radni odnos na neodređeno vrijeme po ovom osnovu.
- (7) Na prava i obaveze radnika škole, odnosno drugog lica koje je imenovano na funkciju direktora škole iz stava (1) ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona i važećih kolektivnih ugovora, kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim zakonom.
- (8) Postupak praćenja rada direktora i pomoćnika direktora u osnovnoj školi, vrednovanja rada, te napredovanja i vođenje dokumentacije o njihovom radu, uređuje se propisom koje donosi Ministarstvo.

Član 101.
(Prestanak dužnosti direktora škole)

(1) Dužnost direktora škole prestaje:

- a) istekom mandata;
- b) na lični zahtjev;
- c) razrješenjem;
- d) ako je, zbog provođenja odluke ili akta koje je donio, došlo do povrede prava radnika ili imovine osnovne škole, ako je njegovim odnosom nanесena šteta učenicima škole, odnosno njihovim roditeljima ili društvenoj zajednici;
- e) sticanjem uslova za prestanak radnog odnosa zbog odlaska u penziju i
- f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, provedbenim aktima i pravilima škole.

(2) Konačnu odluku o prestanku dužnosti direktora škole donosi školski odbor u okviru svojih nadležnosti, a u izuzetnim slučajevima nepostupanja po datim uputama i smjernicama Ministarstva, i na obrazloženi prijedlog Ministra.

Član 102.
(Razrješenje direktora škole)

(1) Školski odbor je obavezan razriješiti direktora prije isteka mandata ako:

- a) se utvrdi da ne izvršava obaveze iz ovog zakona;
- b) se utvrdi u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije da boluje od zarazne ili duševne bolesti, da je ovisnik o alkoholu i drugim opijatima, a što će se preciznije urediti Pravilima škole;
- c) bude osuđen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca sa danom stupanja na izdržavanje kazne;
- d) ako mu je izrečena mjera bezbjednosti, odgojna ili zaštitna mjera u trajanju dužem od tri mjeseca – početkom primjene te mjere;
- e) se utvrdi da je škola odnosno direktor odgovoran za prekršaj iz ovog zakona;
- f) se utvrdi da škola ne ostvaruje utvrđeni Nastavni plan i okvirni program ili ga ostvaruje s utvrđenim, odnosno neotklonjenim nedostacima i nepravilnostima;

- g) direktor ne postupi po nalogu odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za oblast obrazovanja za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti odnosno nedostataka ili ako direktor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva, Pedagoškog zavoda ili nadležne inspekcije za oblast obrazovanja;
- h) školski odbor ili Ministarstvo utvrdi da nesavjesno i nestručno obavlja poslove direktora;
- i) postupajući suprotno zakonu i podzakonskim aktima, onemogućuje rad stručnih organa škole i rad školskog odbora;
- j) dostavi Ministarstvu netačne podatke o broju odjeljenja, učenika, časova i radnika;
- k) fizički kažnjava, omalovažava i vrijeđa ličnost učenika, radnika i roditelja, ili neprimjerenim ponašanjem narušava ugled škole, ugled prosvjetnog radnika i društva u cjelini, a što se preciznije uređuje Pravilnikom o kućnom redu s etičkim kodeksom koji donosi Ministarstvo;
- l) se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava uslove ili se utvrdi da je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na javni konkurs, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni;
- m) i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

(2) U slučaju kršenja zakona, profesionalne nekompetentnosti ili nemarnosti, školski odbor je obavezan po hitnom postupku suspendovati direktora, do konačnog rješenja u skladu sa zakonom.

(3) Suspendovani direktor ostvaruje prava u skladu sa zakonom i važećim kolektivnim ugovorima.

(4) U slučaju kada je protiv direktora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg krivičnog zakona može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti osnivača radi donošenja odluke o suspenziji do okončanja krivičnog postupka.

(5) Dok traje postupak razrješenja direktora iz stava (1) ovog člana, školski odbor je dužan suspendovati direktora škole do okončanja postupka u skladu sa zakonom.

(6) Za vrijeme suspenzije direktora škole školski odbor će ovlastiti nastavnika ili stručnog saradnika škole koji ispunjava uslove iz člana 97., stav (2) ovog zakona da obavlja poslove iz nadležnosti direktora, koji ne trpe odlaganje.

(7) Direktor koji je razriješen prije isteka mandata iz razloga navedenih u stavu (1) i stavu (2) ovog člana, ne može biti ponovo imenovan za direktora škole ili vršioca dužnosti direktora škole.

(8) Ministarstvo može predložiti školskom odboru osnovne škole da direktora osnovne škole razriješi i prije isteka vremena na koje je imenovan ako školski odbor ne prihvati izvještaj direktora iz člana 99, stav 2, tačka aa), ovog zakona i utvrdi da je odgovoran za neuspjeh u odgojno-obrazovnom radu osnovne škole.

(9) Način i procedure razrješenja direktora škole bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 103.

(Vršilac dužnosti direktora škole)

(1) Vršilac dužnosti direktora škole imenuje se u slučajevima propisanim zakonom.

(2) Ukoliko direktor škole nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će po hitnom postupku iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole imenovati vršioca dužnosti direktora škole na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja, i u roku od 30 dana raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora škole, o čemu obavještava Ministarstvo.

(3) U slučaju privremene spriječenosti direktora da obavlja poslove, a nije uspio ovlastiti osobu koja će obavljati poslove direktora škole koja ne trpi odlaganje, školski odbor će ovlastiti osobu iz reda nastavnika i stručnih saradnika koji će obavljati poslove direktora škole.

(4) Vršilac dužnosti se imenuje na period najduže od 6 mjeseci, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

(5) Osnivač osnovne škole u privatnoj svojini imenuje direktora škole bez saglasnosti Vlade Kantona, a u skladu sa pravilima škole i uslovima iz člana 97. i 98. ovog zakona.

(6) Ako osoba imenovana za vršioca dužnosti direktora škole ima zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na njezin će podneseni zahtjev u pisanoj formi, mirovati prava iz radnog odnosa u školi prije imenovanja, u periodu u kojem će obavljati poslove direktora škole.

(7) Vršilac dužnosti direktora škole ima sva prava i obaveze kao i direktor škole, pri čemu se mandat

vršioca dužnosti ne smatra prekidom mandata u odnosu na dva prethodna uzastopna mandata direktora te škole.

Član 104.

(Pomoćnik direktora škole)

(1) Osnovna škola, u skladu sa Pedagoškim standardima, može na poslovima rukovođenja, općim aktom, utvrditi i poslove pomoćnika direktora škole.

(2) Izbor pomoćnika direktora škole vrši školski odbor, na prijedlog direktora škole, iz reda nastavnika i stručnih saradnika te škole i uz saglasnost Ministarstva, koja se pribavlja svake školske godine, za narednu školsku godinu.

(3) Za pomoćnika direktora škole može se imenovati lice koje ispunjava iste uslove kao i direktor škole.

(4) Postupak izbora pomoćnika direktora škole, njegova ovlaštenja i dužnosti utvrđuju se pravilima škole.

Član 105.

(Stručni organi)

(1) U školi postoje sljedeći stručni organi:

- a) Nastavničko vijeće, koje sačinjavaju svi nastavnici i stručni saradnici;
- b) Odjeljenjsko vijeće, koje čine nastavnici koji izvode nastavu u tom odjeljenju i
- c) Stručni aktiv nastavnika određenih nastavnih oblasti.

(2) Način rada stručnih organa reguliše se Poslovníkom o radu stručnih organa.

Član 106.

(Nastavničko vijeće)

(1) Radom Nastavničkog vijeća rukovodi direktor osnovne škole.

(2) Nastavničko vijeće obavlja sljedeće poslove:

- a) donosi odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada;
- b) utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada škole;
- c) prati ostvarivanje Nastavnog plana i okvirnog programa i preduzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru;

- d) razmatra realizaciju Nastavnog plana i okvirnog programa s posebnim osvrtom na postignuća učenika kao i na kontinuitet ocjenjivanja učenika;
- e) utvrđuje prijedlog programa stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, program rada stručnih organa i komisija i razmatra realizaciju istih;
- f) vrši izbor oblika nastave i saglasno tome vrši raspored učenika i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno vrši raspored rada u radnoj sedmici;
- g) vrši izbor razrednika;
- h) analizira uspjeh učenika i rad odjeljenjskih vijeća;
- i) određuje rukovodioce odjeljenjskih vijeća i stručnih aktiva;
- j) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada;
- k) imenuje komisije za polaganje ispita;
- l) razmatra izvještaj o polaganju ispita;
- m) razmatra izvještaj o izvršenom pedagoško-stručnom nadzoru;
- n) odobrava učeniku škole završavanje dva razreda u toku jedne školske godine;
- o) stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika;
- p) stara se o zajednici učenika škole;
- r) razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke;
- s) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature;
- t) imenuje komisiju za upis učenika u prvi razred osnovne škole;
- u) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktima škole.

Član 107.

(Odjeljenjsko vijeće)

- (1) Odjeljenjskim vijećem rukovodi direktor, pomoćnik direktora, pedagog ili razrednik po ovlaštenju direktora.
- (2) Odjeljenjsko vijeće obavlja slijedeće poslove:
 - a) analizira uspjeh učenika i rad nastavnika u odjeljenju;

- b) prati razvoj učenika i na osnovu toga predlaže izbor programa primjerenih sposobnostima učenika;
- c) odlučuje o programima za učenike s posebnim obrazovnim potrebama i o oblicima rada koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini, za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno;
- d) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu;
- e) utvrđuje zaključne ocjene učenika iz učenja i vladanja od VI do IX razreda;
- f) izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima;
- g) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada u odjeljenju;
- h) obavlja i druge poslove utvrđene Pravilima škole.

Član 108.

(Stručni aktiv)

- (1) U školi se obrazuju Stručni aktivni, čiji su članovi nastavnici određenih nastavnih oblasti.
- (2) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik stručnog aktiva.
- (3) Stručni aktiv obavlja slijedeće poslove:
 - a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje;
 - b) usaglašava kriterije ocjenjivanja;
 - c) predlaže izmjene Nastavnog plana i okvirnog programa u skladu s tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti;
 - d) daje prijedlog direktoru u vezi s podjelom predmeta na nastavnike;
 - e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika;
 - f) obavlja i druge poslove utvrđene Pravilima škole.
- (4) Način rada stručnih organa regulira se poslovnikom o radu stručnih organa škole.
- (5) Bliže odredbe o radu stručnih organa i rada razrednika u osnovnoj školi sastavni su dio Pravila škole.

Član 109.**(Aktiv direktora osnovnih škola)**

- (1) S ciljem uspostavljanja uzajamne saradnje, razmjene iskustava u pogledu dogovora o nastavnim metodama, primjerima dobre prakse i ostalim aktivnostima vezanim za unapređenje nastavnog procesa može se formirati aktiv direktora.
- (2) Aktiv direktora može se formirati za jednu ili više općina, a čine ga direktori osnovnih škola sa područja jedne ili više općina/grada.
- (3) Aktom o formiranju aktiva direktora utvrđuje se sastav, djelokrug rada i ostali poslovi aktiva direktora.
- (4) Aktiv direktora donosi poslovnik o radu uz saglasnost Ministarstva.
- (5) Aktivni direktora iz stava (2), ovog člana mogu formirati Aktiv direktora osnovnih škola Zeničko-dobojskog kantona, koji nema svojstvo pravnog lica.

DIO ŠESTI - POTREBE I INTERESI KANTONA U OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU**Član 110.****(Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju)**

Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju, u smislu ovog zakona, su:

- a) osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u redovnim osnovnim školama;
- b) osnovno obrazovanje i odgoj učenika u paralelnim osnovnim školama;
- c) osnovno obrazovanje odraslih;
- d) osnovno obrazovanje i odgoj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama;
- e) dodatno obrazovanje nadarenih učenika u redovnim osnovnim školama, paralelnim osnovnim školama, odnosno odjeljenjima tog obrazovanja u redovnim školama;
- f) stručno usavršavanje nastavnika;
- g) definisanje udžbeničke politike.

Član 111.**(Sticanje sredstava za zadovoljavanje potreba i interesa Kantona)**

Sredstva za zadovoljavanje potreba i interesa Kantona iz člana 110. ovog zakona stižu se na način utvrđen Zakonom o ustanovama.

Član 112.**(Sticanje prihoda u osnovnoj školi)**

- (1) Osnovna škola može sticati prihod i:
 - a) donacijom pravnih, fizičkih lica i od domaćih i stranih vladinih i nevladinih organizacija;
 - b) iz legata, poklona i zavještanja;
 - c) prodajom proizvoda i usluga koje škola može da ima;
 - d) prodajom intelektualnih usluga;
 - e) prodajom materijalnih dobara, uz saglasnost osnivača, odnosno Vlade Kantona kada je osnivač osnovne škole Kantona;
 - f) iznajmljivanjem prostora i opreme.
- (2) Paralelna osnovna škola može sticati prihod, pored navedenog u stavu (1) ovog člana, i participacijom novčanih sredstava za amortizaciju muzičkih sredstava i opreme.
- (3) Vlastiti prihod škole usmjerit će se za pokrivanje materijalnih troškova škole, uz prethodnu saglasnost Osnivača.

Član 113.**(Finansijska i druga pomoć osnovnim školama)**

- (1) Osnovna škola može primati finansijsku i drugu pomoć za unapređenje rada, poboljšanje uslova školovanja i sve druge potrebe škole.
- (2) Ova pomoć ne smije ni na koji način biti uslovljena.

DIO SEDMI- KAZNE NE ODREDBE**Član 114.****(Novčane kazne za školu i odgovorno lice u školi)**

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola na račun materijalnih troškova, ako:

- a) otpočne sa radom prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo (član 15. stav 2.);
 - b) izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (član 15. stav 3.);
 - c) izvodi nastavu po Nastavnom planu i okvirnom programu koji nije donio nadležni organ i/ili za isti nemaju pribavljenu saglasnost nadležnog organa (član 24. stav 3. i 4.);
 - d) bez odluke organa uprave nadležnog za obrazovanje prekine nastavu (član 33. stav 1.);
 - e) se u školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva koja nije odobrio nadležni organ (član 40. stav 1.);
 - f) ne upiše djecu sa svog školskog područja u predviđenom roku (član 42. stav 1.);
 - g) izvještaj o upisu ne dostavi nadležnim organima u propisanom roku (član 45.);
 - h) ne uputi učenika na komisiju, najkasnije do kraja školske godine, u tekućoj godini, kada kod njega nastupe promjene koje zahtijevaju prijelaz iz škole za djecu sa teškoćama u razvoju u redovnu ili iz redovne u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju (član 46. stav 1.);
 - i) ne upiše učenika koji je doselio na područje škole, uz odobrenje prelaska koje popunjava škola iz koje je došao (član 48. stav 1.);
 - j) obavijesti suprotno propisima (član 49. i 53.).
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stava ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 400 do 1.000 KM.

Član 115.

(Novčane kazne za školu i odgovorno lice u školi)

- (1) Novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola ako:
- a) učenici imaju više sati nego što je predviđeno Nastavnim planom i okvirnim programom u toku jedne nastavne sedmice, odnosno u toku jednog dana (član 31. stav 5.);
 - b) ne produži nastavu kada nije realizovan godišnji fond nastavnih sati i realizovani programski sadržaji (član 34. stav 2.);

- c) ne donese Godišnji program rada za tekuću školsku godinu u predviđenom roku (član 35. stav 3.);
 - d) ne vrši redovno ocjenjivanje učenika na način utvrđen ovim zakonom (član 50. stav 1.);
 - e) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju (član 63. stav 1.);
 - f) ne organizuje ljekarski pregled radnika prije početka školske godine (član 74. stav 1.);
 - g) učini javno dostupnim lične podatke, a naročito podatke o zdravstvenom stanju radnika (član 74. stav 2);
 - h) neosnovano uputi radnika na provjeru radne sposobnosti (član 75. stav 1.);
 - i) ne izvrši vrednovanje rada nastavnika i stručnih saradnika u predviđenom roku (član 86. stav 1.).
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stava kaznit će se odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) tačka d) ovog člana, kaznit će se i nastavnik, novčanom kaznom od 100 do 300 KM.

Član 116.

(Novčane kazne za roditelje)

- (1) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se za prekršaj roditelj, ako ne upiše dijete u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa nastavu (član 42. stav 5.).
- (2) Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelj ne upiše dijete u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa nastavu, kazne se ponavljaju, a škola je obavezna obavijestiti nadležnu ustanovu odnosno instituciju za socijalnu i dječiju zaštitu, radi poduzimanja aktivnosti iz njihove nadležnosti.
- (3) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se roditelj učenika koji ne postupi u skladu sa članom 60. stav 4.
- (4) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se roditelj, ukoliko, na inicijativu škole, ne odvede dijete na opservaciju stručnjaku (član 64. stav 9).

DIO OSMI- PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 117.****(Usklađivanje propisa i akata sa odredbama ovog zakona)**

- (1) Osnovne škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i akta u skladu s odredbama ovog zakona, u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.
- (2) Ministarstvo će donijeti sljedeće propise najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona, i to:
- a) Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama (član 5. stav 9.);
 - b) Pedagoški standardi za osnovnu školu (član 12. stav 1.);
 - c) Normativi školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu (član 12. stav 1.);
 - d) Pravilnik o postupku utvrđivanja uslova, sadržaju i načinu vođenja Registra osnovnih škola (član 17. stav 2.);
 - e) Pravilnik o organizaciji rada škole u bolnici (član 19. stav 5.);
 - f) Nastavni plan i okvirni program (član 24. stav 1.);
 - g) Pravilnik o organizaciji rada školske kuhinje (član 29. stav 4.);
 - h) Pravilnik o organizaciji izvođenja izvanškolskih aktivnosti (član 37. stav 2.);
 - i) Pravilnik o osnivanju i radu eksperimentalnih osnovnih škola i uslovima obavljanja pedagoško-metodičke prakse u vježbaonici (član 38. stav 3. i član 39. stav 3.);
 - j) Pravilnikom o kućnom redu s etičkim kodeksom (član 41. stav 4.);
 - k) Pravilnik o postupku upisa djece u osnovnu školu (član 43. stav 4.);
 - l) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi (član 47. stav 3., član 57. stav 3. i član 63. stav 6);
 - m) Pravilnik o nostrifikaciji i ekvivalentnom prevođenju (član 48. stav 7.);
 - n) Pravilnik o organizaciji, načinu polaganja i poništavanja ispita u osnovnoj školi (član 49. stav 4. i član 53. stav 10.);
- o) Pravilnik o praćenju napredovanja, vrednovanju i ocjenjivanju učenika u osnovnoj školi (član 50. stav 7.);
 - p) Pravilnik o izboru učenika generacije (član 52. stav 9.);
 - r) Pravilnik o izricanju odgojno-disciplinskih mjera i ocjenjivanju vladanja učenika u osnovnoj školi (član 60. stav 7.);
 - s) Okvirni program zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u osnovnim školama na području Zeničko-dobojskog kantona (član 72. stav 8.);
 - t) Kriteriji o načinu bodovanja kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika u osnovnim školama na području Zeničko-dobojskog kantona (član 72. stav 10.);
 - u) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti (član 77. stav 3);
 - v) Pravilnik o polaganju stručnog ispita i kontinuiranom stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnoj školi (član 84. stav 2.);
 - z) Pravilnik o praćenju, vrednovanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnoj školi (član 86. stav 3.);
 - aa) Pravilnik o pedagoško-stručnom nadzoru u osnovnoj školi (član 90. stav 6.);
 - ab) Pravilnik o formiranju i radu školskog odbora osnovne škole (član 95. stav 7.);
 - ac) Pravilnik o izboru i imenovanju direktora osnovne škole (član 97. stav 3.);
 - ad) Pravilnik o praćenju rada, vrednovanju, napredovanju, i vođenju dokumentacije direktora i pomoćnika direktora u osnovnoj školi (član 100. stav 8.).
- (3) Do donošenja propisa iz stava (2) ovog člana, primjenjivat će se dosadašnji propisi.

Član 118.**(Zatečeno stanje)**

- (1) Nastavnici sa završenom učiteljskom školom i stažom od 35 i više godina, a koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečeni u nastavi u osnovnoj školi, mogu i dalje obavljati poslove na kojima se nalaze u smislu nesmetanog izvođenja nastavnog procesa.

- (2) Nastavnici muzičke kulture, likovne kulture i tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji su završili odgovarajuću srednju školu, položili pedagoško-didaktičko-metodičku grupu predmeta, imaju više od 25 godina staža i imaju položen stručni ispit, mogu izvoditi nastavu svog predmeta.
- (3) Nastavnici iz stava (1) i (2) ovog člana koji imaju manje radnog staža od 35 odnosno 25 godina radnog staža, mogu nastaviti rad u toj školi u periodu ne dužem od šest godina, od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Tekući mandati direktora škola smatraju se ograničenim u skladu sa članom 98. stav (6), ovog zakona.

Član 119.

(Nadzor nad provođenjem zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.

Član 120.

(Prestanak važenja prethodnog zakona)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14).

Član 121.

(Stupanje zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana, od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-3032/18
Datum: 23.02.2018. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI
Jasmin Duvnjak. s.r
.....

V L A D A

31.

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), člana 11. stav 2. i člana 15. Zakona o koncesijama-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/03), na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 131. sjednici, održanoj dana 01.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K A

o izmjenama Odluke o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice – Juraševac, Brestić u općini Vareš

Član 1.

(Izmjena člana 1.)

U Odluci o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice – Juraševac, Brestić u općini Vareš („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/12 i 12/13) u članu 1. riječ „Visoko“, zamjenjuje se riječju „Sarajevo“.

Član 2.

(Izmjena člana 4.)

U članu 4. stav 1. tačka a) mijenja se i glasi:

“Vrijeme koncesije za istraživanje je do 25.05.2020. godine, a vrijeme koncesije za eksploataciju je 25 godina, računajući od dana potpisivanja Koncesionog ugovora”.

Član 3.

(Realizacija Odluke)

Zadužuje se Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona da u skladu sa ovom odlukom i odredbama Zakona o koncesijama potpiše Anex koncesionog ugovora sa privrednim društvom “EASTERN MINING” d.o.o. Sarajevo.

Član 4.**(Stupanje na snagu i objava)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-18-1717/18.

PREMIJER

Datum, 01.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, s.r.**32.**

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u vezi sa članom 15., stav (3) i (4) Zakona o izvršavanju budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici, održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U**o preraspodjeli rashoda u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu****Član 1.****(Predmet)**

Odobrava se preraspodjela rashoda planiranih u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18) za Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za pravosuđe i upravu i Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove

Član 2.**(Način preraspodjele)**

Preraspodjela rashoda vršit će se na sljedeći način:

- Umanjuju se rashodi planirani na razdjelu 24, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 Ministarstvo za boračka pitanja, 6142000AD213 – Vanredna novčana pomoć za 31.000,00 KM

UKUPNO**31.000,00 KM**

Uvećavaju se rashodi planirani na razdjelu 16, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 - Ministarstvo za pravosuđe i upravu, 613900–Ostale ugovorene usluge za 16.000,00 KM

Uvećavaju se rashodi planirani na razdjelu 26, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 - Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, 613900–Ostale ugovorene usluge za 15.000,00 KM

UKUPNO**31.000,00KM****Član 3.****(Realizacija Odluke)**

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija – Odsjek za planiranje i izvršenje budžeta, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za pravosuđe i upravu i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, svako u okviru svoje nadležnosti.

Član 4.**(Stupanje na snagu)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-14-3067/18.

PREMIJER

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, s.r.**33.**

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), člana 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 3. Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18) i člana 22. stav (5) Zakona o izvršavanju budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici, održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o raspodjeli sredstava za finansiranje političkih stranaka i koaliciju političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za mjesec JANUAR 2018. godine

Član 1.**(Predmet Odluke)**

Ovom Odlukom odobrava se isplata sredstava u iznosu od **33.333,34 KM** (slovima: tridesettrihiljadetristotridesettri/34konvertibilnihmaraka) za političke stranke i

koaliciju političkih stranaka zastupljene u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona, za mjesec **januar 2018. godine.**

Član 2. (Raspored sredstava)

Sredstva iz člana 1. Ove Odluke raspoređuju se na način da se:

- 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona,
- 60% sredstava dijeli prema broju poslaničkih mandata koje svaka politička stranka i koalicija političkih stranaka zastupljena u Skupštini Kantona, ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnog iznosa raspoređuje se klubovima poslanika srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Član 3. (Trenutak raspodjele)

Kao trenutak raspodjele sredstava iz člana 2. ove Odluke smatra se dan donošenja Odluke Vlade Kantona o raspodjeli istih.

Član 4. (Budžetska organizacija i ekonomski kod)

Isplata sredstava iz člana 1. ove Odluke će se izvršiti na osnovu Zakona o izvršavanju budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18), a iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu sa razdjela 10, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 – Skupština Kantona, Naziv pozicije “Tekući transfer za finansiranje političkih stranaka, koalicija političkih stranaka i nezavisnih poslanika”.

Član 5. (Realizacija Odluke)

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona i Stručna služba Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, svako u okviru svoje nadležnosti.

Član 6. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-14-3068 /18.

PREMIJER

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, s.r.

34.

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 133. sjednici održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U o izmjeni Odluke o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020

Član 1. (Predmet)

U Odluci o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020 broj: 02-34-17061/13 od 07.08.2013. godine (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 11/13) član 4. mijenja se i glasi:

“Član 4.

(Sastav Nadzornog tijela)

U Nadzorno tijelo za provedbu Strategije imenuju se:

1. Jasenka Jukić, predsjednik, ispred Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
2. Dijana Katkić, član ispred Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
3. Kemal Bjelić, član ispred Ministarstva za privredu,
4. Samra Članjak, član ispred Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo,
5. Željko Bodul, član ispred Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
6. Salih Alispahić, član ispred Stručne službe za razvoj i međunarodne projekte,

7. Šemsudin Muhić, član ispred Kantonalne uprave za inspeksijske poslove,
8. Harun Kahvedžić, član ispred JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona,
9. Diana Babić, član ispred Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona,
10. Nino Serdarević, član ispred Univerziteta u Zenici,
11. Marela Zdenac, član ispred REZ-a,
12. Lana Šabani, član ispred Kantonalnog udruženja poslodavaca,
13. Salih Tandir, član ispred Univerziteta u Zenici.

Član 2.**(Stupanje na snagu)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-3072/18.

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, s.r.**

35.

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), člana 12. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13) i člana 26. stav (1) tačka b) Odluke o utvrđivanju standarda i kriterija Vlade Zeničko-dobojskog kantona za imenovanja/nominiranja na upražnjenu poziciju u reguliranim tijelima Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/15, 7/15 i 11/16), nakon provedenog postupka po Javnom oglasu za popunu upražnjene pozicije člana Nadzornog odbora Javnog preduzeća „Šumsko-privrednog društva Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, na prijedlog Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o utvrđivanju konačnog prijedloga kandidata za Nadzorni odbor Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići

Član 1.**(Predmet)**

Utvrđuje konačan prijedlog kandidata Salema Hasanspahića za člana Nadzornog odbora Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići.

Član 2.**(Mandat kandidata)**

Mandat kandidata, koji se predlaže na upražnjenu poziciju u Nadzorni odbor Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, trajat će do isteka mandata već imenovanog predsjednika i članova, a najduže do 27.04.2021. godine.

Član 3.**(Provođenje Odluke)**

U skladu sa članom 1. ove Odluke Vlada Zeničko-dobojskog kantona će prijedlog kandidata za člana Nadzornog odbora, proslijediti Skupštini Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, na konačno imenovanje.

Član 4.**(Stupanje na snagu)**

Odluka stupa na snagu da danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-2942/18.

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, s.r.**

36.

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u vezi sa članom 142. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16), i člana 33. Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog/srednjeg obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/16), na prijedlog Minista-

rstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj dana 12.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o stavljanju van snage Odluke o utvrđivanju obračuna rada preko norme i rada u dane sedmičnog odmora, rada u dane državnih praznika, rada noću, odnosno u dane kada se po zakonu ne radi zaposlenika u osnovnom i srednjem obrazovanju i domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona

Član 1.

(Predmet odluke)

Stavlja se van snage Odluka o utvrđivanju obračuna rada preko norme i rada u dane sedmičnog odmora, rada u dane državnih praznika, rada noću, odnosno u dane kada se po zakonu ne radi zaposlenika u osnovnom i srednjem obrazovanju i domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/08), koja kao takva prestaje sa primjenom počev od 01.02.2018. godine.

Član 2.

(Realizatori odluke)

Za relizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i Ministarstvo finansija u Vladi Zeničko-dobojskog kantona, svako u okvirima svojih nadležnosti.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- 02-2406 /18.
Datum, 12.02.2018. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, s.r.

37.

Na osnovu člana 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o oprihodovanju uplaćenih sredstava od strane Federalnog ministarstva finansija

Član 1.

(Oprihodovanje uplaćenih sredstava)

Dio prihoda po osnovu Primljenih tekućih transfera od Federacije Bosne i Hercegovine - vrsta prihoda 732112, uplaćenih dana 30.11.2017. godine od strane Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 490.000,00 KM na budžetsku organizaciju 17010001- Ministarstvo finansija kao pomoć Budžetu Zeničko-dobojskog kantona, postaje javni prihod Zeničko-dobojskog kantona.

Član 2.

(Realizacija)

Za realizaciju ove odluke zadužuje se Ministarstvo finansija.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se sa 31.12.2017. godine, i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- 14-2405 /18.

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, s.r.

38.

Na osnovu člana 16. stav 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10) i člana 34. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici, održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o razrješenju predsjednika Nadzornog odbora
JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog
kantona

- Novokmet – Halilović Delila – predsjednik, iz reda osnivača.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

I.

Razrješava se dužnosti predsjednica Nadzornog odbora JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona Alma Bradarac radi penzionisanja, koja je bila imenovana Rješenjem Vlade, broj: 02-34-11724/16 od 16.06.2016. godine.

Broj: 02-38-3398/18.

PREMIJER

Datum, 26.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, s.r.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-3071/18.

PREMIJER

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, s.r.

39.

Na osnovu člana 16. stav 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona- Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), u skladu sa članom 26. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), a u skladu sa članom 4., stav 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), u vezi sa članom 83. stav 2., Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 134. sjednici, održanoj dana 26.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o razrješenju predsjednika
Školskog odbora JU Osnovna muzička škola „Avdo
Smajlović“ Visoko

I.

Razrješava se članstva u Školskom odboru JU Osnovna muzička škola „Avdo Smajlović“ Visoko:

40.

Na osnovu člana 16. stav 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), u skladu sa članom 26. i članom 25., Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), a u skladu sa članom 12., stav 3. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), u vezi sa članom 83. stav 2., Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 134. sjednici, održanoj dana 26.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o razrješenju i konačnom imenovanju novog člana
Školskog odbora JU Osnovna škola „21.mart“,
Matuzići

I.

Razrješava se članstva u Školskom odboru JU Osnovna škola „21.mart“, Matuzići:

- Muratović Hajrudin – član, iz reda nastavnika, stručnih saradnika i osoblja škole.

II.

U Školski odbor, na period do isteka mandata Školskog odbora JU Osnovna škola „21.mart“, Matuzići, imenuje se:

- Krličević Sead – član, iz reda nastavnika, stručnih saradnika i osoblja škole.

III.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-38-3399/18.

Datum, 26.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, s.r.****41.**

Na osnovu člana 101. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“, broj: 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) i člana 16. stav 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog ministra Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E**o razrješenju člana Upravnog odbora****Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona****I**

Dževad Hamzić razrješava se dužnosti člana Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona sa 23.01.2018. godine.

II

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- 34-2276 /18.

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, s.r.****42.**

Na osnovu člana 16. stav 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i člana 25. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), po ličnom zahtjevu Nirme Mešinović, a na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbje-

glice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E**o razrješenju člana Upravnog odbora****JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko dobojskog kantona****I.**

Razrješava se Nirma Mešinović dužnosti člana Upravnog odbora JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona, koja je na navedenu poziciju imenovana iz reda zaposlenika JU Centar za socijalni rad, Rješenjem Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-34-7755/16 od 07.04.2016. godine.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko- dobojskog kantona“.

Broj: 02- 34-2277/18.

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, s.r.****43.**

Na osnovu člana 16. stav (3) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), i člana 34. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E**o razrješenju predsjednika i članova Nadzornog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona****I.**

Razrješavaju se dužnosti po isteku mandata, predsjednik i članovi Nadzornog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona, koji su bili imenovani Rješenjem Vlade, broj: 02-34-28532/14 od 06.02.2014. godine, i to:

1. Rasema Hasanić, predsjednik,
2. Moamer Mehić, član,
3. Samir Mulić, predstavnik zaposlenih, član.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-2280/18.

PREMIJER

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, s.r.**45.**

U pregovorima u kojima su učestvovali premijer Kantona i predstavnici Sindikata policije Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, a uvažavajući trenutno finansijsko stanje u budžetu Zeničko-dobojskog kantona, postignut je slijedeći:

SPORAZUM

1. Potpisnici ovog sporazuma dogovorili su osnovicu za obračun plaća policijskih službenika Zeničko-dobojskog kantona za budžetsku 2018.godinu (od 01.01.2018.godine do 31.12.2018.godine) u iznosu od 252,00 KM.
2. Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja od strane ovlaštenih potpisnika, a isti će se objaviti u službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona.

R J E Š E N J E

o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora JU Penzionerski dom sa stacionarom Zeničko dobojskog kantona

I.

Razrješavaju se dužnosti predsjednik i članovi Upravnog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona, koji su bili imenovani Rješenjem Vlade, broj: 02-34-2852/14 od 06.02.2014. godine, i to:

1. Leon Pavlović, predstavnik Osnivača - predsjednik,
2. Nihad Pašalić, predstavnik FZ PIO/MIO - član,
3. Belma Radončić, iz reda zaposlenih u Ustanovi - član,
4. Suada Šehalić-Mujkić, iz reda zaposlenih u Ustanovi - član,
5. Branko Markanović – iz reda ostalih kandidata - član.

Premijer

Predsjednik

Zeničko-dobojskog
kantonaSindikata policije
Ministarstva unutrašnjih poslova
Zeničko-dobojskog kantona**Miralem Galijašević s.r.****Almir Salkičević s.r.**

Broj: 02-14-1965/18

Broj: S-02-13/18

Zenica: 06.02.2018.godine

Zenica: 06.02.2018.godine

MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

46.

Na osnovu člana 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 35/05), člana 19. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/15), člana 178. stav 2. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 70/06), i člana 125. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/07), ministar Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona donosi

ODLUKU

o kriterijima za utvrđivanje prioritetnih projekata od općinskog značaja za Program utroška sredstava vodnih naknada za 2018. godinu

Član 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom utvrđuju se kriteriji za utvrđivanje prioritetnih projekata od općinskog značaja za Program utroška sredstava vodnih naknada za 2018. godinu (u daljem tekstu: Program), postupak i način kandidovanja projekata od strane općina Zeničko-dobojskog kantona i uslovi za uvrštenje kandidovanih projekata.
- (2) Planiranje ulaganja sredstava u projekte od općinskog značaja vršit će se na osnovu iskazanih prioriteta od strane općina, dostavljenih na zahtjev Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljem tekstu: Ministarstvo), a u namjene definirane u članu 178. stav 2. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 70/06), i u članu 125. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/07).

Član 2.

(Kriteriji za rangiranje projekata)

Rangiranje prioritetnih projekata za Program koji su po Zakonu o vodama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 70/06) i Zakonu o vodama Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/07) od općinskog značaja - zaštitne

objekte, objekte za odvodnjavanje, objekte za iskorištavanje voda, te objekte za zaštitu voda od zagađivanja, kao i ostale aktivnosti vezane za poslove upravljanja vodama – izrada tehničke dokumentacije i dr, iz člana 1. ove Odluke, Općina je dužna izvršiti na osnovu slijedećih kriterija:

Kriteriji	Max. bodovi
1. Projekti koje sufinansiraju donatori, kreditori ili drugi subjekti	30
2. Projekti koji su u fazi realizacije (ranije započeti)	25
3. Projekti koji imaju veći stepen vlastitog učešća	25
4. Projekti koji postižu najveće efekte na području gdje se realizuju	20

Član 3.

(Dostavljenje izvještaja o evaluaciji)

Općina je dužna provesti evaluaciju projekata iz člana 1. ove Odluke sa područja cijele općine i Ministarstvu dostaviti dokumentaciju – zapisnik, izvještaj ili sl. o provedenoj evaluaciji sa utvrđenom bodovnom listom projekata, u skladu sa navedenim kriterijima, odnosno detaljnije razrađenim podkriterijima.

Član 4.

(Dostavljanje liste prioritetnih projekata)

Uz dokumentaciju iz člana 3. ove Odluke, Općina je dužna dostaviti listu projekata koji se kandidiraju za Program, po utvrđenim prioritetima.

Član 5.

(Dostavljanje obrazaca OPP)

Za svaki projekat sa liste iz člana 4. ove Odluke, općina je dužna dostaviti popunjen OPP obrazac, koji je sastavni dio ove Odluke.

Član 6.

(Uslovi za uvrštavanje kandidovanih projekata)

- (1) Uslov za uvrštavanje kandidovanih projekata je urađena i revidovana projektna dokumentacija, a uslov za provođenje tenderske procedure je izdato odobrenje za građenje, koje treba dostaviti uz OPP obrazac za svaki kandidovani projekat.
- (2) Ukoliko se kandiduje izrada projekta, dostaviti projektni zadatak, ovjeren od strane općine.

Član 7.**(Uvrštavanje projekata u Program utroška)**

- (1) Ministarstvo će u Program uvrstiti kandidovani projekat, odnosno projekte prema dostavljenoj listi prioriteta Općine, u skladu sa raspoloživim sredstvima.
- (2) U slučaju manje raspoloživih sredstava od zahtjeva Općine za prioritetni projekat, utvrdiće se dio projekta koji će se finansirati iz sredstava vodnih naknada.

Član 8.**(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona.

Broj: 05-25-421-1/18
Datum, 06.02.2018. godine
Zenica

MINISTAR**Himzo Smajić, s.r.****MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU****47.**

Temeljem članka 45., 46. i 47. Zakona o notarima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 45/02), po zahtjevu Senade Husomanović, notara sa službenim sjedištem u Visokom od 2.2.2018.godine, ministar Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

RJEŠENJE**o postavljenju stalnog zamjenika****I**

Adnan Husomanović, notarski pomoćnik u notar-skom uredu Senade Husomanović, notara sa službenim sjedištem u Visokom, Alije Izetbegovića, broj: 49., postavlja se za stalnog zamjenika notara za sve slučajeve spriječenosti za rad notara Senade Husomanović u 2018. godini.

II

Postavljeni zamjenik položio je zakletvu ranijim imenovanjem za zamjenika notara.

III

Postavljeni zmjenik notara dužan je u roku od 3 dana od dana prijema ovog rješenja kod Kantonalnog suda u Zenici deponirati svoj potpis kojim će potpisivati u postupku vršenja dužnosti zamjenika notara i o toj činjenici izvijestiti ovo ministarstvo.

IV

O svakom slučaju i o vremenskom periodu zamjenjivanja notara stalni zamjenik notara dužan je izvijestiti ovo ministarstvo u roku od tri dana od dana preuzimanja dužnosti.

V

Notar je dužan osigurati sačinjavanje zapisnika o preuzimanju dužnosti stalnog zamjenika notara, a ako on u tome bude spriječen, zamjenik notara će o preuzimanju dužnosti staviti službenu zabilješku i o toj činjenici obavijestiti Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona u roku od 48 sati.

VI

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 06/02-06-2031-1/18

Datum, 09.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Mirnes Bašić, s.r.****MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT****48.**

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 8., članom 9. i članom 26. stav (2) Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopune Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Dnevnika rada, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Dnevnik rada se vodi na formatu B4, sa bročano označenim stranicama. Dio Dnevnika rada koji se odnosi na imenik polaznika sa dijelom za ocjenjivanje i uspjeh štampa se na 10 (deset) stranica. Dio Dnevnika rada koji se odnosi na unos nastavnih sadržaja sa evidencijom o prisustvovanju nastavi štampa se na 75 (sedamdeset pet) stranica. Dio dnevnika rada koji se odnosi na podatke o praktičnoj nastavi, radioničkim vježbama, stručnoj praksi te o rasporedu polaznika na praktičnoj nastavi štampa se na 4 (četiri) stranice. Dio Dnevnika rada koji se odnosi na lične podatke polaznika štampa se na 10 (deset) stranica. Dio dnevnika rada koji se odnosi na Plan izvođenja nastave i polaganje ispita štampa se na 10 (deset) stranica.

III.

Dopune Dnevnika rada su sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-10/17.

MINISTAR

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

Mensur Sinanović, s.r.

Uputstvo za vođenje dnevnika

Dnevnik rada je dokument koji vodi nastavnik i u koji se upisuju podaci o nastavnim predmetima ili nastavnim sadržajima, o polaznicima i drugi podaci važni za pojedinog polaznika ili cijelu obrazovnu grupu tokom izvođenja programa obrazovanja odraslih za sticanje osnovnog obrazovanja, srednjeg stručnog obrazovanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije, osposobljavanja i usavršavanja po javnom važećim programima i programima od posebnog interesa za Kanton.

Popis nastavnih predmeta s podacima o zvanju i stručnoj spremi nastavnika te o vremenskom periodu u kojem se izvodi nastava u obrazovnoj grupi

[illegible]

[illegible]

Podaci o praktičnoj nastavi, radioničkim vježbama, stručnoj praksi te o rasporedu polaznika na praktičnoj nastavi

[illegible]

LIČNI PODACI O POLAZNIKU

R.b.	Podaci o polazniku	Podaci o prisustvu na nastavi	Tip izostanka	Oprav.	Neop.
1.	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				
2.	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				
3	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				
4	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				

Plan izvođenja nastave i polaganje ispita

R.b.	Nastavni predmet i broj nastavnih časova	Sadržaj	Vremenski period izvođenja	Prostorije u kojima se izvodi	Dinamika i rokovi za polaganje

.....

49.

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 5. i članom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Evidencije programa za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Evidencija programa se vodi na formatu A4, sa broječno označenim stranicama.

III.

Evidencija programa za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-12/17.

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, s.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

EVIDENCIJA PROGRAMA

EVIDENCIJA PROGRAMA
za obrazovanje odraslih

3 Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje					
Rb.	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Obrazac broj: OO-4A

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje				
	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje				
	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje				
	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
31.					
22.					
33.					
34.					
35.					
36.					
37.					
38.					
39.					
40.					

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				

(Potpis odgovornog lica)

50.

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 6. i članom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Evidencije polaznika za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Evidencija polaznika se vodi na formatu A4, sa brojčano označenim stranicama predviđeno za 100 (sto) polaznika.

III.

Evidencija polaznika za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-14/17.
Datum, 31.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, s.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

EVIDENCIJA POLAZNIKA

Evidencija polaznika

(ime i prezime polaznika)

(datum rođenja)

(prezime i ime roditelja)

(vrijeme trajanja programa)

(datum upisa u ustanovu)

(općina/grad i država rođenja)

(djelovodni broj i datum svjedočanstva o završenom razredu)

(djelovodni broj i datum odobrenja za izvođenje programa)

M Ž

(pol)

(državljanstvo)

(način plaćanja troškova školovanja)

(radni status polaznika)

(adresa stanovanja)

(naziv i vrsta programa)

(podaci o organizaciji obrazovnih grupa)

Vrsta i naziv izdate javne isprave	Djelovodni broj	Datum izdavanja

Podaci o polazniku i posebnostima važnim za obrazovanje

Obrazac broj: OO-16A

USPJEH U TOKU OBRAZOVANJA

Prvi razred za period obrazovanja od _____ do _____					
Naziv predmeta		Zaključne ocjene			
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
Opšti uspjeh na kraj razreda		()			
Voditelj obrazovne grupe					
Datum izdavanja	Djelovodni broj	Potpis voditelja			

Drugi razred za period obrazovanja od _____ do _____						
Naziv predmeta						Zaključne ocjene
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
						()
Opšti uspjeh na kraj razreda						()
Voditelj obrazovne grupe						
Datum izdavanja		Djelovodni broj				Potpis voditelja

Treći razred za period obrazovanja od _____ do _____					
Naziv predmeta		Zaključne ocjene			
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
Opšti uspjeh na kraj razreda		()			
Voditelj obrazovne grupe					
Datum izdavanja	Djelovodni broj	Potpis voditelja			

Četvrti razred za period obrazovanja od _____ do _____			
Naziv predmeta		Zaključne ocjene	
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
			()
Opšti uspjeh na kraj razreda		()	
Voditelj obrazovne grupe			
Datum izdavanja	Djelovodni broj	Potpis voditelja	

USPJEH NA ZAVRŠNOM ISPITU

Završni ispit/provjera	Datum polaganja	Uspjeh
		()
		()
		()
		()
		()

Je završio sa uspjehom _____ Djelovodni broj _____ datum izdavanja _____

51.

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 7. i članom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Evidencije zaposlenika za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Evidencija zaposlenika se vodi na formatu A4, sa brojčano označenim stranicama.

III.

Evidencija zaposlenika za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-16/17.
Datum, 31.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, s.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

EVIDENCIJA ZAPOSLENIKA

Evidencija zaposlenika

Podaci o direktoru

Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Datum imenovanja	radni status

Podaci o andragoškim zaposlenicima

Rb	Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Radni staž	Radni status u ustanovi	Naziv radnog mjesta	Stručna sprema	Usvrštavanje i napredovanje u struci
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								

Obrazac broj: OO-17A

Podaci o andragoškim zaposlenicima

Rb	Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Radni staž	Radni status u ustanovi	Naziv radnog mjesta	Stručna sprema	Usavršavanje i napredovanje u struci
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								
21.								
22.								
23.								
24.								
25.								
26.								
27.								
28.								
29.								
30.								

Podaci o ostalim zaposlenicima

Rb	Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Radni staž	Radni status u ustanovi	Naziv radnog mjesta	Štućna sprema
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

Ostali podaci bitni za zaposlenike ustanove

52.

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 11., članom 12., članom 14., članom 16., članom 18. i članom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja: Prijave za upis polaznika za obrazovanje odraslih, Prijave za polaganje ispita, Prijave za polaganje završnog ispita, Prijave za polaganje maturalnog ispita i Prijave za ispit osposobljavanja i usavršavanja po javno važećim programima od posebnog interesa za Kanton, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Prijave navedene u tački I. se vode na formatu A4, sastavni su dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

III.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-18/17.

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, s.r.

(Naziv ustanove)

(Sjedište ustanove)

Podaci o roditelju/staratelju:

.	IME I PREZIME	ZANIMANJE	ADRESA
OTAC			
MAJKA			
STARATELJ			

**PRIJAVA ZA UPIS
POLAZNIKA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH**

_____, JMBG / / / / / / / / / / / / / / / /

(Ime i prezime polaznika)

Datum rođenja: _____ godine, mjesto: _____

država _____, Državljanstvo _____

adresa stanovanja _____, Radni status _____

(Naziv programa obrazovanja)

(prethodno stečeno obrazovanje)

(škola i razred)

(stečena školska ili stručna sprema)

(zanimanje)

(radno iskustvo)

(drugi podaci vezani za uvjete za upis ili prema zahtjevu ustanove)

Način finansiranja: _____

Datum: _____ godine

(potpis polaznika) /polaznika/

Popunjava stručna služba škole

ZAHTJEV PRIMLJEN:

DATUM: _____ godine

BROJ: _____

Obrazac broj: OO-10

(Prezime i ime polaznika)

(Adresa polaznika)

PRIJAVA
ZA POLAGANJE ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prijavljujem se za polaganje ispita u _____
(naziv ustanove)

u _____ , _____
(sjedište) (naziv obrazovnog programa)

_____ , _____
(razred) (nastavni predmet)

Popis priloga: _____

Datum: _____

(potpis polaznika)

Popunjava stručna služba ustanove

Matični broj polaznika: _____

Dana: _____

(zaprimio prijavu)

(Prezime i ime polaznika)

(Adresa polaznika)

(Datum prijave)

PRIJAVA
ZA POLAGANJE ZAVRŠNOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prijavljujem se za polaganje završnog ispita u _____

u _____ (naziv ustanove)

(sjedište)

(naziv obrazovnog programa)

(predmet i naziv teme završnog rada)

(ime i prezime nastavnika mentora)

Obavezni i izborni predmeti: _____

Popis priloga: _____

Datum: _____

Datum: _____

(potpis voditelja grupe)

(potpis polaznika)

Popunjava stručna služba ustanove

Matični broj polaznika: _____

Dana _____

(zaprimio prijavu)

(prezime i ime polaznika)

(adresa polaznika)

PRIJAVA
ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prijavljujem se za polaganje maturalnog ispita u _____
(naziv ustanove)

u _____,
(sjedište) (naziv obrazovnog programa)

(naziv teme maturalnog rada)

(izborni predmet na maturalnom ispitu)

Popis priloga: _____

_____.

Datum: _____

Datum: _____

Direktor

(potpis polaznika)

Popunjava stručna služba ustanove

Matični broj polaznika: _____

Dana _____
(zaprimio prijavu)

Obrazac broj: OO-9 A

(Ime i prezime polaznika)

(Adresa polaznika)

**PRIJAVA ZA ISPIT OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA
PO JAVNO VAŽEĆIM PROGRAMIMA
OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON**

(Ime i prezime polaznika)

(sadržaj programa osposobljavanja ili usavršavanja za koji se vrši provjera)

Datum:_____

Datum:_____

Direktor

(potpis polaznika)

Podatke popunjava ustanova:

Matični broj polaznika: _____

Datum prijema prijave: _____ godine

(zaprimio prijavu)

Obrazac broj: OO-8A

53.

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 13., članom 15., članom 17., članom 19. i članom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja: Zapisnika za polaganje ispita, Zapisnika za polaganje završnog ispita, Zapisnika za polaganje maturalnog ispita i Zapisnika za ispit osposobljavanja i usavršavanja po javno važećim programima od posebnog interesa za Kanton, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Zapisnici navedeni u tački I. se vode na formatu A3, sastavni su dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

III.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-20/17.
Datum, 31.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, s.r.

(Naziv ustanove)

(Oznaka obrazovne grupe)

ZAPISNIK ZA POLAGANJE ISPITA PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prezime i ime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(naziv obrazovnog programa i zanimanja)

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
_____ jezik i književnost	Tema na pismenom ispitu _____ _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispit 1. 2. 3.		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispit 1. 2. 3.		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispit 1. 2. 3.		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispit 1. 2. 3.		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispit 1. 2. 3.		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispit 1. 2. 3.		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Obrazac broj: OO-26A

(Naziv ustanove)

(Oznaka obrazovne grupe)

**ZAPISNIK
ZA POLAGANJE ZAVRŠNOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH**

Obrazac broj: OO-21 A

ZAPISNIK ZA POLAGANJE ZAVRŠNOG ISPITA PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prezime i ime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(naziv obrazovnog programa i zanimanja)

Vrijeme polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
_____ jezik i književnost	Tema na pismenom ispitu _____ _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)

Prema tome polaznik je sa _____ () uspjehom položio završni ispit.

Podaci o položenom završnom ispitu preneseni su u matičnu knjigu. Sveska _____ redni broj _____.

Polaznik nije položio ispit iz nastavnih predmeta _____ pa se upućuje na popravni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Zapisnik sa popravnog ispita

Popravni ispit u _____

Vrijeme polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Na popravnom ispitu polaznik je položio predmete _____

prema tome s _____ () uspjehom položio završni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

(Naziv ustanove)

(Oznaka obrazovne grupe)

**ZAPISNIK
ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH**

Obrazac broj: OO-13 A

ZAPISNIK ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prezime i ime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(naziv obrazovnog programa i zanimanja)

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
Tema pismenog rada _____ _____ _____			1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Nastavni predmet _____ _____ _____	Pitanja iz nastavnog predmeta 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Tema maturalnog rada _____ _____ _____	Pitanja iz maturalnog rada 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Prema tome polaznik je sa _____ () uspjehom položio maturalni ispit.

Podaci o položenom maturalnom ispitu preneseni su u matičnu knjigu. Sveska _____ redni broj _____.

Polaznik nije položio ispit iz nastavnih predmeta _____

pa se upućuje na popravni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Zapisnik sa popravnog ispita

Popravni ispit u _____

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
Tema pismenog rada _____ _____ _____			1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Nastavni predmet _____ _____ _____	Pitanja iz nastavnog predmeta 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Tema maturalnog rada _____ _____ _____	Pitanja iz maturalnog rada 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Na popravnom ispitu polaznik je položio

predmete _____

prema tome s _____ () uspjehom položio maturalni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

(Naziv ustanove)

(Ime i prezime polaznika)

**ZAPISNIK ZA ISPIT OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA
PO JAVNO VAŽEĆIM PROGRAMIMA
OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON**

Ime i prezime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(nastavni sadržaj)

Ime i prezime ispitivača: _____

Ime i prezime predsjednika komisije: _____

Ime i prezime stalnog člana: _____

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.		
Nastavni sadržaj	Ocjena	Komisija
PRAKTIČAN RAD (zadatak): _____ _____ _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Pitanja na ispit 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Prema tome polaznik je sa _____ () uspjehom položio ispit osposobljavanja i usavršavanja po javno važećim programima od posebnog interesa za kanton.

Podaci o položenom ispit u preneseni su u matičnu knjigu. Sveska _____ redni broj _____.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Obrazac broj: OO-14 A

54.

Na osnovu člana 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u vezi sa članom 34. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), članom 20. i članom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Spiska izdatih javnih isprava za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Spisak izdatih javnih isprava se vodi na formatu A4, sa brojećano označenim stranicama od 1 do 100.

III.

Spisak izdatih javnih isprava za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-21/17.

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, s.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

SPISAK IZDATIH JAVNIH ISPRAVA

Spisak izdatih javnih isprava

(diploma, svjedodžbi, i uvjerenja o javno važećim programima od posebnog interesa za Kanton)

[illegible]

Datum: _____

(potpis direktora)

55.

Na osnovu člana 18. stav 1. Zakona o kantonalnim ministarskim i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u vezi sa članom 27. Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07 i 9/11), Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, donosi

Dopunu Nastavnog plana i Okvirnog programa za osnovnu školu

Član 1. (Predmet)

Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi dopunu Nastavnog plana i Okvirnog programa za osnovnu školu u dijelu kojim se reguliše pitanje profila i stepena stručne spreme nastavnika za Tjelesni i zdravstveni odgoj.

Član 2. (Sadržaj nastavnog plana i programa)

U članu 2. redni broj 17. Tjelesni i zdravstveni odgoj iza dijela teksta “profesor sporta i tjelesnog odgoja” dodaje se nova stavka koja glasi “bakalaureat/bachelor opće kineziologije”.

Član 3. (Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj : 10-38-352-1/18.
Datum, 08.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, s.r.
.....

56.

Na osnovu člana 18. stav 1. Zakona o kantonalnim ministarskim i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u vezi sa članovima 29., 32., 35. i 111., Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/17), Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, donosi

Dopunu Nastavnog plana i programa za gimnaziju

Član 1. (Predmet)

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi dopunu Nastavnog plana i programa za gimnaziju u dijelu kojim se reguliše pitanje profila i stepena stručne spreme nastavnika za Tjelesni i zdravstveni odgoj.

Član 2. (Sadržaj nastavnog plana i programa)

U članu 2. redni broj 23. Tjelesni i zdravstveni odgoj iza dijela teksta “profesor sporta i tjelesnog odgoja” dodaje se nova stavka koja glasi “master opće kineziologije”.

Član 3. (Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj : 10-38-352-2/18.
Datum, 08.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, s.r.
.....

57.

Na osnovu člana 18. Stav 1. Zakona o kantonalnim ministarskim i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u vezi sa članovima 29., 32., 35. i 111., Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/17), Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, donosi

Dopunu nastavnog plana i programa za tehničke i srodne škole i stručne škole

Član 1. (Predmet)

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi dopunu Nastavnog plana i programa za tehničke i srodne škole i stručne škole u dijelu kojim se reguliše pitanje profila i stepena stručne spremlje nastavnika za Tjelesni i zdravstveni odgoj.

Član 2. (Sadržaj nastavnog plana i programa)

U članu 2. redni broj 15. Tjelesni i zdravstveni odgoj iz dijela teksta „profesor sporta i tjelesnog odgoja“ dodaje se nova stavka koja glasi „bakalaureat/bachelor opće kineziologije“.

Član 3. (Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-352-3/18.
Datum, 08.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, s.r.

58.

U skladu s članom 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a na osnovu člana 179. stav (2) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13 i 08/17), člana 8. Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila („Službeni glasnik BiH“, broj: 46/12) i člana 22. Uputstva o formiranju i organizaciji ispitnih komisija za vozače motornih vozila („Službene novine FBiH“, broj: 70/17), ministar Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi:

RJEŠENJE o privremenom razrješenju člana Ispitne komisije za vozače motornih vozila u Zeničko-dobojskom kantonu

Član I.

Zbog postupanja suprotno odredbama člana 9. stav (4) Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila, privremeno se razrješava dužnosti člana Ispitne komisije za vozače motornih vozila Mirzet Obralić, ispitivač iz upravljanja motornim vozilom.

Član II.

Privremeno razrješenje iz tačke I. ovog Rješenja traje do 08.03.2018. godine.

Član III.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-34-13959-5/18
Datum, 08.02.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, s.r.

59.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa članom 18. stav 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a na osnovu člana 177. stav (7) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18), člana 2. Pravilnika o radu Komisije za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 13/12 i 03/13) i člana 1. Pravilnika o izmjeni Pravilnika o radu Komisije za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila, broj: 10-27-144-1/17 od 17.02.2017. godine, donosi:

R J E Š E N J E

o imenovanju komisije za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila

Član 1.

(Sastav Komisije)

U Komisiju za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila na područja Zeničko-dobojskog kantona imenuju se:

1. Irena Palavra - predsjednik komisije
2. Rasema Sarić - član
3. Esad Mujić - član
4. Ramajana Kukavica - član
5. Mirza Čehajić - član

Član 2.

(Obaveze Komisije)

Imenovani se zadužuju za obavljanje kontrole uvjeta rada autoškola i načina na koji autoškole vrše osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila na području Zeničko-dobojskog kantona, propisanih odredbama Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 46/12).

Član 3.

(Naknada za rad)

Imenovanim za rad u komisiji pripada novčana naknada, a u skladu sa odredbama Pravilnika o radu Komisije za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 13/12 i 03/13).

Član 4.

(Mandat Komisije)

Komisija se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

U slučaju utvrđenog kršenja odredbi Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila ili Pravilnika o radu Komisije za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila, imenovana lica se mogu razriješiti i prije isteka perioda iz stava 1. ovog člana.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-27-129-1/18

Datum, 20.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Mensur Sinanović, s.r.**

60.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa članom 18. stav 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a na osnovu člana 177. stav (7) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18) i člana 2. Pravilnika o radu komisije za kontrolu polaganja ispita za vozače motornih vozila („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/12, 03/16 i 04/16), donosi:

R J E Š E N J E**o imenovanju komisije za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila****Član 1.****(Sastav Komisije)**

U Komisiju za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila na području Zeničko-dobojskog kantona imenuju se:

1. Maid Pračić - predsjednik komisije
2. Samka Lokmić – član
3. Vahidin Topalović – član
4. Lejla Hodžić - član
5. Jozinović Dejana – član
6. Dženan Starčević - član

Član 2.**(Obaveze Komisije)**

Imenovani se zadužuju za vršenje kontrole polaganja ispita za vozača motornih vozila na području Zeničko-dobojskog kantona, ažurnosti i urednosti dokumentacije na prijavnim / ispitnim mjestima i načina rada sekretara ispitne komisije u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 46/12) i Uputstvom o načinu rada Ispitne komisije za vozače motornih vozila („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/12, 20/12, 07/13, 02/14, 05/15 i 13/16).

Član 3.**(Naknada za rad)**

Imenovanim za rad u komisiji pripada novčana naknada, a u skladu sa odredbama Pravilnika o radu komisije za kontrolu polaganja ispita za vozače motornih vozila („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/12, 03/16 i 04/16).

Član 4.**(Mandat Komisije)**

Komisija se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

U slučaju utvrđenog kršenja odredbi Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila Pravilnika o radu komisije za kontrolu polaganja ispita za vozače motornih vozila, imenovana lica se mogu razriješiti i prije isteka perioda iz stava 1. ovog člana.

Član 5.**(Stupanje na snagu)**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-27-129-2/18

Datum, 20.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Mensur Sinanović, s.r.****61.**

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona u skladu sa članom 18. stav 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a na osnovu člana 177. stav (2) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18) i člana 4. Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za rad autoškola, sadržaju i načinu vođenja registra autoškola („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/08 i 01/13), donosi:

R J E Š E N J E**o imenovanju Komisije za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta rada autoškola****Član 1.****(Sastav Komisije)**

Imenuje se Komisija za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta rada autoškola u sastavu:

1. Nermina Suljić (predsjednik)
2. Indira Heganović (član)
3. Sedina Delić (član)

Član 2.
(Obaveze Komisije)

Članovi Komisije se zadužuju da, u skladu sa odredbama Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 46/12) i Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za rad autoškola, sadržaju i načinu vođenja registra autoškola („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/08 i 01/13), provede postupak utvrđivanja uvjeta rada autoškola na području Zeničko-dobojskog kantona

Član 3.
(Naknada za rad)

Članovima Komisije pripada naknada za rad u skladu sa Rješenjem o visini naknade članovima Komisije za provođenje postupka verifikacije i reverifikacije autoškola broj: 10-27-7635-3-1/07 od 23.10.2007. godine.

Član 4.
(Mandat Komisije)
Komisija se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

U slučaju utvrđenog kršenja odredbi Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila i Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za rad autoškola, sadržaju i načinu vođenja registra autoškola, imenovana lica se mogu razriješiti i prije isteka perioda iz stava 1. ovog člana.

Član 5.
(Stupanje na snagu)

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-27-129-3/18
Datum, 20.02.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, s.r.
.....

KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE

62.

Na osnovu člana 122. stav (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 5/11) i člana 2. tačka 4. stav (17) Programa obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/15), a u vezi sa članom 5. Zakona o Kantonalnoj upravi civilne zaštite („Službene novine Zeničko-

dobojskog kantona“, broj 7/04, 5/08 i 6/11), direktor Kantonalne uprave civilne zaštite, d o n o s i

R J E Š E N J E
o imenovanju Komisije za polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca

I
Imenuje se Komisija za polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca, u sastavu:

1. Remzo Šogolj,	predsjednik,
2. Nedžad Smajlović,	član,
3. Halim Kulović,	član,
4. Muharem Hujdur,	član,
5. Adnan Čukle,	član,
6. Jasmina Pašalić,	sekretar.

II
Komisija iz tačke I ovog rješenja imenuje se na period od dvije godine.

III
Komisija je dužna sačiniti i donijeti Poslovnik o radu i raditi u skladu sa Programom obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce, kao i sadržajem i načinom polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce.

IV
Predsjedniku, članovima i sekretaru Komisije pripada pravo na naknadu za rad u Komisiji, čiju visinu rješenjem određuje direktor Kantonalne uprave civilne zaštite.

V
Administrativne i finansijske poslove za Komisiju obavlja Kantonalna uprava civilne zaštite.

VI
Rješenje stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 01.03.2018. godine i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 16-34-2184/18
Zenica, 21.02.2018. godine
Zenica

DIREKTOR

Džavid Aličić dipl.ing.maš., s.r.
.....

63.

VI

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 20.02.2018. godine i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Na osnovu člana 98. stav (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 5/11) i člana 21., 23. i 25. Uredbe o sadržaju, uslovima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva („Službene novine Federacije BiH“, broj 93/13 i 105/14 – u daljnjem tekstu: Uredba), a u vezi sa članom 5. Zakona o Kantonalnoj upravi civilne zaštite („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/04, 5/08 i 6/11), direktor Kantonalne uprave civilne zaštite,

d o n o s i

Broj: 16-34-2183/18

Zenica, 12.02.2018. godine

Zenica

DIREKTOR**Džavid Aličić dipl.ing.maš., s.r.****R J E Š E N J E****o imenovanju Komisije za polaganje ispita za profesionalnog vatrogasca****I**

Imenuje se Komisija za polaganje ispita za profesionalnog vatrogasca, u sastavu:

1. Hasan Ćeman, predsjednik,
2. Fahrudin Bukić, član,
3. Mufid Bečarević, član,
4. Mubdin Hamzić, član,
5. Mehmed Smajlagić, član,
6. Jasmina Pašalić, sekretar komisije.

II

Komisija iz tačke I ovog rješenja imenuje se na period od dvije godine.

III

Komisija je dužna sačiniti i donijeti Poslovnik o radu i raditi u skladu sa Uredbom i Programom polaganja ispita za vatrogasca koji se sastoji od općeg, posebnog i praktičnog dijela (Prilog 1. Uredbe).

IV

Predsjedniku, članovima i sekretaru Komisije pripada pravo na naknadu za rad u Komisiji, čiju visinu rješenjem određuje direktor Kantonalne uprave civilne zaštite.

V

Administrativne i finansijske poslove za Komisiju obavlja Kantonalna uprava civilne zaštite.

OGLASNI DIO

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U ZAVIDOVIĆIMA

Broj: 42 0 P 039388 17 P
Zavidovići, 25.01.2017.godine

Općinski sud u Zavidovićima izdaje slijedeći:

O G L A S

O POSTAVLJANJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

Općinski sud u Zavidovićima, sudija Muris Sakić, u pravnoj stvari tužiteljice Dervišić rod. Ridžal Adise, kći Asima, iz Zavidovića. Mehmed paše Sokolovića bb, sa boravištem u Italiji, Via Mazzini N 86, koju zastupa punomoćnik Suljić Mirad, advokat iz Zavidovića, protiv tuženog Dervišić Edina, sina Mijada, iz Zavidovića, zadnjeg boravišta u Zavidovićima, ul. Mehmeda paše Sokolovića bb, sada nepoznatog boravišta, radi razvoda braka, postavio je tuženom, rješenjem ovog suda 42 0 P 039388 17 P od 25.01.2017.godine, privremenog zastupnika u osobi advokata Omerčević Vanje, iz Zavidovića.

Privremeni zastupnik će tuženog zastupati u ovoj pravnoj stvari, sve dok se tuženi ili njegov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno dok mu organ starateljstva ne postavi staratelja.

S u d i j a,

Muris Sakić, s.r.

.....

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U KAKNJU

Broj: 36 0 P 040721 17 P
Kakanj, 13.02.2018. godine

O G L A S

Pred Općinskim sudom u Kakanju, sudija Senad Hadžiomerađić, u toku je postupak u pravnoj stvari tužitelja SIM-KOMERC d.o.o. Kakanj, Obre broj 63., Kakanj, zastupano po punomoćniku Agić Suadu, advokatu iz Visokog, protiv tuženih 1. Čaluk Džemila kći Lutve, nepoznatog prebivališta i boravišta, 2. Čaluk rođ. Obralića Nura, nepoznatog prebivališta i boravišta, 3. Čaluk Samija kći Atifa, nepoznatog prebivališta i boravišta, 4. Sikira rođ. Čaluk Zakira kći Atifa, ulica Alije Izetbegovića broj 18., NIZ C, Kakanj, 5. Delibašić rođ. Obralića Zumreta kći Vejsila, Donji Kakanj broj 17., Kakanj, 6. Bibić rođ. Čaluk Đevada kći Atifa, Obre bb, Kakanj, 7. Koštrebić rođ. Čaluk Vasvija kći Fadila, ulica Mice Todorović broj 7., Sarajevo, Sarajevo Centar, 8. Šehagić Mustafa sin Hajrudina, ulica Mehmeda Skopljaka broj 140., Kakanj, 9. Obralića Seid sin Jakuba, ulica Alije Izetbegovića L-C., Kakanj, 10. Sikira rođ. Obralića Senida kći Jakuba, Obre broj 16., Kakanj, 11. Veispahić rođ. Obralića Munevera kći Jakuba, Zgošća broj 90., Kakanj, 12. Haračić rođ. Obralića Aida kći Jakuba, Dumanac bb, Kakanj, 13. Čaluk rođ. Obralića Anisa kći Jakuba, Obre broj 63., Kakanj, radi utvrđivanja prava vlasništva, v.s. 2.000,00 KM.

Rješenjem broj: 36 0 P 040721 17 P od 05.01.2018. godine tuženim pod rednim brojem od 1., 2., i 3., nepoznatog prebivališta i boravišta u ovom postupku sud je postavio privremenog zastupnika u osobi Zulić Amina, advokat iz Kakanja na osnovu člana 296. stav (2) tačka 4. Zakona o parničnom postupku FBiH (Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05 i 19/06), jer je boravište tuženih nepoznato, a nema punomoćnika i redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženim bi dugo trajao, pa bi za stranke mogle nastati štetne posljedice

Postavljeni privremeni zastupnik zastupat će tužene u postupku sve dok se tuženi ili njihov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno sve dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staratelja.

Oglas će se objaviti u Službenim novinama FBiH, Službenim novinama ZDK i oglasnoj ploči suda.

S u d i j a,

Senad Hadžiomerađić, s.r.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U KAKNJU

Broj: 36 0 P 042964 17 P
Kakanj, 08.02.2018. godine

O G L A S

Općinski sud u Kaknju, sudija Senad Murtić, u pravnoj stvari tužitelje Franjević Stjepana sin Franje, Sokobanje, Svetožara Markovića Lamela 1/26, Republika Srbija, zastupan po punomoćniku Spahić Ejubu, advokatu iz Kaknja, protiv tuženih: 1.Vazgeč Ilija sin Ive iz Kaknja, Bjelavići br. 8, 2.Vazgeč r. Maračić Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 3.Vazgeč Marijan sin Mije iz Kaknja, Bjelavići br. 34. 4.Vazgeč Ljuban sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 5.Vazgeč Jelka kći Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 6.Vazgeč r. Dondraš Kata kći Ive nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 7.Vazgeč Luka sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 8.Vazgeč Pero sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 9. Vazgeč Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 10. Vazgeč Franjo sin Ive iz Kaknja, Podbjelavići br. 14, 11. Vazgeč r. Juko Mara nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 12. Vazgeč Anto sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 13. Vazgeč Nikola sin Mirka iz Mostara, Ortiješ bb, Mostar, 14.Krešić r. Vazgeč Gordana kći Mirka iz Čapljine, Klepci bb, Čapljina, 15. Kaurinović r. Vazgeč Branka kći Mirka iz Odžaka, Vrbovac 435, Odžak, 16. Vazgeč Željko sin Jozep nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 17. Vazgeč r. Bagavac Nevenka iz Kaknja, Bjelavići bb, 18.Nikačević r. Vazgeč Ana kći Mirka iz Kaknja, Miljačići bb, 19. Gudelj r. Vazgeč Dragica kći Mirka iz Busovače, Polje 41, Busovača, 20. Milješić r. Vazgeč Zora kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 21. Tschaggelar r. Vazgeč Milica kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 22. Bartschi r. Vazgeč Mira kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 23. Franjičević r. Miloš Eva kći Ilije iz Kaknja, Podbjelavići bb, 24. Franjičević Katarina kći Franje iz Kaštel-Sučurec, Gospin put 78A, Republika Hrvatska, 25. Tokmakčija r. Franjičević Verka kći Franje iz Mostara, ul. Kralja Tomislava br. 61, 26.Marić r. Franjičević Jelka kći Franje iz Kaknja, Bjelavići br, 120, 27.Franjičević Džozefina kći Franje iz Splita, Trščanska br. 31, Republika Hrvatska, radi utvrđivanja vlasništva i upisa u zemljišne knjige, v.s. 1.500,00 KM

Rješenjem broj: **36 0 P 042964 17 P od 30.01.2018.** godine tuženim 2.Vazgeč r. Maračić Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 4.Vazgeč Ljuban sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 5.Vazgeč Jelka kći Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 6.Vazgeč r. Dondraš Kata kći Ive nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 7.Vazgeč Luka sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 8.Vazgeč Pero sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 9. Vazgeč Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 11. Vazgeč r. Juko Mara nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 12. Vazgeč Anto sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 16. Vazgeč Željko sin Jozep nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 20. Milješić r. Vazgeč Zora kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 21. Tschaggelar r. Vazgeč Milica kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 22. Bartschi r. Vazgeč Mira kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, postavlja se privremeni zastupnik u osobi Amina Zulić, advokat iz Kaknja na osnovu člana 296. stav (2) tačka 4. Zakona o parničnom postupku FBiH (Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05 i 19/06), jer je boravište tuženih nepoznato, a nema punomoćnika i redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženim bi dugo trajao, pa bi za stranke mogle nastati štetne posljedice

Postavljeni privremeni zastupnik zastupat će tužene u postupku sve dok se tuženi ili njihov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno sve dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staratelja.

Oglas će se objaviti u Službenim novinama FBiH, Službenim novinama ZDK i oglasnoj ploči suda.

S u d i j a,

Senad Murtić, s.r.

**OPĆINSKI SUD U TEŠNJU
ZEMLJIŠNOKNJIŽNI URED**

Broj: 039-0-Dn-17-001 679

Dana: 31.01.2018.godine

Općinski sud u Tešnju, izdaje slijedeći:

O G L A S

O POSTAVLJANJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

Općinski sud u Tešnju, zemljišnoknjižni referent Jasminka Prnjavorac, u postupku Predlagača Karahmet Irfana sina Ismaila, iz Jelaha, radi uspostave ZK uložka, protivnicima predlagača i to: Čaušević Šaćiri rođ. Dikadžić, Zvekić Džemili ženi Sakiba, Osmanhodžić Fatimi ženi Ismeta, Dikadžić Džemalu i Zvekić Mirsadi kći Sakiba, koji su upisani kao suvlasnici u ZK ul. br. 9512 k.o. SP Tešanj, postavio je Rješenjem br. 039-0-Dn-17-001 679 od 31.01.2018. godine privremenog zastupnika u osobi advokat Rušto Mahmutefendić iz Jelaha, pošto su označena lica nepoznate adrese, a na osnovu čl. 296. stav 2. tačka 4. Zakona o parničnom postupku F BiH.

Privremeni zastupnik ima u ovom postupku sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika, i ista će izvršavati do okončanja postupka, sve dok se protivnici predlagača ili njihovi punomoćnici ne pojave pred sudom, ili dok im organ starateljstva ne postavi staratelja.

Zemljišnoknjižni referent

Jasminka Prnjavorac, s.r.

S A D R Ź A J

U S T A V N I S U D

27. PRESUDA Broj: U-24/16 (Bosanski jezik)	169
- PRESUDA Broj: U-24/16 (Srpski jezik)	180
28. PRESUDA Broj: U-27/17 (Bosanski jezik)	191
- PRESUDA Broj: U-27/17 (Srpski jezik)	200
29. RJEŠENJE Broj: U-7/18 (Bosanski jezik)	208
- RJEŠENJE Broj: U-7/18 (Srpski jezik)	213

S K U P Š T I N A

30. Z A K O N O OSNOVNOJ ŠKOLI	219
--------------------------------------	-----

V L A D A

31. Odluka o izmjenama Odluke o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice – Juraševac, Brestić u općini Vareš.....	254
32. Odluka o preraspodjeli rashoda u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu.....	255
33. Odluka o raspodjeli sredstava za finansiranje političkih stranaka i koaliciju političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za mjesec JANUAR 2018. godine	255
34. Odluka o izmjeni Odluke o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020	256
35. Odluka o utvrđivanju konačnog prijedloga kandidata za Nadzorni odbor Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići	257
36. Odluka o stavljanju van snage Odluke o utvrđivanju obračuna rada preko norme i rada u dane sedmičnog odmora, rada u dane državnih praznika, rada noću, odnosno u dane kada se po zakonu ne radi zaposlenika u osnovnom i srednjem obrazovanju i domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona	257
37. Odluka o oprihodovanju uplaćenih sredstava od strane Federalnog ministarstva finansija	258
38. Rješenje o razrješenju predsjednika Nadzornog odbora JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	258
39. Rješenje o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna muzička škola „Avdo Smajlović“ Visoko	259
40. Rješenje o razrješenju i konačnom imenovanju novog člana Školskog odbora JU Osnovna škola „21.mart“, Matuzići	259
41. Rješenje o razrješenju člana Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona	260
42. Rješenje o razrješenju člana Upravnog odbora JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko dobojskog kantona	260
43. Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Nadzornog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona	260

44. Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora JU Penzionerski dom sa stacionarom Zeničko dobojskog kantona	261
45. SPORAZUM.....	261

MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

46. Odluka o kriterijima za utvrđivanje prioriteta projekata od općinskog značaja za Program utroška sredstava vodnih naknada za 2018. godinu	262
---	-----

MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU

47. Rješenje o postavljenju stalnog zamjenika.....	263
--	-----

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

48. Dopune Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	263
49. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	272
50. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	282
51. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	287
52. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	292
53. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	298
54. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	307
55. Dopunu Nastavnog plana i Okvirnog programa za osnovnu školu	310
56. Dopunu Nastavnog plana i programa za gimnaziju	310
57. Dopunu nastavnog plana i programa za tehničke i srodne škole i stručne škole	311
58. Rješenje o privremenom razrješenju člana Ispitne komisije za vozače motornih vozila u Zeničko-dobojskom kantonu.....	311
59. Rješenje o imenovanju komisije za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila	312
60. Rješenje o imenovanju komisije za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila	312
61. Rješenje o imenovanju Komisije za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta rada autoškola	313
62. KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE	
63. Rješenje o imenovanju Komisije za polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca	314
64. Rješenje o imenovanju Komisije za polaganje ispita za profesionalnog vatrogasca	315
OGLASNI DIO	316

Izdavač: Zeničko-dobojski kanton, ul. Kučukovići br. 2, Zenica
Glavna i odgovorna urednica: Berjana Ačkar, **Telefon:** 032/460-675
Redakcija i pretplata: 032/460-676; **Štampa:** „PETICA“ Zenica, **Telefon:** 062/211-347
 pretplata se vrši u korist depozitnog računa Zeničko-dobojskog kantona broj 1340100000001672
 otvorenog kod ASA D.D. Sarajevo

